

A kereszteny „sáfárság”

*A ránk bízott képességek,
lehetőségek és javak
felhasználása*

BIBLIA-TANULMÁNYOK ■ 2018/1.

A keresztény „sáfárság”

*A ránk bízott képességek, lehetőségek
és javak felhasználása*

BIK KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2018

A tanulmány elektronikus formában a www.kerak.hu oldalon
a „Kiadványok” menüpont alatt tölthető le

A Keresztény Advent Közösség megbízásából kiadja:

BIBLIAISKOLÁK KÖZÖSSÉGE KÖNYVKIADÓ

Székhely: 1121 Budapest, Remete út 16/A

Kiadó és könyvlerakat: 1181 Budapest, Reviczky Gyula u. 46.

Telefon/fax: 06-1/267-3947 ■ 06-20/379-6020

megrendeles@bikkiado.hu ■ www.bikkiado.hu

Felelős kiadó: Szigeti Gábor

Sorozatszerkesztő: Vankó Zsuzsanna

Nyomtatás: Kvadrát Print ■ Mobil: +36-30/280-6656

info@kvadratprint.hu ■ www.kvadratprint.hu

ISBN 978-615-5260-62-9

ISSN 0865-3119

TARTALOM

Bevezetés.....	7
A hit leckéi	9
I. TANULMÁNY ■ JANUÁR 6.	
Jézus tanítása a sáfárságról – 1. A talentumok és gírák példázata (NAGY SÁNDOR)	14
II. TANULMÁNY ■ JANUÁR 13.	
Jézus tanítása a sáfárságról – 2. A hamis sáfár példázata (KOVÁCS ZOLTÁN/NAGYECSED)	27
III. TANULMÁNY ■ JANUÁR 20.	
A lelki ajándékok mibenléte és rendeltetése (PRANCZ ZOLTÁN)	36
IV. TANULMÁNY ■ JANUÁR 27.	
Miképpen legyenek az egyes hívők Isten és Igéje ismeretének sáfárai? (VANKÓ ZSUZSANNA)	48
V. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 3.	
Az igehirdetők és tanítók mint „Isten titkainak sáfárai” (KOVÁCS ZOLTÁN/NAGYECSED)	61
VI. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 10.	
Hogyan gazdálkodjunk az idő talentumával? (SOMOGYI LEHEL) ...	70
VII. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 17.	
Hogyan gazdálkodjunk az egészség talentumával? (SOMOGYI LEHEL)	81
VIII. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 24.	
Hogyan gazdálkodjunk a pénz és az anyagi javak talentumával? (OTTÓNÉ BARTALOS ZSUZSA)	95

IX. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 3.	
Hogyan gazdálkodjunk az értelmi képességek talentumával? (PRANCZ ZOLTÁN)	111
X. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 10.	
Hogyan gazdálkodjunk a beszéd talentumával? (VIGH ÁGNES)	124
XI. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 17.	
Hogyan gazdálkodjunk a befolyás talentumával? (VIGH ÁGNES)	136
XII. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 24.	
Nehémiás, a hű sáfárság példaképe – Hogyan gazdálkodott Nehémiás az idő, a befolyás és az anyagi javak talentumával? (KOVÁCS ZOLTÁN/PAKS)	147
XIII. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 31.	
Pál apostol, a hű sáfárság példaképe – Hogyan gazdálkodott sokféle talentumával az apostol? (KOVÁCS ZOLTÁN/PAKS)	160
Igék minden napra	
JANUÁR	172
FEBRUÁR	173
MÁRCIUS	174

BEVEZETÉS

Olyan bibliai tanításokkal foglalkozunk ebben a negyedévben, amelyek arról szólnak, hogyan bánjunk anyagi javainkkal, képességeinkkel és lehetőségeinkkel – mindazzal, ami osztályrészül jutott nekünk ebben a földi életben. Hogyan gazdálkodjunk annak tudatában, hogy e világon minden, beleértve saját magunkat is, a teremtő és fenntartó Isten tulajdona. Hogyan éljünk annak tudatában, hogy sáfároknak, „vagyonkezelőknek” tekinthetjük önmagunkat, akik számadással tartozunk Teremtőnknek.

Személyes életünk kiszámíthatatlanul rövid, világunk is végoráit éli, a számonkérés Isten ítélőszéke előtt mintegy csak karnyújtásnyira van mindegyikünkötől. Hogyan éljünk tehát helyesen, bölcsen, hálát ápolva szívünkben az Adományozó iránt? Hogyan éljünk úgy, hogy nemcsak a jelent és a jelenvaló világot, hanem az örök élet ígérését és az újjáteremtett Föld örökségét is szem előtt tartjuk? Erről szólnak e negyedév Biblia-tanulmányai.

Az előző két negyedévben a hit általi megigazulás evangéliumát tárták elénk a szombatiskolai tanulmányok Pál apostol galatákhöz és rómaiakhoz írt levele kapcsán – rádöbbenve bennünket, hogy növekednünk kell a hitben, és csakis hit által győzhetünk régi természetünk felett, s tölthetjük be Isten törvényét.

Ezért jó sáfárok csak hit által lehetünk. Hogy el ne felejtjük a hit leckéit, tanulmányosorozatunk elején egy ébresztő írást olvashattunk a hitről.

Az újabb Biblia-tanulmányok arra irányítják figyelmünket, hogy Istenért végzett szolgálatunk – éppen a hit híján – mennyire elégtelen. Ha osztályzat minősítené a lélekmentés szolgálatában mutatott személyes buzgalmunkat, vajon milyen jegy illette meg

bennünket? Vitathatatlanul elkényelmesedtünk: időnk, erőnk, javaink legnagyobb részével csupán magunkat szolgáljuk, ezenfelül jórészt a saját erőnkkel próbálunk tenni valamit Isten ügyéért. Bárcsak meggyógyíthatná vakságunkat, bárcsak szét tudná törni tunyaságunk bilincset az, amit a hitről és az igazi sáfárságról tanulhatunk!

A HIT LECKÉI

Az adventista közösség hetilapjában, a *Review and Herald* 1898. október 18-i számában jelent meg Ellen White Ausztráliából küldött beszámolója az ott tartott imahétről. Részletet idézünk belőle:

„Hétfő reggel hat órakor összejövetel volt... A hitről beszéltem. Bizonyos vagyok abban, hogy nem tartunk ott, ahol lennünk kellene e tekintetben. A hitelenség a nagy akadály, amely eltorlaszolja lelki előrehaladásunk útját. Mindegyikünknek kérnünk kell imádságunkban: »Uram, növed a mi hitünket!« (Lk 17,5)... Kilenc órakor a diákok összejövetelén vettem részt az iskolai kápolnában... Arról szóltam, mennyire fontos megértenünk, hogy miben áll a hit gyakorlása. Ez az evangélium tudománya. Az Írás kijelenti: »Hit nélkül lehetetlen Istennek tetszeni.« (Zsid 11,6)

Az az ismeret, amelyről az Írás beszél, amikor a hit művelésére buzdít bennünket, minden egyéb megszerezhető ismeretnél fontosabb. Sok bajtól és szomorúságtól szenvedünk a hitelenségünk miatt, illetve tudatlanságunk miatt, mert nem tudjuk, hogyan kell gyakorolni a hitet. Keresztül kell törnünk a hitelenség felhőin. Nem lehet egészséges keresztény tapasztalatunk, nem engedelmeskedhetünk az evangéliumnak üdvösségünkre, amíg nem értjük meg jobban a hit tudományát, amíg nem gyakoroljuk jobban a hitet. Nem tudunk eljutni a keresztény jellem tökéletességére az olyan hit nélkül, amely szeretet által munkálkodik, és megtisztítja a szívet.”

Ezeknek a soroknak az inspirációjára indított el egy cikksorozatot 1898. november 29-től kezdve Alonzo T. Jones a *Review and Herald* hasábjain, heti rendszerességgel, 1899. március 4-ig. Ezek a cikkek mind a hitről szóltak. Itt közöljük az első kettőt, majd folyamatosan (főként e-mailen) a többit is – rendszeresen, ahogyan annak idején a *Review and Herald* is közölte őket.

A hit leckéi – 1.

„Hit nélkül lehetetlen Istennek tetszeni.” (Zsid 11,6) Azért lehetetlen, mert „ami hitből nincs, bűn az” (Rm 14,23). A bűn pedig nyilván nem tetszhet Istennek.

Mit ért a Szentírás hiten, amikor a hit művelésének fontosságáról szól? Nyilvánvaló, hogy nem sok értelme van a hit művelésének fontosságára figyelmeztetni olyan valakit, aki nem rendelkezik értelmes hitfogalommal, nem világos számára, hogy egyáltalán mi is a hit. Szomorú valóság, hogy bár az Úr tökéletesen világossá teszi az Írásban, sok gyülekezeti tag mégsem tudja, mi a hit. Lehet, hogy ismerik a hit definícióját, de nem tudják, mit foglal magában, nem ragadják meg a lényegét.

Éppen ezért most nem foglalkozunk a hit definíciójával, inkább idézzük és tanulmányozzuk a hit mibenlétének egyik szemléltetését, amely egy pillanat alatt, egyszerűen láttatja meg velünk, mi a hit valójában.

A hit „Isten ígéje által van” – olvassuk a Szentírásban (Rm 10,17), ezért az Ige, Isten beszéde az, amire most a figyelmünket irányítjuk. Egy napon egy százados ment Jézushoz, és ezt mondta neki: „Uram, az én szolgám otthon gutaütötten fekszik, és nagy kínokat szenved. Mondta néki Jézus: Elmegyek és meggyógyítom őt. Felelvén a százados, mondta: Uram, nem vagyok méltó, hogy a hajlékomba jöjj, hanem csak szólj egy szót, és meggyógyul az én szolgám. Mert én is hatalmasság alá vetett ember vagyok, és vannak alattam vitézek. Ha azt mondom az egyiknek: Eredj el, elmegy,

ha a másiknak: Gyere, eljön, ha az én szolgálomnak: Tedd ezt, megteszi. Jézus pedig, amikor ezt hallotta, elcsodálkozott, és mondta az őt követőknek: Bizony mondom néktek, még Izráelben sem találtam ilyen nagy hitet.” (Mt 8,6–10)

Jézus kimondja itt a hit szót. Ha megtaláljuk, hogy mit nevezett Jézus hitnek, akkor megtaláltuk a hitet. Ha tudjuk, mit nevezett Jézus hitnek, tudjuk, hogy mi a hit. Nem férhet kétség ehhez, mert Jézus, „a hit Szerzője”* (Zsid 12,2) jelenti ki, hogy „hit”, sőt „nagy hit” volt az, ami megnyilatkozott a százados részéről.

Hol van ebben a történetben a hit? A százados azt kívánta, hogy valami megtörténjék. Azt kívánta, hogy az Úr tegye meg ezt. De amikor az Úr ezt mondta: „Elmegyek”, és megteszem, a százados mintegy kiigazította: „Csak egy szót szólj”, és meglesz, amit kértem.

Mitől várta a százados, hogy elvégezze a munkát? EGYEDÜL a szótól. Mitől függött szerinte szolgálja gyógyulása? EGYEDÜL a szótól. És az Úr Jézus azt mondja, hogy ez hit volt.

Tehát, testvéreim, mi a hit?

A hit leckéi – 2.

A hit bizonyosság abban, hogy Isten szava megcselekszi, amit mond; továbbá teljes ráhagyatkozás erre. Mivel ez a hit, a hit pedig Isten Igéje által van, ezért annak érdekében, hogy hit fakadjon belőle, tanítani kell: az Ige önmagában hordozza azt a hatalmat, hogy véghezvigye, amit mond.

Éppen ez a lényeg, éppen ezt tanítja nekünk Isten Igéje, hogy az Ige valóban „megbízható” Ige, valóban „teljes elfogadásra méltó” (1Tim 1,15; Jel 19,9; 21,5).

A Biblia első fejezete is hitre tanít. Hat különböző kijelentés által plántálja belénk a hitet. Ha hozzávesszük a lényegbevágó el-

* Pontosított fordítás szerint.

ső verset is, akkor hétszer. Olvassuk hát a legelső verset a Bibliában: „Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet.” Hogyan teremtette ezeket? „Az Úr szavára lettek az egek, és szájának lehelletére minden seregük.” (Zsolt 33,6) „Mert Ő szólt, és előállott.” (Zsolt 33,3) Mielőtt szólt, nem volt, de miután szólt, előállott. Egyedül Isten szavára történt ez. Mi hozta létre tehát mindezt? Az Ige egyedül.

De még sötétség volt a mélység színén. Isten azt akarta, hogy legyen világosság. Hogyan legyen világosság, amikor minden sötét? Ő ismét szólt: „És mondta Isten: Legyen világosság, és lett világosság.” (1Móz 1,3) Honnan jött a világosság? A kimondott szó maga hozta létre a világosságot? „A Te beszéded megnyilatkozása világosságot ad.” (Zsolt 119,130)

Nem volt még „mennyezet” (égbolt). Isten azt akarta, hogy legyen. Miképpen hozta létre? „Mondta Isten: Legyen mennyezet (égbolt)! És úgy lett.” (1Móz 1,6) Egy másik fordítás így adja vissza a héber szöveget: „És végbement.” Mi okozta azt, hogy lett égbolt? Egyedül az Ige. Ő szólt, és úgy lett. A kimondott ige maga idézte elő, hogy az adott dolog létrejöjjön.

Isten ezután azt akarta, hogy legyen szárazföld. Hogyan lett? Ismét szólt: „Mondta Isten: Gyűljenek egybe az ég alatt való vizek egy helyen, hogy tessenek meg a száraz! És úgy lett.” (1Móz 1,9)

Nem volt még vegetáció. Honnan lett? Ismét szólt Isten. „Isten mondta: Hajtson a föld gyenge fűvet, maghozó fűvet, gyümölcsfát, amely gyümölcsöt hoz az ő neme szerint, amelyben legyen neki magva a földön. És úgy lett.” (1Móz 1,11)

Majd ismét szólt: „És Isten mondta: Hozzon a föld élő állatokat...! És úgy lett.” (1Móz 1,24)

Így történt, hogy minden „Isten beszéde által teremtett” (2Pt 3,5). Ő kimondta egyedül csak az igét, és úgy lett, a kimondott szó maga hozta létre a dolgot.

Így volt a teremtéskor. És ugyanezt látjuk a Megváltó munkája során is: meggyógyította a betegeket, kiüzte az ördögöket, lecsillapította a vihart, megtisztította a leprást, feltámasztotta a halottat,

megbocsátotta a bűnt – mindezt az Ő szava által. Itt is az történt, hogy „Ő szólt, és meglett”.

Ezért a hit annak az ismerete, hogy Isten beszédében hatalom van, s az Igétől elvárható annak megcselekvése, amiről szól – azaz az Igére hagyatkozás eredményezi azt, hogy meglesz, amit mond.

Tanítani a hitről nem más, mint azt tanítani, hogy Isten beszédének ez a természete. Tanítani a népet a hit gyakorlására nem más, mint arra tanítani őket, hogy bízzanak benne: Isten beszéde megteszi azt, amit mond. Ezért hagyatkozzanak az Igére annak érdekében, hogy megvalósuljon, amit kijelentett. A hit művelése nem más, mint gyakorlás által növekedni a bizalomban, hogy Isten beszédének hatalma van megcselekedni azt, amit ígér, és az Igére ráhagyatkozás véghezviszi, amit mond. És „az az ismeret, amelyről az Írás beszél, amikor a hit művelésére buzdít bennünket, minden egyéb megszereshető ismeretnél fontosabb”.

Műveljük-e a hitet?

(Fordította: Vankó Zsuzsanna)

*

Ne felejtsük el ugyanakkor egy pillanatra sem, hogy az Isten beszéde iránti bizalom mögött az Isten személye iránti bizalom áll. Bizalom az Atyában, akit Jézus Krisztus által ismerünk meg, Őt pedig a Szentlélek által, aki feltárja előttünk a Szentírás igazságát, és megnyitja értelmünket, szívünket annak befogadására.

Jézus tanítása a sáfárságról – 1.

A talentumok és gírák példázata

Az Újszövetségben szereplő *sáfár* szó eredeti görög megfelelője az *oikonomosz*. Ma már nem használatos kifejezés ez, amelyet így fordíthatunk: *házvezető, vagyonkezelő*. A sáfársághoz a *kereskedelem* fogalma is társul sokak gondolkodásában, nem is alaptalanul. A földi és a mennyei *kereskedelemet* azonban egészen eltérő alapelvek irányítják. Előbbit az önzés és az önérdek hajtja, míg utóbbit az önzetlenség, és a másokért végzett szolgálat öröme hatja át. Mindenekelőtt olvassuk el a két példázatot Máté evangéliuma 25. fejezetéből, illetve Lukács evangéliuma 19. fejezetéből.

1 Milyen háttéren hangzott el a gírákról és a talentumokról szóló példázat? Mi a jelentősége ennek az általuk közvetített üzenet megértése szempontjából?

- „Mondott egy példázatot, mivelhogy közel volt Jeruzsálemhez, és (...) azt gondolták, hogy azonnal megjelenik Isten országa. Mondta azért: Egy nemes ember elment messze tartományba, hogy országot vegyen magának, azután visszatérjen. Előszólítván azért tíz szolgáját, adott nékik tíz gírát, és mondta nékik: Kereskedjetek, míg megjövök!” (Lk 19,11–13)
- „Vigyázzatok azért, mert sem a napot, sem az órát nem tudjátok, amelyen az embernek Fia eljön. Mert éppen úgy van ez, mint az az ember, aki útra akart kelni, előhívatta szolgálait, és

amije volt, átadta nékik. És adott az egyiknek öt talentomot, a másíknak kettőt, a harmadíknak pedig egyet, kinek-kínek az ő erejéhez képest, majd azonnal útra kelt.” (Mt 25,13–15)

.....

.....

.....

Ismeretes, hogy a zsidók olyan Messiást vártak, aki megszabadítja őket a római uralom alól, és visszahozza számukra a dávidi-salamoni királyság dicsőségét. Még a Jézushoz legközelebb álló tízenkét tanítvány sem értette meg könnyen küldetésének valódi célját. A gírák példázatával a hamis reménységekre is válaszolt Jézus. A történetben szereplő „nemesember, aki egy távoli helyre utazik, hogy országot vegyen magának, és azután visszatérjen”, nyilvánvalóan Jézusra utal. Így akarta felkészíteni a téves reménységhez ragaszkodókat a hamarosan bekövetkező csalódásra. Nem sokkal a példázat elhangzása után keresztre feszítik, majd feltámad, és visszatér a mennybe. Követőinek pedig itt a földön lesz feladatuk, amíg visszatér.

„Az Olajfák hegyén második adventjéről beszélt Krisztus a tanítványainak. Jeleket sorolt, amelyek jövetelének közelségét jelzik. Arra szólította fel őket, hogy vigyázzanak, és legyenek készen. (...) Azután elmondta, mit jelent vigyázni: az időt nem tétlen várakozással, hanem szorgalmas munkával kell tölteni. A talentumokról szóló példázatnak ez a tanulsága.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fejelet)

Megértjük-e a példázatok nekünk szóló üzenetét? „Kereskedünk”-e Urunk ránk bízott javaival, vagy elkényelmesedtünk, és hamis biztonságérzetbe ringatva magunkat, tétlenül várakozunk? Erőnkhez képest mindent megteszünk, vagy alig valamit, vagy ép-

pen semmit sem teszünk a körülöttünk élők megmentéséért? Üdvösségünk múlik azon, hogy megszívleljük-e a szóban forgó példázatok tanítását.

2 Mi a keresztény ember fő feladata e földön, amíg Jézus a mennyei szentélyben szolgál, és vissza nem tér?

- „Eljött, aki az öt talentumot kapta, és hozott másik öt talentumot, mondván: Uram, öt talentumot adtál nekem, íme másik öt talentumot nyertem azokon.” (Mt 25,20)
 - „Eljött pedig az első [szolga] és mondta: Uram, a te gírad tíz gírád nyert.” (Lk 19,16)
-
-
-

Milyen jelentőségteljes tényre utal a „te gírad” kifejezés? (Lásd még: 1Kor 4,7.) Mit jelent a gyakorlati életben az, hogy öt talentumból tíz, vagy kettőből négy lesz?

Isten kívánalma az, hogy a képességeinket az önzetlenség alapelve mentén kamatoztassuk. Ezt figyelmen kívül hagyva könnyen félreértelmezhetjük a fenti igéket is. Olyan következtetésre is juthatunk, hogy ezek a példázatok pusztán arról szólnak, hogy szorgalmasak legyünk a mindennapi kötelezettségek teljesítésében. Ez is igaz, életünk valódi célja és feladata azonban jóval több ennél.

„Krisztus szolgálatra váltotta meg követőit. Urunk azt tanítja, hogy az élet igazi célja a szolgálat. Jézus maga is szolgált, és minden követőjét a szolgálat törvénye alá rendelte: Isten és a felebarát szolgálatának törvénye alá. Ezzel minden addiginál

magasztosabb fogalmat adott a világnak az életről. Mások szolgálatára szentelt élete által az ember közösségre jut Krisztussal. A szolgálat törvénye kapoccsá lesz, amely összeköti az embert Istennel és embertársaival. Krisztus megszabja »kinek-kinek a maga dolgát« (Mk 13,34). A menny örökérvényű tervében mindenkinek megvan a helye. Mindenkinek együtt kell működnie Krisztussal, lelkek megmentése érdekében. Amilyen biztos, hogy a mennyben megvan az a hely, amelyet Isten nekünk készített, olyan biztos az is, hogy a földön van olyan feladat Isten szolgálatában, amelyet személy szerint nekünk kell elvégeznünk. (...) Az ember nem tölti be az élet célját, ha nem szerez egyre több talentumot, és nem lesz napról napra hasznosabb. Krisztusba vetett hitünk megvallásával elkötelezzük magunkat arra, hogy megtanuljuk mindazt, amire nekünk mint a Mester munkásainak lehetőségünk van. Minden képességünket a legmagasabb szintre kell tökéletesítenünk, hogy a lehető legtöbb jót teheszük." (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fejj.)

Hisszük-e, hogy mi is kaptunk Istentől valamilyen talentumot? Tudjuk-e, milyen szolgálatra kaptunk képességet? Ha tudjuk, használjuk-e mások testi-lelki szükségleteinek betöltésére?

3 Milyen tévedéstől óv bennünket a girák és a talentumok példázata?

- „[Az ő ura] mondta néki: Jól van, jó szolgám, mivel kevesen voltál hű, legyen birodalmad tíz városon.” (Lk 19,17)
- „Az ő ura pedig mondta néki: Jól van, jó és hű szolgám, kevesen voltál hű, sokra bízlak ezután, menj be a te urad örömebe.” (Mt 25,21)
- „Jött egy másik is, mondván: Uram, itt van a girád, melyet egy keszkenőben eltéve tartottam.” (Lk 19,20)

Alapvető lelki törvényszerűség tárul itt eléink: „Aki hű a kevesen, a sokon is hű az, és aki a kevesen hamis, a sokon is hamis az.” (Lk 16,10) Amíg nem tanúsítunk hűséget az élet „apró” dolgaiban, nem leszünk képesek „nagyobb” feladatok elvégzésére sem. Ne essünk tehát abba a tévedésbe, hogy alacsonyabb rendűnek tartjuk a szinté észrevétlen, mindennapi kötelességeket.

„Aki a legkisebb ajándékot kapta, kihasználatlanul hagyta képességét. Ebben figyelmeztetés rejlik mindazok számára, akik úgy érzik, hogy képességük kicsisége felmenti őket Krisztus szolgálata alól. Ha valami nagy feladatra volnának képesek, boldogan vállalkoznának rá. De mivel csak kis dolgokban szolgálhatnak, úgy vélik, jogosan nem tesznek semmit. Nincs igazuk. Az Úr a képességek elosztásával megpróbálja a jellemet. Az egy talentumát parlagon hagyó ember hűtlennek bizonyult. Ha öt talentumot kapott volna, mind elásta volna, akárcsak azt az egyet. Az egy talentum hűtlen kezelésével arról tett bizonyosságot, hogy lebecsüli a menny ajándékait. »Aki hű a kevesen, a sokon is hű az.« (Lk 16,10) Az ember sokszor lebecsüli a kis dolgok fontosságát, mert kicsik. Pedig e kis dolgoknak nagy szerepük van a fegyelmezésben. A keresztény életben valójában nincsenek lényegtelen dolgok. Jellemépítésünket ezer veszély fenyegeti, ha lebecsüljük a kis dolgokat. »Aki a kevesen hamis, a sokon is hamis az.« Az ember a legkisebb feladatokban való hűtlenségével is megrabolja Alkotóját az Őt megillető szolgálattól.

Az ember hűtlensége visszahat rá. Nem lesz részese annak az áldásnak, erőnek és jellemszilárdságnak, amely csak az Isten-

nek való feltétlen engedelmesség útján kapható meg. (...) Mivel a kis dolgokban nem vezetik helyes elvek, nem tud engedelmkedni Istennek a nagyobb és különlegesnek tartott feladatokban sem. Az élet apróbb ügyeinek kezelésénél melengetett hibáit beleviszi a fontosabb dolgokba is. Olyan elvek alapján cselekszik, amelyeket megszokott. Ismételt cselekedeteinkkel szokásokat alakítunk ki, szokásainkkal jellemünket formáljuk, jellemünk pedig meghatározza földi és örök sorsunkat. Csakis a kis dolgokban való hűséggel szoktathatjuk hozzá magunkat ahhoz, hogy becsületesek legyünk nagyobb kötelezettségeinkben is.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fejj.)

„Sokan elvonják adományait és képességeiket Krisztus szolgálatából, és ezt azzal mentegetik, hogy másoknak sokkal nagyobb képességeik vannak. Kialakult az a nézet, hogy csak a különleges adományokkal megáldott emberek alkalmasak Isten szolgálatára, és Isten csak tőlük kívánja ezt. Sőt sokan úgy vélekednek, hogy Isten csak az emberek egy osztályát tüntette ki kiválóbb képességekkel, a többieket pedig mellőzte, akiknek azután sem a fáradságban és munkában, sem a jutalomban sincs semmi részük. A példázat azonban nem ezt tanítja. Amikor a gazda összehívta szolgálóit, mindegyiknek kijelölte munkáját.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Életünk és munkánk c. fejj.)

Érdemes megfigyelni, hogy Isten a földi életben teljesített szolgálatot így jellemzi: „...kevesen voltak hű...”. Ezzel szemben az örök életben ránk váró feladatokról így szól: „...sokra bízlak ezután, menj be a te urad örömébe.” Nem tudjuk, hogy milyen feladatok és szolgálat vár ránk az örök életben. Ha azonban tehernek és nyűgnek érezzük a „keveset” itt e földi életben, és különböző kifogásokra hivatkozva mindig csak lerázni akarjuk magunkról a másokért végzett szolgálatot, akkor joggal tartunk-e igényt örökségünkre, az örök életre, és azt ottani nagyobb megbízásokra?

4 Fontos-e, hogy ki mennyi talentumot kapott?

- „Adott az egyiknek öt talentumot, a másinak kettőt, a harmadiknak pedig egyet, kinek-kinek az ő erejéhez képes, és azonnal útra kelt.” (Mt 25,15)
 - „Ki-ki amiben elhivatott, atyámfiai, abban maradjon meg az Isten előtt.” (1Kor 7,24)
 - „A király, ezt mondja majd nékik: Bizony mondom néktek, amennyiben megcselekedtétek eggyel az én legkisebb atyámfiai közül, énvelem cselekedtétek meg.” (Mt 25, 40)
-
-
-

Több dolgot is határozottan leszögez a példázat: 1. Mindenki kap képességeket Istentől, kivétel nélkül. 2. Mindenki az „erejéhez képest” kapja azokat. 3. Nem azt kéri majd számon tőlünk Isten, hogy miért nem kamatoztattunk olyan képességeinket, amelyekkel nem is rendelkezünk, hanem azt, hogyan éltünk mások javára azokkal, amelyeket „haszonra adott” nekünk (1Kor 12,7).

„Isten »kinek-kinek az ő erejéhez képest« adott talentumokat. Nem következtetlenül osztogatja tehát ezeket. Aki képes öt talentumot felhasználni, ötöt kap. Aki csak kettőt tud kamatoztatni, kettőt kap. Aki pedig csupán egyet tud bölcsen hasznosítani, egyet kap. Senki se siránkozzon azért, mert nem kapott nagyobb ajándékokat. Krisztus minden megbízás teljesítésével egyformán megdicsőül, akár nagy a talentuma valakinek, akár kicsi. Annak, aki öt talentumot kapott, ötöt kell kamatoztatnia; aki pedig csak egyet, annak csak egyet kell hasznosítania. Mindenkinek aszerint kell visszaadnia, »amije

kinek-kinek van, és nem aszerint, amije nincs» (1Kor 8,12). Talentumainkat, bármilyen keveset kaptunk, fel kell használnunk. Nem az a legégetőbb kérdés, hogy mennyit kaptunk, hanem az, hogy mit csinálunk azzal, amit kaptunk (2Kor 8,12).” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. feje.)

5 Mi lehet az oka annak, ha nem használjuk az Istentől kapott talentumainkat? Miért *ássuk el* őket?

- **„Előjött pedig az is, aki az egy talentumot kapta, és mondta: Uram, tudtam, hogy te kemény, szigorú* ember vagy, aki ott is aratsz, ahol nem vettedél, és ott is takarsz, ahol nem vetettedél. Azért mivel félttem, elmentem és elástam a te talentumodat a földbe, íme megvan, ami a tied.”** (Mt 25,24–25)
-
-
-

A legfontosabb kérdés, amit a példázat felvet: Miért ásta el az egytalentumos szolga a talentumát? Nem kisebb forog kockán, hogy helyes választ találjunk erre a kérdésre, mint az örök életünk! Az Ige pedig röviden így válaszol nekünk: Azért, mert félt. Emlékezzünk rá, hogy Jelenések könyve 21,8-ban Krisztus a gyávaságot jelöli meg a legfőbb okaként annak, ha valaki nem nyeri el az örök élet jogát. Az egytalentumos szolga először akkor volt gyáva, amikor elfogadta az egy talentumot. Vissza is utasíthatta volna. Azon-

* Az itt szereplő újszövetségi szó (*szklérosz*) jelentése leginkább a fenti két szóval adható vissza. Nem annyira kegyetlen, mint inkább határozottan célratörő és szigorúan számonkérő személyre utal.

ban inkább elfogadta, de nem számolt a következményekkel. Lk 14,28–33-ban Krisztus két rövid példázatban szól arról, hogy mielőtt döntést hozunk, mérjük fel alaposan, mivel jár az a döntés. Ha ez vonatkozik a kevésbé fajsúlyos döntéseinkre is, akkor mennyivel inkább arra, amikor szövetséget kívánunk kötni Istennel!

Amikor megkeresztelkedtünk, mindannyian igent mondtunk arra a kérdésre, hogy megtaláljuk a helyünket Isten művében, és szolgálni fogjuk embertársainkat. Hogyan lett mégis ebből az őszinte vágyból egy langyos keresztényi élet? Úgy, hogy nem mérlegeltük igazán, mivel jár a kereszténység? Vagy talán úgy, hogy időközben elvesztettük az „első szeretetünket”, és lustákká, kényelemszeretőkké váltunk? Ki-ki válaszoljon saját magának erre őszintén! De ez az állapot sem végzetes még, mert előfordul, hogy nem ismerjük fel: valódi értelmi meggyőződés nélküli, érzelmi döntéseket hoztunk. Ám a következményekkel szembesülve van lehetőségünk egy másik úton elindulni. Ha viszont be sem látjuk, hogy szükséges változtatnunk a gondolkodásunkon és a szokásainkon, helyzetünk rendkívül veszélyessé válhat.

Ezen a ponton kezdett az egytalentumos szolga gyávasága szokássá rögzülni. Bizonyára számtalan alkalommal előáshatta volna a rábizott pénzt, hogy kamatoztassa. Ő azonban sorozatosan elutasította ezt a késztetést, amely végül a veszét okozta. Nem tudhatjuk, hol van az életünkben, a gondolkodásmódunkban az a fordulópont, ahonnan már nincs visszaút! Ahol már a restség, a kifogás-gyártás, a gyávaság annyira megvetik lábukat, hogy idővel legyőznek bennünket. Lehet, hogy egy darabig még saját magunk előtt is fenntartjuk a látszatát annak, hogy Krisztus-követők vagyunk, lelkünkben azonban már a romlás útjára tértünk. Ezért inkább ne halogassuk a döntéseinket!

Ne féljünk se a kudarcról, se a sikertől. Sokszor félünk használni a képességeinket, ilyeneket gondolván: „Mit fognak szólni mások? Nem is vagyok alkalmas rá! Mi van, ha mégsem sikerül? Biztosan butának, ügyetlennek fognak nézni!” Ugyanígy félünk azonban a sikertől is. Ha kiderülne, hogy tehetségem van például az íráshoz,

az attól kezdve felelősséggel járna. Írhatnék mások javára hasznos cikkeket, könyvet stb. Ez viszont sok mindent megváltoztatna körülöttem. Lehetséges, hogy le kellene mondanom valamiről, amit szeretek csinálni. Máshogy kellene beosztanom az időmet. Egyszóval arra intene, hogy be kellene fejezmem a kényelmes, langyos életvitelt. Ezért inkább sokszor elássuk a tehetségünket, hogy a megszokott életvitelünket folytathassuk.

Van azonban egy harmadik pont is, ahol a szolgálta félelme kiütözik. Ez pedig az Istenről alkotott képe. Szigorú, számonkérő valakinek ismerte az Urat, és félt tőle. A félelemtől vezérelve nem hajtotta végre Urának parancsát. Bizonyára mindannyian tapasztaltuk már, hogy a félelem megbénít. Békési Pál kifejezésével élve az ember nem is annyira élőlény, hanem „félőlény”. Életünk minden megnyilvánulását befolyásolhatja a helytelen istenképből fakadó félelem. Nincs tehát fontosabb annál, mint hogy helyesen ismerjük Istent. „Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, Jézus Krisztust.” (Jn 17,3) Jogosan adódik a kérdés: hogyan győzhetünk a félelem felett? Ösztönszerűen jön is a válasz: bátorsággal. Azonban a félelemnek nem a bátorság az ellentéte. Az ember önjelétől maximum a vakmerőségig juthat, de valódi bátorságra nem tud szert tenni. A félelem ellentéte ugyanis a szeretet és a bizalom. Az igazi bátorság csak ezekből fakadhat Isten ajándékaként: „A szeretetben nincsen félelem, sőt a teljes szeretet kiűzi a félelmet, mert a félelem gyötrellemmel jár, aki pedig fél, nem lett teljessé a szeretetben.” (1Jn 4,18) „De mi nem vagyunk meghátrálás emberei, hogy elveszünk, hanem hitéi, hogy életet nyerjünk.” (Zsid 10,39) Az Istentől származó szeretet és bizalom légkörében megszűnik a bűnnel fertőzött életünkre olyannyira jellemző szorongás, félelem és szegény.

„Így mentegetőznek azok az emberek, akik Isten ajándékait semmibe veszik. Istent szigorú zsarnoknak tartják, aki csak azért figyel rájuk, hogy hibáikat kikémlelve megbüntesse őket. Azzal vádolják, hogy azt követeli, amit nem adott, és ott

akar aratni, ahol nem vetett. Sokan szívükben könyörtelenséggel vádolják Istent, mert igényt tart javaikra és szolgálataikra. Pedig csak azt adhatjuk neki, ami egyébként is az övé. »Tőled van minden – mondta Dávid király –, és amiket a Te kezdeből vettünk, azokat adtuk most néked.« (1Krón 29,14) Minden Istené, nemcsak a teremtés, hanem a megváltás által is. Ennek az életnek minden áldása – és az eljövendő életé is – a golgotai kereszt jegyében árad reánk. Ezért hamis az a vád, hogy Isten kemény, szigorú gazda, aki ott is arat, ahol nem vetett. A gazda nem utasítja vissza a gonosz szolga vádját, bármennyire jogtalan, hanem érveit ellene fordítja, és megmutatja, hogy magatartására nincs mentség. Isten olyan lehetőségekkel és eszközökkel ajándékozta meg, amelyekkel talentumát kamatoztathatta volna a gazda javára. »El kellett volna (...) helyezned az én pénzemet a pénzváltóknál – mondta –, és én megjövén, nyereséggel kaptam volna meg a magamét.«

Mennyei Atyánk nem igényel sem többet, sem kevesebbet, mint amennyinek elvégzéséhez képességet adott. Nem helyez szolgálaira elhordozhatatlan terheket. »Ő tudja a mi formáltatásunkat, megemlékezik róla, hogy por vagyunk.« (Zsolt 103,14) Mindazt, amit igényel tőlünk, az Ő erejével meg is tudjuk cselekedni.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fejj.)

6 Milyen következményekkel jár, ha elhanyagoljuk képességeink kibontakoztatását? Mire hívja fel ezzel kapcsolatban a figyelmünket az Ige?

- „Az ő ura pedig felevén, monda néki: Gonosz és rest szolga, tudtad, hogy ott is aratok, ahol nem vetettem, és ott is takarok, ahol nem vetettem. El kellett volna tehát helyezned az én pénzemet a pénzváltóknál, és én, megjövén, nyereséggel kaptam volna meg a magamét. Vegyétek el azért tőle a talentumot, és adjátok annak, akinek tíz talentuma van. Mert min-

denkinek, akinek van, adatik és megszaporrítatik, akinek pedig nincs, attól az is elvétetik, amije van. A haszontalan szolgát pedig vessétek a külső sötétségre, ott lesz sírás és fogvacogás.*” (Mt 25,26–30)

.....

.....

.....

„Ha teljesen Istennek szenteljük életünket, és munkánkban útmutatását követjük, akkor az eredményért Ő vállalja a felelősséget. Isten nem akarja, hogy csak feltételezzük becsületes erőfeszítéseink sikerét. Nem is szabad gondolnunk a kudarcra, hanem együtt kell munkálkodnunk Istennel, aki nem ismer vereséget. Nem szabad gyengeségünkről és tehetetlenségünkről beszélnünk. Az ilyen beszéddel azt tanúsítjuk, hogy nem bízunk Istenben, és nem hiszünk Igéjében. Ha terheink miatt zúgolódunk, vagy nem akarunk eleget tenni Istentől kapott kötelezettségeinknek, akkor valójában azt valljuk, hogy Isten kegyetlen gazda, aki olyant kíván, amihez nem adott képességet. Sokszor hajlunk arra, hogy a rest szolgát alázatosnak mondjuk. Az igazi alázatosság egészen más. Nem jelent szellemi törpeséget, a törekvések hiányát, gyáva meghunyászkodást, sem pedig a kudarcotól félve a terhek lerázását. Az igazán alázatos ember Isten erejében bizva végrehajtja a menny szándékát.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fej.)

Hogyan szerezhetünk tapasztalatokat Istennel, ha nem használjuk a képességeinket? Nő-e az izomzatunk, ha nem edzünk, vagy ha nem végzünk megerőltető fizikai munkát? Nemhogy növekedni

* Pontosított fordítás szerint.

nem fog, hanem egyenesen elsorvad. Lelki téren sincs ez másképpen. Erre a jelenségre utal az igében az a mozzanat, amikor a szolgától elveszik az egy talentumot is. Nem Isten önkényes cselekedetéről van itt szó, hanem a lustaság természetes következményéről, és az azt megillető igazságos ítéletről.

„A Krisztus kegyelmében való növekedésnek egyedüli útja az, hogy önzetlenül végezzük Krisztus ránk bízott munkáját, minden tőlünk telhetőt elkövetve, hogy segítsük azokat, akik támogatásunkra szorulnak. Gyakorlat adja az erőt, tevékenység az élet első feltétele. Akik a Krisztusban való életet úgy élik, hogy tétlenül elfogadják a Lélek kegyelmi ajándékait, de Krisztusért mit sem tesznek, azok megkísérlik az ingyenélést – munka nélkül. A semmittevés azonban, mind a lelki, mind az anyagi világban, elerőtlenedést és végül romlást eredményez. Az az ember, aki vonakodik tagjait mozgatni, csakhamar annyira elerőtlenedik, hogy nem képes azokat használni. Hasonlóan, az a keresztény, aki nem akarja Istentől nyert erőit felhasználni, nemcsak hogy nem növekedhetik Krisztus kegyelmében, hanem még a meglévő erőt is elveszíti.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Életünk és munkánk c. feje.)

*Az e heti adomány az Eleki Vendégház munkáját támogatja.
– Hozzájárulás a vendégházban folyó egészségügyi-lelki
missziómunka költségeihez.*

Jézus tanítása a sáfárságról – 2.

A hamis sáfár példázata (Lk 16,1–13)

Olvassuk el a példázatot egészében a Bibliából, gondolkodjunk a mondanivalójáról, és imádkozzunk a megértéséért. Csak miután elmélyültünk ebben, és kérdések fogalmazódtak meg bennünk, azután kezdjük hozzá a szombatiskola tanulmányozásához.

1 Kinek a vagyonával és hogyan gazdálkodott a hamis sáfár? Kiknek szól ez a példázat elsődlegesen? Vonatkozik-e ránk is?

- „Volt egy gazdag ember, akinek volt egy sáfára, akit bevádoltak nála, hogy javait eltékozolja.” (Lk 16,1)
 - „Hallották pedig mindezt a farizeusok is, akik pénzszeretők voltak, és csúfolták őt.” (Lk 16,14)
 - „Az Úré a föld és annak teljessége, a föld kerekége és annak lakosai.” (Zsolt 24,1)
 - „Ne mondjad ezt szivedben: Az én hatalmam és kezem ereje szerezte nékem e gazdagságot...” (5Móz 8,17)
-
-

A sáfár – vagy ahogyan ma mondanánk, vagyonkezelő, régiesen: intéző – felelősséggel tartozott a rá bízott vagyonért. Nem-

csak a megőrzéséért, hanem gyarapításáért is. Erre vállalt tehát felelősséget egy meghatározott bér ellenében. A felügyelete alá tartozó értékek nem az ő tulajdonai voltak, hanem az őt alkalmazó gazdáé. A hamis sáfár mégis úgy bánt javaival, mintha a sajátja lenne, a maga javára fordította. Nemcsak nem szaporította a vagyont, de szét is szórta, el is tékozolta.

„A Megváltó a farizeusokhoz is szólt. Nem adta fel a reményt, hogy rájuk is hatni tud szavaival. (...) A hűtlen szolgára ura azért bízta vagyonát, hogy jótékony célra fordítsa. Ő azonban saját magára költötte. Ez a vád Izráelnek szólt. Isten kiválasztotta Ábrahám magvát. Erős karral kiszabadította őket az egyiptomi szolgaságból, és szent igazságok őrzőjévé tette őket a világ áldására. Rájuk bízta az élő kinyilatkoztatásokat, hogy tolmácsolják a világosságot másoknak. (...) Az öntelt, öngizult farizeusok azonban hűtlenül kezelték a javakat, amelyeket Isten azért adott nekik, hogy az Ő dicsőségére használják.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A hamis sáfár példázata c. fej.)

Ha elgondolkodunk azon, a fenti igék alapján, hogy a minket körülvevő világ kinek a tulajdona, és milyen megbízással indult emberi történelmünk az Édenben (1Móz 2,15), akkor hamar rádöbbenünk arra, hogy a példázat rólunk is szól. Vonatkoztatható az egész emberiségre is, de a hűtlen hívőkre is.

2 Számolt-e a felelősségre vonással a hamis sáfár? És mi számolunk-e?

- **„Hívta azért [ura a hamis sáfárt], és mondta néki: Mit hallok felőled? Adj számot a sáfárságodról, mert nem lehetsz tovább sáfár.”** (Lk 16,2)
- **„Minden cselekedetet az Isten ítéletre előhoz, minden titkos dologgal együtt, akár jó, akár gonosz legyen az.”** (Préd 12,16)

- **„Nékünk mindnyájunknak meg kell jelennünk Krisztus ítélőszéke előtt, hogy ki-ki megjutalmaztassék aszerint, amiket e testben cselekedett, jót vagy gonoszt.”** (2Kor 5,10)

„Jézus Krisztus első eljövetelkor a világ már nagyon eltávolodott Istentől. Az embereket jobban érdekelte a mulandó, mint az örökkévaló, és fontosabbnak tartották a jelen dolgait, mint a jövőt. Az ábrándképeket valóságnak, a valóságot pedig ábrándképeknek látták. Nem fogták fel hitben a láthatatlan világot. (...) Krisztus azért jött, hogy ezt az értékrendet megváltoztassa. Meg akarta törni az embereket elvakító és behálózó varázst. Tanításában igyekezett hidat verni a menny és a föld követelményei között, hogy az emberek figyelmét a jelenből a jövőbe irányítsa. Arra szólította őket, hogy a mulandó dolgok hajszolása helyett készüljenek az örökkévalóságra.

A példázatbeli szolga nem gondoskodott jövőjéről. (...) Csak a jelenre gondolt. A sáfárság elvesztése esetén semmit sem mondhatott magáénak. (...) A példázat tanítása mindenkinek szól. Mindenki felelősséggel tartozik a Krisztus által kapott ajándékokért. Az élet túl komoly és ünnepélyes ahhoz, hogy csupán múló földi dolgokkal töltsük. (...) Krisztus azt akarja, hogy mindenki mérlegre tegye lehetőségeit. (...) A mérleg egyik serpenyőjébe tegyük az örök kincseket, az életet, igazságot, mennyet és a lelkek megváltásán érzett örömet, a másik serpenyőbe pedig a világ minden varázsát. Az egyik serpenyőbe tegyük saját magunk kárhozatát és azokét, akiknek megmentésében közreműködhettünk volna, a másik serpenyőbe pedig azt az életet – a magunkét és másokét –, amely örökké tart. (...) Krisztus így szól: »Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelkében pedig kárt vall?« (Mk 8,36)” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A hamis sáfár példázata c. fejt.)

3 Hogyan segített magán a sáfár, amikor megtudta, hogy elveszti állását? Miért dicsérte meg ura a hamis sáfárt, holott kárt okozott neki?

- **„Mondta magában a sáfár: Mit tegyek, mert az én uram elveszi tőlem a sáfárságot? Kapálni nem tudok, koldulni szégyellek! Tudom mit tegyek, hogy mikor a sáfárságtól megfosztatom, befogadjanak engem házaikba. Magához hivatván az ő urának minden egyes adósát, mondta az elsőnek: Mennyivel tartozol az én uramnak? Ő pedig mondta: Száz báthus olajjal. Mondta néki: Vedd az írásodat, és leülve, hamar írv ötvenet. Azután mondta másnak: Te pedig mennyivel tartozol? Ő pedig mondta: Száz kórus búzával. És mondta annak: Vedd az írásodat, és írv nyolcvanat. Dicsérte az úr a hamis sáfárt, hogy eszesen cselekedett, mert e világ fiai eszesebbek a világhosszág fiainál a maguk nemében.”** (Lk 16,3-8)
-
-

Az ítélet kihirdetése után a sáfár sietve kijavította az adósok szerződéseit. Amikor rádöbbsent, hogy elveszíti a megélhetését, az eddigi módszerekkel akart boldogulni, ügyeskedéssel, hazugsággal. Az volt ezzel a célja, hogy akikkel jót tett, befogadják őt házukba, ha elveszíti állását.

„A hűtlen szolga másokat is becstelenségbe vitt. Az ő javukra megkárosította urát, és az adósok ennek elfogadásával elkötelezték magukat, hogy barátjukként befogadják otthonukba. »És dicsérte az úr a hamis sáfárt, hogy eszesen cselekedett.« Ez a földies ember megdicsérte megkárosítója éleseszűségét. A gazdag ember dicsérete azonban nem Isten dicsérete volt. Krisztus nem dicsérte meg a hűtlen sáfárt, csak (...) szemléltette azt a leckét, amelyre meg akarta tanítani hallgatóit. A példá-

zat elmondása után így szólt: »E világ fiai eszesebbek a vilá-
gosságnak fiainál a maguk nemében.« Azaz a világ dolgaiban
jártas emberek bölcsebben és megfontoltabban szolgálják saját
érdekeiket, mint a magukat Isten gyermekeinek vallók Isten
művét. Így volt ez Krisztus korában, és így van ez ma is. (...) Is-
ten minden ajándékát az emberiség áldására, a szenvedés és
nyomor enyhítésére kell felhasználni. Táplálnunk kell az éhe-
zőt, felruháznunk a mezítelent, gondoskodnunk az özvegyek-
ről és árvákról, segítenünk a lesújtottakon és elnyomottakon.
(...) Az életszükségleteket meghaladó javakat Isten azért bízta
az emberre, hogy jót tegyen vele, az emberiség áldására éljen.»
(Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A hamis sáfár példázata c. fejj.)

A csaló sáfár nem példakép mindenestől, hanem csak „a maga
nemében”. Csupán egy vonatkozásban példa: ő szétszórta ura va-
gyonát, hogy barátokat szerezzen. A hamis sáfár csalással tette ezt,
Isten sáfárai viszont akkor lesznek hű sáfárok, ha eleve azt tekintik
feladatuknak, hogy az Úr által rájuk bízott kincseket osszák, szét-
szórják, továbbadják embertársaiknak. Isten ugyanis nem azért
adott nekik anyagi javakat, és főként nem azért bízta rájuk kinyi-
latkoztatott igazsága ismeretének a kincsét, hogy csak maguknak
őrizzék és élvezzék, hanem azért, hogy osszák, terjesszék, jót csele-
kedjenek vele.

4 Milyen felszólítással zárta példázatát Jézus, ami egyben egyértelműsíti is a példázat mondanivalóját?

- **„Én is mondom néktek, szereztek magatoknak barátokat a
hamis mammonból, hogy amikor meghaltok, befogadjanak
benneteket az örök hajlékokba.” (Lk 16,10)**

.....
.....

A *mammon* arám szó, jelentése: 'gazdagság, tulajdon, vagyon'. (Jézus korában Palesztinában arám nyelven beszéltek, amely a héberhez közel álló nyelv. Ez volt a népeket összekötő köznyelv a Közel-Keleten.) Jézus hozzáteszi a „hamis” jelzőt a mammonhoz. Arra utal ezzel, hogy a gazdagság könnyen válhat törré, csapdává az ember számára, mivelhogy megerősítheti önzésében, és bálványává is válhat. Értékké válik azonban a hamis mammon, ha arra használjuk, hogy barátokat szerezzünk általa Isten országa számára. Jézus ezt tanácsolja, erre szólítja fel tanítványait, akár több, akár kevesebb anyagi eszközzel rendelkeznek.

Mire használjuk anyagi javainkat, szellemi képességeinket, időnket? Igazságtalanság eszközeivé lehetnek, rossz célokat szolgálhatnak. A mi feladatunk Isten dicsőségére használni mindezt. Krisztus azt kéri, hogy állítsuk ezeket az Ő szolgálatába.

„Isten, Krisztus és az angyalok mind szolgálnak a lesújtott, szenvedő, bűnös embereknek. Szenteljétek ti is magatokat erre a munkára! Használjátok Isten ajándékait erre a célra! Akkor a mennyei lények lesznek társaitok. (...) Az örök hajlékok e lakói nem lesznek idegenek nektek. (...) Sok jót lehet tenni a gazdagsággal. Ha helyesen használjuk, lelkeket menthetünk meg általa Krisztusnak. Aki Krisztus életprogramját követi, látni fogja Isten országában azokat, akikért a földön dolgozott és áldozott. A megváltottak hálásan emlékeznek azokra, akik megmentésükben közreműködtek. A menny különösképpen értékes lesz azoknak, akik híven végezték a lélekmentés munkáját.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A hamis sáfár példázata c. fejelet)

5 Milyen kijelentést és kérdést fűzött még Jézus a tanításához?

- „Aki hű a kevesen, a sokon is hű az, és aki a kevesen hamis, a sokon is hamis az. Ha azért a hamis mammonon hívek nem

voltatok, ki bízná rátok az igazi kincset? És ha a másén hívek nem voltatok, ki adja oda néktek, ami a tiétek?" (Lk 16,11-12)

.....

.....

.....

Hogyan bízná rád Isten az igaz javakat az örökkévalóságban, ha a földi életedben nem Isten ügyét szem előtt tartva használtad javaidat, amelyeket kaptál? Hogyan szolgálhatnál az örök életben Istennek, ha itt a földön az Ősellenségnek szolgáltál? Illúzió, hogy aki itt nem az Úrnak szolgált, miután majd üdvözül, ezt fogja tenni. Örökölhet-e az ember örök életet, ha földi életében nem kívánt élni a menny értékrendje szerint? Jól érezne-e magát az örök életben, ha földi életében nem vágyott arra a „létformára”, amely ott érvényesül? Nem Isten zár ki embereket az ő országából, az ember zárhatja ki magát onnét.

Vitathatatlan igazság az, amit Jézus mond: akiben kifejlődik a hűség jellemtulajdonsága a földi dolgokhoz való viszonyulásában, az megbízható és hűséges lesz Isten Országában is.

Jézus kijelentése és kérdései sokatmondóan utalnak itt az eljövendő új világban elnyerhető kiváltságokról. Mi lehet az a „sok”, amit majd rábíznak Isten országában azokra, akik itt hűségesek voltak a kevesen? Mi lehet az „igazi kincs”, amelyet rábíznak azokra, akik helyesen bántak a hamis mammonnal itt a földön? És ha nem vagyunk hűséges sáfárai Isten tulajdonának ezen a földön, akkor hogyan kaphatnánk szabadságot és önállóságot Isten országában arra, hogy „műveljük és őrizzük” az újjáteremtett Földet, amelyet Isten eleve nekünk, embereknek szánt, de amit hamar átjártszottunk az ősellenség kezébe a bűneset nyomán?

Isten országában tudjuk meg majd, hogy mi mindenre célzott Jézus különleges kérdéseivel. A Biblia mindenesetre arról szól, hogy az újjáteremtett Földet Isten ismét emberek kezére, a lelkükben és

testükben is újjáteremtett emberek kezére bizza. Így szól majd Jézus a jobb keze felől állóknak: „Jöjjetek, én Atyámnak áldottai, örököljétek az országot, amely számotokra készítettett a világ megalapítása óta.” (Mt 25,31, vö. Dn 7,27; Jel 21,7)

6 Milyen igazságot szögezett le Jézus végül a hamis mammonra vonatkozóan?

- **„Egy szolga sem szolgálhat két úrnak, mert vagy az egyiket gyűlöli, és a másikat szereti, vagy az egyikhez ragaszkodik, és a másikat megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak.”** (Lk 16,12–13)

.....

.....

.....

.....

Olyan nagy az ellentét Isten szolgálata és a világ szolgálata között, Isten országa és az e világ között, hogy döntéskényszerben vagyunk mindannyian. Ha az egyiket szeretjük, elkerülhetetlenül meggyűlöljük a másikat. Ha az egyikhez ragaszkodunk, megvetjük a másikat. Ugyanezt az igazságot így fogalmazza meg Jézus kijelentése nyomán János apostol is: „Ne szeressétek a világot, sem azokat, amik a világban vannak! Ha valaki a világot szereti, nincs meg abban az Atya szeretete.” (1Jn 2,15)

Egy életet élünk: vagy a világ szerinti életet, vagy Isten szerinti életet. Nincs köztes út. Mégis hány keresztény próbálja a világ dolgait és Istent is szeretni! Hányan próbálják megragadni az örök élet reményességét, ugyanakkor az evilági dolgokat sem elengedni!

Ha azonban eljutunk oda, hogy nemcsak elismerjük az igazságot

elvi, elméleti szinten, hanem szeretjük is, ha Jézus Krisztust, noha nem látjuk, szeretjük, és „benne kibeszélhetetlen és dicsőült örömmel örvendezünk” (1Pt 1,8), akkor képtelenek leszünk ugyanakkor a világ dolgait is szeretni. Ellenkezőleg: teljességgel elidegenedünk mindentől, ami az énünknek hódol, ami hiú, üres és hiábavaló.

*Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.
– Hozzájárulás a táborok bérleti díjaihoz és költségeihez.*

A lelki ajándékok mibenléte és rendeltetése

1 Milyen lelki ajándékokat kaphatunk?

- „Minthogy külön-külön ajándékaink vannak a nekünk adott kegyelem szerint, akár írásmagyarázás, a hit szabálya szerint teljesítsük, akár szolgálat a szolgálatban, akár tanító a tanításban, akár intő az intésben, az adakozó szelídségben, az előljáró szorgalommal, a könnyörülő vidámsággal művelje.” (Rm 12,6–8)
- „Némelyiknek bölcsesség beszéde adatik a Lélek által, másoknak pedig tudomány beszéde ugyanazon Lélek szerint. Egynek hit ugyanazon Lélek által, másnak pedig gyógyítás ajándékai azon egy Lélek által. Némelyeknek csodatévő erők munkái, némelyeknek prófétálás, némelyeknek lelkek megítélése, másoknak nyelvek nemei, másnak pedig nyelvek magyarázása.” (1Kor 12,8–10)
- „Némelyeket rendelt Isten az egyházban először apostolokul, másodszor prófétákul, harmadszor tanítókul, azután csodatévő erőket, aztán gyógyításnak ajándékait, gyámolokat, kormányokat, nyelvek nemeit.” (1Kor 12,28)
- „Íme név szerint elhívtam Bésaléelt, a Húr fiának, Urinak fiát Júda nemzetségéből. És betöltöttem őt Isten Lelkével, bölcsességgel, értelemmel és tudománnyal minden mesterséghez. Hogy tudjon kigondolni mindent, amit aranyból, ezüsből, rézből kell készíteni. És foglalóköveket metszeni, fát faragni, és mindenféle munkákat végezni.” (2Móz 31,2–5)

A Szentírásban több felsorolást és utalást találunk a lelki ajándékok fajtáira nézve (nem idéztük a fentiekben pl. az Eféz 4,11-et és számos további, ide kapcsolódó igeverset). Ezek a bibliai részletek eltérnek egymástól, különböző talentumokat nevesítenek. Nem a teljesség igényével közölt felsorolásoknak kell tehát tekintenünk őket, hanem inkább példálózó, a gyülekezet szempontjából jellegzetesebb adottságokat számba vevő szakaszoknak.

További bibliai példaként eszünkbe juthat egyebek mellett a fizikai erő (Sámson), az ékesszólás (Apollós), a költői, zenei tehetség (Dávid, Mózes), a házastárs nélküli élet teljes életként való megélése (Mt 19,11–12), vagy éppen a szervezés, előkészítés talentuma (lásd 1Kir 6,7 kijelentését a templomépítésről: „Mikor pedig a ház építetett, a kőbányának egészen kifaragott köveiből építetett, úgy, hogy sem kalapácsnak, sem fejszének, sem valami egyéb vasszerszámnak pengése nem hallattatott a háznak felépítésénél”). Luther Márton még a köznapi munkák lelkiismeretes végzését – vagyis az erre szolgáló képességet – is a lelki ajándékok körébe sorolta.

2 Mi a lelki ajándékok célja?

- „Mindenkinek (...) haszonra adatik a Lélek kijelentése.” (1Kor 12,7)
- „Ő adott némelyeket apostolokul, némelyeket prófétácul, némelyeket evangélistácul, némelyeket pedig pásztorokul és tanítócul a szentek tökéletesbítése céljából, szolgálat munkájára, Krisztus testének építésére. Míg eljutunk mindnyájan az Isten Fiában való hitnek és az Ő megismerésének egységére, érett férfiúságra, a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére.” (Eféz 4,11–13)

„Haszonra adatik” – hangzik a bibliai irányelv a tehetség, a képességek Istentől rendelt céljára vonatkozóan. Pál kijelentése teljes összhangban van a talentumok példázatával, amely szerint a szolgáknak szintén hasznot kellett hozniuk a rájuk bízott értékek terén.

A „haszon” bibliai mibenléte is egyértelmű: a szentek tökéletesítése, szolgálat munkája, Krisztus testének építése. Isten szemében tehát az ember maga az érték, a haszon, vagyis az ember megmentése, jellembeli, szellemi gyarapodása, és az örök életre való alkalmassá válása: „Az értelmesek pedig fénylenek, mint az égnek fényessége, és akik sokakat az igazságra visznek, miként a csillagok, örökkön örökké” – olvassuk Istennek Dánielhez intézett búcsúbeszédében is (Dn 12,3). Bátorító elismerése ez a halála előtt álló, idős próféta felbecsülhetetlen szolgálatának. Egyben mindenki számára felhívás: értelmesnek lenni Isten szemében azt jelenti, hogy igazságra vinni másokat. Tehát az értelmes, tartalmas élet a szolgálatot felvállaló, sőt középpontba állító élet.

Mindezt a másik oldalról, negatív példákon keresztül is megerősíti a Szentírás. Azonnal eszünkbe juthat itt a Pál apostoltól idézett „haszonelv” szövegkörnyezete, a nyelveken szólás tapintatos, de egyértelmű elutasítása, amely gyakorlói szerint egyfajta misztikus önépítés volt (vö. 1Kor 14,2.4: „Mert aki nyelveken szól, nem embereknek szól, hanem az Istennek, mert senki sem érti, hanem lélekben beszél titkos dolgokat. (...) Aki nyelveken szól, magát építi, de aki prófétál, a gyülekezetet építi.”) Emellett Simon mágus vagy a vándorló zsidó ördögűzők esete is intő példa (lásd Ap csel 8,18–23; 19,13–17). A Szentlélek ajándékai alkalmazásának semmiképpen sem lehet önző célja, olyasmis például, mint az anyagi haszonszerzés. Hasonlóképpen a becsvágy, a személyes ambíciók – többek között a hatalomvágy – kiélése is elfogadhatatlan indíték (lásd pl. uralkodás a nyájon, 1Pt 5,1–3).

3 Melyik lelki ajándék értékesebb?

- „Nem mondhatja pedig a szem a kéznek, nincs rád szükségem, vagy viszont a fej a lábaknak, nem kellett nekem. Sőt sokkal inkább, amelyek a test legerőtlenebb tagjainak látszanak, azok igen szükségesek, és amelyeket a test tisztességtelenebb tagjainak tartunk, azoknak nagyobb tisztességet tulajdonítunk, és amelyek éktelenek bennünk, azok nagyobb ékességben részesülnek.” (1Kor 12,21–23)
 - „Avagy mindnyájuknak van-e gyógyításra való ajándéka? Vagy mindnyájan szólnak-e nyelveken? Vagy mindnyájan magyaráznak-e? Igyekeztek pedig a hasznosabb ajándékokra. És ezenfelül még egy kiváltképpen való utat mutatok nektek.” (1Kor 12,30–31)
 - „Kövessétek a szeretetet, kívánjátok a lelki ajándékokat, leginkább pedig, hogy prófétáljatok. Mert aki nyelveken szól, nem embereknek szól, hanem az Istennek, mert senki sem érti, hanem lélekben beszél titkos dolgokat. Aki pedig prófétál, embereknek beszél épülésre, intésre és vigasztalásra.” (1Kor 14,1–3)
-
-
-

Az 1Kor 12,21–23 igeszakasz egyértelmű választ ad a kérdésünkre: mindegyik lelki ajándék fontos, sőt nélkülözhetetlen a maga helyén. Pál apostol hasonlata szerint, miként a test is azonnal gyötrő hiányként éli meg, ha akár a legjelentéktelenebbnek látszó tagja nem működik, a gyülekezet sem nélkülözheti egyik lelki ajándékot sem, illetve tagjai azokon alapuló szolgálatát, evangéliumi küldetésének harmonikus betöltéséhez.

A lelki ajándékok, avagy a szolgálatok egyenlő fontosságának hangsúlyozása különösen annak ismeretében fontos, hogy sokan állítanak fel egyfajta egészségtelen rangsort közöttük, sőt személy szerint a birtokosaik között. Az élen a prédikátor áll mint a leglátványosabb, egyidejűleg a legtöbb emberre elható, tulajdonképpen közösségi programot biztosító szolgálat végzője. Szélsőséges esetben odáig fajulhat a lelki ajándékok összemérése, hogy nem is beszélhetünk rangsorról, mivel a toronymagasan kitüntetett prédikatori szolgálat után gyakorlatilag nem következik semmi. A többi lelki ajándék nemhogy hátrébb szorul, de számon sincs tartva. A gyülekezet a sokféle talentum kamatoztatóinak eleven együttműködése helyett prédikátorra és passzív hallgatókra bomlik. (Ez a negatív folyamat akkor éri el a mélypontját, amikor már nem is a lelki ajándékokat rangsorolják, hanem a prédikatori szolgálatot végző személyeket.)

„Nem biztos, hogy a naponta halálos veszedelmekkel találkozó misszionáriust méltatják első helyen a mennyben. Az a keresztyény, aki magánéletében is keresztyény, aki bizonyosságot tesz keresztyénységéről naponkénti önmegtagadásával, szándékai őszinteségével, gondolatai tisztaságával, a bosszúságok közötti szelídségével, hitével és kegyességével, a kicsi dolgokban való megbízhatóságával, aki családi életében Krisztus jellemét képviseli, Isten szemében még a világszerte ismert misszionáriusnál és mártírnál is becsesebb lehet” – idézhetjük Ellen White megerősítő gondolatát, megjegyezve, hogy úgy tűnik, az ő korában még a veszélyben forgó misszionáriust emelték arra a piedesztálra, amelyre manapság a prédikátort szokás (*Krisztus példázatai*, Jutalom c. fej.).

Jó időről időre tudatosítani magunkban, hogy a kevésbé ismert – és elismert – lelki ajándékok, szolgálatok is felbecsülhetetlenül értékesek és nélkülözhetetlenek. Példaként elég csupán az 1Kor 12,28 igevers felsorolásában szereplő – régies kifejezéssel fordított – gyámolokra és kormányokra gondolnunk. A gyámol (gyámolító vagy

lelki gondozó) szolgálata az egyik legnagyobb „művészet”: *a megfáradtat erősíti beszéddel* (Ésa 50,4). E szolgálat fontosságát, az általa megkívánt lelki kifinomultságot illetően igen elgondolkodtató, hogy a Szentlélek görög megnevezése (Paraklétosz) is vigasztalót jelent (s nem pl. prédikálót). Hasonlóan alábecsült a kormányként említett talentum, azaz a tervezés, szervezés, irányítás képessége. A szervezetlenség nemcsak a munka hatékonyságát rongja szégyenletes mértékben, de idővel kifejezetten erkölcsi válsággá képes kinőni magát.

Felvetődhet viszont a kérdés: ha egészségtelen a lelki ajándékok rangsorba állítása, s mindegyik nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a gyülekezet harmonikusan betöltse a küldetését, akkor a mindezt az 1Kor 12,21–23-ban leszögező Pál apostol miért ír néhány sorral később hasznosabb lelki ajándékokról, külön is kiemelve a prófétálast (lásd 12,30–31; 14,1–3)?

Ha egy-egy konkrét helyzet vagy feladat viszonylatában még akár el is fogadhatjuk, hogy az egyik vagy másik lelki ajándék felértékelődik, általánosságban, a gyülekezet működése egészét nézve semmiképpen. Már csak azért sem, mert önmagával kerülne el-
lentmondásba a Szentírás.

Az ellentmondás feloldásához észre kell vennünk, hogy Pál apostol mindkét esetben a nyelveken szólás hamis, öncélú gyakorlatára reflektál. A félreérthetőség abból fakad, hogy a tévedésben levő egykori hívők iránti tapintatból meglehetősen finoman állítja szembe az igazat a hamissal. Látszólag hasznosabb és kevésbé hasznos lelki ajándékokról ír. Ám ha figyelembe vesszük a lelki ajándékok 1Kor 12,7-ben vagy Eféz 4,11–13-ban lefektetett hitelesítő jegyét, a mások építését, akkor egyértelművé válik, hogy valójában hasznos és haszontalan (sőt romboló) jelenségeket állít szembe egymással. „Aki nyelveken szól, magát építi, de aki prófétál, a gyülekezetet építi” – zárja rövidre a kérdést az apostol 1Kor 14,4-ben. Az érthetetlen szavak kimondásával járó misztikus ön-építés helyett a megváltás valóban legmélyebb titkait feltáró, világos prófétai beszéd ajánlása tehát semmiképpen sem teszi jelentéktelenebbé a többi – szintén valódi – lelki ajándékot.

4 Alapvető erkölcsi kötelesség-e a lelki ajándékok hasznosítása? A megtérés vagy a megszentelődés a feltétele a szolgálatra hívásnak?

- **„Gonosz és rest szolga. (...) El kellett volna helyezned a pénzemet a pénzváltóknál.”** (Mt 25,26–27)
 - **„Gerjeszd fel Isten kegyelmi ajándékát, amely benned van, az én kezeimnek rád tétele által.”** (2Tim 1,6)
-
-

A Szentírás kijelentései egyértelműek: alapvető erkölcsi kötelességünk a lelki ajándékok hasznosítása. Jó tudatosítanunk magunkban, hogy a lelki ajándékok hasznosítása nem más, mint a szolgálat. Isten mindannyiunkat szolgálatra hívott el. Erre figyelmeztetnek egyebek mellett az idézett igék: a talentumát elásó szolga szigorú ítélete (vagyis halála, végleges elveszése), és Pál apostol félreérthetetlen felhívása is: „Gerjeszd fel Isten kegyelmi ajándékát, amely benned van.”

Súlyos tévedést kell elosztatnunk ezen a téren. Kimondatlanul is masszívan tartja magát gyülekezetünkben az a nézet, mely szerint az igazi hitküzdelem a megszentelődés, míg a talentumok kamatoztatása másodlagos kérdés. Sőt olyan formában is visszaköszön ez a vélekedés, hogy előbb meg kell szentelődni, és ezt követheti a szolgálatvállalás, amikor úgymond méltóvá váltunk arra.

A Szentírásban világos kijelentéseket találunk arra nézve, hogy a szolgálatnak nem a megszentelődés, hanem a megtérés a feltétele. Isten a megtérésünkkor egyben szolgálatra is elhív bennünket. Jézus a megtérésük után nem sokkal szolgálatba küldte az erkölcsileg még igencsak csetlő-botló tanítványait: „Elmenvén pedig prédikáltak, mondván: Elközelített a mennyek országa. Betegeket gyógyítatok, poklosokat tisztítatok, halottakat támasszatok, ördögöket űzzetek. Ingyen vettétek, ingyen adjátok.” (Mt 10,7–8) Pál apos-

tol is a megtéréssel kapcsolja össze Isten szolgálatát: „Most pedig, minekutána felszabadultatok a bűn alól, szolgálóivá lettetek Istennek: megvan a gyümölcsötök a megszentelésre, a vége pedig örök élet. (...) Mert amikor a testben voltunk, a bűnök indulatai a törvény által dolgoztak a mi tagjainkban, hogy gyümölcsözzenek a halálnak. Most pedig megszabadultunk a törvénytől, minekutána meghaltunk arra nézve, amely által lekötve tartattunk, hogy szolgáljunk a Léleknek újságában és nem a betű óságában.” (Rm 6,22; 7,5–6)

A szolgálatba hívás feltétele tehát – hangsúlyozzuk újra – a megtérés, más szóval a gondolkodás megváltozása, azaz a szándékok és indítékok szintjén meglévő igazság, nem pedig a cselekedetek szintjén megnyilatkozó életszentség.

Más oldalról e tekintetben is eszünkbe juthat Simon mágus és a vándorló zsidó ördögűzők negatív példája (lásd Ap csel 8,18–23; 19,13–17). Esetükben a megtérés hiányzott, azaz még a szándékaik és indítékaik sem voltak tiszták (jóllehet egyfajta hit nyilvánvalóan felébredt bennük, sőt Simon mágus még be is merítkezett). Ezért szolgálatuk elfogadhatatlan volt Isten előtt, és szükségszerűen megszégyenülésbe, bukásba torkollt, hiszen sikerük sanda szándékaikat szentesítette volna.

(További Biblia-kutatásra ajánlott kérdés: Megvédhető-e a Fil 1,13–20 igeszakasz tükrében, hogy a szolgálat feltétele a megtérés, avagy a tiszta indíték és szándék?)

5 Mi az összefüggés a szolgálat – a lelki ajándékok használata – és a megszentelődés között?

- „Vegyétek fel magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok, és nyugalmat találtok a ti lelkeiteknek. Mert az én igám gyönyörűséges, és az én terhem könnyű.” (Mt 11,29–30)
- „A mással jól tevő ember megkövéredik [gazdaggá lesz], és aki mást felüdit, maga is üdül.” (Péld 11,25)

.....
.....

Térjünk vissza arra a téves vélekedésre, mely szerint az igazi hitküzdelem a megszentelődés, míg a talentumok kamatoztatása másodlagos kérdés, illetve előbb meg kell szentelődni, és ezt követheti a szolgálatvállalás, amikor úgymond méltóvá váltunk arra.

Ezzel szemben a Bibliából világos összefüggés tárul fel: a megszentelődésünk elválaszthatatlanul összefonódik a szolgálatunkkal. Úgy is fogalmazhatnánk, hogy Isten megszentelésünkre elgondolt tervének szerves része a szolgálatunk. A szolgálat gyakran maga a hitküzdelem.

A szolgálat tehát valójában kétirányú folyamat. Egyrészt hat arra, aki felé szolgálunk, másrészt visszahat saját magunkra, azaz a szolgálat végzőjére is. Ez a visszahatás, illetve annak megszentelő volta legtömörebben talán Mt 11,29–30-ban fogalmazódik meg. Jézus az iga felvételét, azaz a lelki ajándékok használatát a lélek gyümölcseinek megtermésével állítja oksági viszonyba: a szelidség és az alázatos szívűség megtanulásával kapcsolja össze.

Az általános gyülekezeti vélekedéshez képest tehát éppen fordított sorrendet tár elénk. Nem azt mondja, hogy legyünk először szelídek és alázatosak, hogy szolgálhassunk, hanem azt, hogy a szolgálat vállalása hozzásegít a szelidségre és alázatosságra jutáshoz. Ezt bizonyára azok tapasztalata is megerősíti, akik elkezdték már kamatoztatni talentumaikat. A szolgálat vállalásával olyan gyakorlati helyzeteknek, avagy próbáknak tesszük ki magunkat, amelyek finomítják az elvi szinten elfogadott és vallott alapigazságokat, lefaragják az idealisztikus félreértéseinket, és arra szorítanak bennünket, hogy fedezzük fel: amit elvi szinten vallunk, az gyakorlati szinten is működik, működni kell, illetve tanuljunk meg úgy élni, szólni, gondolkodni, hogy működjön.

Isten a maga szeretetében és bölcsességében úgy gondolta el, hogy a hívők szolgálatával egyaránt munkálja mások megtérését

és az ő megszentelődésüket. (Emlékezzünk itt arra, hogy egykor mi is úgy ismertük meg az evangéliumot, és úgy jutottunk el a tulajdonított igazságra, hogy olyanok szolgáltak az érdeünkben, akik már elfogadták azt. Természetesnek kellene lennie, hogy immár mi szolgálunk mások hasznára, bennük a tulajdonított, önmagunkban a részesített igazságot munkálva.) A szolgálat (a lelki ajándékok használata) tehát a lehető legszorosabban kapcsolódik össze a hit általi megigazulással: egyfajta csomópontot képez a tulajdonított igazság és a részesített igazság között.

6 Honnan tudhatjuk, hogy milyen lelki ajándékunk van?

- **„Ha az evangéliumot hirdetem, nem dicsekedhetem, mert szükség kényszerít engem. Jaj ugyanis nekem, ha az evangéliumot nem hirdetem.”** (1Kor 9,16)

.....
.....
.....

Biztos recept természetesen nem adható annak felfedezésére, hogy ki milyen tehetséggel rendelkezik, de egyfajta jelzésként mindenképpen felfogható a Pál apostol vallomásában leírt jelenség. Vonatkoztassunk most el Pál konkrét szolgálatától, az evangélium-hirdetéstől, mert az említett jelenség minden talentum kapcsán iránymutató lehet.

„Szükség kényszerít engem” – írja az apostol (más fordításban: „kényszer nehezedik rám”). Azt fejezi ki ezzel, hogy felfigyelt egy problémára, észrevett egy hiányt, átérezte annak jelentőségét. Egy bizonyos típusú problémára való fogékonyság – ez lehet tehát jelzés arra, hogy a probléma megoldásához is van adottságunk. Ha fenna-

kadunk olyasmin, ami mellett más esetleg anélkül elmegy, hogy akár csak észrevenné, az arra utalhat, hogy fokozott érzékenységgel és képességgel rendelkezünk azon a területen. Sarkos példával élve: ha valakit zavar, hogy a zenekar hamisan játszik, sokkal előbb lesz zenész, mint a botfülű, aki fel sem figyel az elvétett hangokra.

Aki fokozottan érzékeny egy problémára, az Pálhoz hasonlóan úgy érzi, hogy szükség kényszeríti annak megoldása érdekében. Zavarja, foglalkoztatja a kérdés, gondolkodik rajta – s ezzel óhatatlanul rálépett *a benne levő kegyelmi ajándék felgerjesztésének útjára* (2Tim 1,6). Persze, ezen az úton nem elég elindulni, végig is kell menni rajta. A tehetséget nem elég felismerni, hanem szorgalommal kell kibontakoztatni. Nem kevés igazság van abban a mondasban, hogy a siker egy százalék tehetség, és kilencvenkilenc százalék verejték. Vagyis a tehetség csak elásott talentum marad, ha kibontakoztatásába, hasznosításába nem fektetünk komoly energiát. Félrevezető a látszat, mely szerint a tehetséges embernek könnyedén megy, amit tesz. Az eredmény mögött gyakran láthatatlan marad az érdekében elvégzett munka. A színpadon könnyedén játszó híres zeneművész naponta hosszú órákat gyakorol.

Milyen jellegű problémákra vagyok érzékeny? Mi az a hiányosság, amely mellett nem tudok elmenni? – vegyük észre, ne nyomjuk el magunkban lelki ajándékaink ilyen módon érkező jelzéseit!

A fentiek mellett – továbbra sem receptadásra törekedve – megemlíthetjük még Jézus Mt 11,29–30-ban olvasható felhívását is, mint amely szintén iránymutató lehet lelki ajándékaink felismerése vonatkozásában: „Vegyétek fel magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok, és nyugalmat találtok a ti lelkeiteknek. Mert az én igám gyönyörűség, és az én terhem könnyű.” Az a szolgálat, amelyhez valóban tehetségünk és elhívásunk van, minden küszködés és esetleges kudarc ellenére is idővel békességet és gyönyörűséget ad. A ránk szabott feladat végzésében kiteljesedünk, az életünk értelmét fedezzük fel, mondhatnák: önmagunkat találjuk meg benne – túl azon, hogy mások számára is hasznossá válunk.

Végül, de a feltett kérdésre vonatkoztatható igék sorát korántsem kimerítve, eszünkbe juthat még Jézus egyetemes érvényű ígérete is, amelyre bizonyára azok is hagyatkozhatnak, akik átéreznek valamely szorító szükségletet, de a betöltéséhez kellő erőnek, tehetségnek híjával vannak: „Kérjétek, és adatik nektek, keressetek és találtok, zörgessetek és megnyitják nektek. Mert aki kér, mind kap, és aki keres, talál, és a zörgetőnek megnyitják.” (Mt 7,7–8)

Az e heti adomány az Útjelző Alapítvány által fenntartott internetes televízió működését támogatja.

Miképpen legyenek az egyes hívők Isten és Igéje ismeretének sáfárai?

1 Mi a legnagyobb érték, amit Krisztus ránk bízott, hogy jó sáfárként bánjunk vele? Mi a hasonlóság az ószövetségi Izráel és a végidő egyháza megbízatása között?

- „Mi tekintetben különb hát a zsidó? Vagy micsoda haszna van a körülmetélkedésnek? Minden tekintetben sok. Mindenekelőtt, hogy az Isten rájuk bízta az ő beszédeit.” (Rm 3,1–2)
- „Az utolsó időkben erősen áll majd az Úr házának hegye, a hegyek felett, magasabb lesz a halmoknál, és özönleni fog hozzá minden nép. Eljön majd sok nép, akik ezt mondják: Jöjjetek, menjünk fel az Úr hegyére, Jákób Istenének házához, hogy megtanítson minket útjaira, mi pedig járjunk ösvényein, mert a tanítás Sionból jön, és Jeruzsálemből az Úr beszéde.” (Ésa 2,2–3)

.....

.....

.....

Milyen értéket fedeznek fel emberek a vég idején „az Úr házának hegyén”, azaz Isten népe körében, amely másutt nem található, csak ott? Sokan vagy kevesen lesznek, akik ezt a kincset akkor értékelni fogják? Mit gondolunk, miért tudják majd ebben az időben sokan oly nagyra értékelni Isten beszédét?

Miért van égető szükség ma arra, hogy erőteljesen képviseljük, hirdessük, tanítsuk Isten beszédét? Milyen választ ad erre 2Tim 4,3–4? Mi a teendő akkor, amikor ezek az állapotok beállnak? (Lásd: 2Tim 4,1–2.)

„Most, hogy Sátán már nem tarthatja a Szentírás elrejtésével uralma alatt a világot, más eszökhöz nyúl, hogy célját elérje. A Bibliába vetett hit romba döntése éppúgy Sátán célját szolgálja, mint magának a Bibliának a megsemmisítése. (...) Most is, mint az előbbi korokban, Sátán felhasználja az egyházat szándékai előmozdítására. Korunk vallásos szervezetei hallani sem akarnak a világos, de népszerűtlen bibliai igazságokról, és a megdöntésükre kigondolt magyarázataikkal és nézeteikkel elhintik a szkepticizmus magvait.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 521–522. o.)

2 Hogyan érvényesítsük e kincset illetően a sáfárság törvényét, amely Isten szolgálatában azt jelenti, hogy folyvást osszuk és osszuk Urunk ránk bízott javait? Milyen ígéretet adott Krisztus azoknak, akik ebben az értelemben teljesítik megbízatásukat?

- **„Menjetek el széles-e világra, hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek.”** (Mk 16,15)
- **„Amiképpen te küldtél engem e világra, úgy küldtem én is őket e világra.”** (Jn 17,18)
- **„Ímé én veletek vagyok mindennap, a világ végezetéig. Ámen!”** (Mt 28,20)

.....

.....

.....

Megtehetjük-e, hogy bizonyos társadalmi rétegeket, vagy egyes embereket kihagyunk az evangélium hirdetéséből? Kinek a missziótevékenysége a minta az egyház missziójának teljesítéséhez? Hogy látjuk – ezzel a mintával összevetve –, megfelel-e evangélizációnk e mintának? Milyen hiányosságokat fedezünk fel az összehasonlítás nyomán? Kiknek szól Mt 28,20 ígérete a szövegösszefüggés alapján?

Istennek az volt a szándéka, hogy az az áldásfolyam, amit Jézus misszióútjai jelentettek, soha többé ne apadjon el! Az emberek hű együttműködése esetén maradéktalanul teljesedhetett volna az, amit Jézus imájában kért.

„Az Üdvözítő tanítványainak adott megbízása kiterjed minden hívő emberre. Magában foglal minden Krisztusban hívő embert, az idők végéig. Végzetes tévedést követnénk el, ha azt feltételeznénk, hogy a lélekmentés munkája egyedül a felszentelt lelkészekről függ. Krisztus mindazokat megbizsa az evangélium hirdetésével, akikhez eljutott a mennyei ismeret. (...) Az egyházat ennek a munkának a végzésére alapították, és mindazok, akik ünnepélyes, szent fogadalommal az egyház tagjává lettek, elkötelezik magukat arra, hogy együttműködnek Krisztussal. (...)

Az egyház csak akkor élhet Krisztus jelenléte erejével, ha tevékenyen részt vesz Krisztus munkájának végzésében. (...) Ennek a munkának az elhanyagolása idézi elő az egyházban a lelki gyengeséget és hanyatlást. Ahol nem munkálkodnak erőteljesen másokért, ott elfogy a szeretet és meggyengül a hit. (...)

Mindazok, akik Istennek szentelik lelküket és testüket, állandóan megkapják majd a Lélek újabb és újabb testi-lelki ajándékait. Kimeríthetetlen mennyei készletek állnak rendelkezésükre. Krisztus nekik adja saját lelke leheletét és életet az Ő életéből. A Szentlélek legnagyobb energiáit fejt ki, így

munkálkodik emberek szívében és elméjében. Isten kegyelme megnöveli és megsokszorozza tehetségeiket. Az isteni természet tökéletessége jön segítségükre, lelkek megmentéséért végzett munkájukban. (...) Emberi gyengeségükben is képesek lesznek megcselekedni a Mindenható tetteit.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Menjetek el és tanítsatok minden népet! c. fej.)

3 Félreérthetetlen-e az Írásban, hogy az isteni kinyilatkoztatás kincsével való sáfarkodás nem csupán a hivatásos igehirdetőkre bízott? Van-e nagy vétünk, mulasztásunk e tekintetben?

- **„Ti pedig, választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet, megtartásra való nép vagytok, hogy hirdessétek Annak hatalmas dolgait, aki a sötétségből az ő csodálatos világosságára hívott el titeket.”** (1Pt 2,9, vö. 1,1)
 - **„Kérlek azért titeket én, aki fogoly vagyok az Úrban, hogy járjatok úgy, mint illik elhívásokatokhoz, mellyel elhívtattok. (...) Minden egyes tag a maga mértéke szerinti munkássággal teljesíti a test [Krisztus teste, az egyház] növekedését a maga felépítésére szeretetben.”** (Eféz 4,1.16)
-
-
-

Protestáns körökben gyakran hivatkoznak úgy 1Pt 2,9-re, mint az egyetemes papság elvét tartalmazó igei kijelentésre. A kifejezés arra utal, hogy az újszövetségi egyházban mindenkire, az egyház minden tagjára bízott az evangéliumhirdetés szolgálata. Péter apostol azt az ígét alkalmazza a pogányból kereszténnyé lett gyülekezeti tagokra, amelyet egykor Izráel egész gyülekezetéhez inté-

zett a Sínai-hegynél történt szövetségekötés alkalmával. A laodiceai állapotú gyülekezetben azonban törvényszerűen elsorvad a személyes bizonyágtevés szolgálata, mert hiányzik az élő hit, az élő ismeret, az újabb és újabb személyes tapasztalatok, melyekről tanúskodni lehet, és amelyek hatékonyá tennék a bizonyágtevést.

„Az evangélium csak akkor hatásos, ha forró szívek és beszédes ajkak hirdetik, akiket áthat Annak ismerete, aki az út, az igazság és az élet.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, A nagy parancs c. feje.)

„Krisztus minden egyes megmentett lelket arra szólít fel, hogy mentse az elveszetteket az Ő nevében. Izráelben elhanyagolták ezt a munkát. De vajon nem ugyanezt teszik e azok, akik ma Krisztus követőjének vallják magukat? Hány tévelygőt kerestél meg és hoztál vissza a nyájhoz...? Angyalok száznakoznak e tévelygőkön, és sírnak, miközben az emberi szem szárazon marad, és az emberi szem nem száznakozik.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Az elveszett juh c. feje.)

„Az egész menny megdöbbenéssel szemléli az emberek közömbösségét. Akarjuk-e tudni, hogy mit érez Krisztus mindezek láttán? Vajon mit érezne egy apa és egy anya, ha tudomást szerezne arról, hogy hidegben, hóban elalélt, és a fagyhalálnak kitett gyermekük mellett úgy mennének el az arra járók, hogy ügyet sem vetnének rá, és hagynák elpusztulni, jóllehet megmenthették volna? Nem okozna-e nekik szörnyű fájdalmat, és nem háborodnának-e fel? (...) Ezért azok, akik nem nyújtják oda segítő kezüket a pusztulás szélén álló embertársuknak, kiváltják Isten igazságos haragját. Ez a Bárány haragja.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Menjetek el széles e világra c. feje.)

Ellen G. White további megdöbbenő hasonlatot is alkalmaz súlyos mulasztásunk szemléltetésére – lásd a függelékben.

4 Ha megrettenünk a mulasztásunk miatt, és a cselekvés útjára akarunk lépni, hogyan kezdjük gyakorolni hívásunkat mint a „királyi papság” tagjai?

- „A kettő közül, akik Jánostól ezt hallották és őt követték, András volt az egyik, a Simon Péter testvére. Találkozott ő először a maga testvérével, Simonnal, és mondta neki: Megtaláltuk a Messiást. (...) És vezette őt Jézushoz. (...) A következő nap Galileába akart menni Jézus, és találkozott Fileppel, és mondta neki: Kövess engem! Filep pedig Bethsaidából, az András és Péter városából való volt. Találkozott Filep Nátánaellel, és mondta neki: Aki felől írt Mózes a törvényben, és a próféták, megtaláltuk a názáreti Jézust, Józsefnek fiát!” (Jn 1,41–46)
- „Mikor a hajóba beszállt, a volt ördögös kérte őt, hogy vele lehessen. De Jézus nem engedte meg, hanem mondta neki: Eredj haza a tiédhez, és jelentsd meg nekik, mely nagy dolgot cselekedett veled az Úr, és mint könyörült rajtad. El is ment és kezdte hirdetni a Tízvárosban, mely nagy dolgot cselekedett vele Jézus, és mindnyájan elcsodálkoztak. Mikor ismét általment Jézus a hajón a túlsó partra, nagy sokaság gyűlt hozzá...” (Mk 5,18–21, vö. Mt 8,28–34)
- „Gyertyát sem azért gyűjtanak, hogy a véka alá, hanem hogy a gyertyatartóba tegyék, hogy fényljék mindazoknak, akik a házban vannak.” (Mt 5,15)

.....

.....

Mit cselekedtek – természetes módon – az első tanítványok, akik Keresztelő János tanítványai közül csatlakoztak Jézushoz? Milyen megbízatást adott Jézus a két meggyógyított ördögösnek, és mi lett ennek az eredménye (lásd még Lk 8,39–40)? Hol kell világítania mindenekelőtt a „meggyújtott gyertyának”?

„Krisztus egyházának megalapítása János, András, Filep és Náthánael elhívásával kezdődött. (...) András a testvérét is a Megváltóhoz hívta. Ezután történt Filep elhívása, aki viszont elment Náthánaelt megkeresni. Szolgáljanak ezek a példák arra, hogy megtanuljunk a személyes erőfeszítések jelentőségét, s közvetlenül forduljunk rokonainkhoz, barátainkhoz, szomszédainkhoz. Vannak, akik egy életen át vallják, hogy ismerik Krisztust, de személyesen soha sem tettek erőfeszítést, hogy akár egyetlen lelket is a Megváltóhoz hozzanak. A munkát teljesen a prédikátorra hagyják, aki képzett lehet, mégsem végezheti el azt, amit Isten egyházának tagjaira bízott. Sokan rászorulnak a szerető, keresztény szívek szolgálatára. Sokan tönkrementek, akiket meg lehetett volna menteni, ha szomszédaik – egyszerű férfiak és nők – személyesen munkálkodtak volna értük. Sokan személyes elhívásra várnak. A családban, a szomszédságban, a városban, ahol élünk, van misszionáriusi munkánk, amelyet Krisztusért végezhetünk. Ha keresztények vagyunk, ez a munka örömünkre válik. Nem mondható el valakiről, hogy megtért, míg fel nem ébred benne a vágy, hogy másoknak is elmondja, milyen hű barátira lelt Jézusban.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Megtaláltuk a Messiást c. fejj.)

„Nem kell lemondanunk a társasági kapcsolatokról. Úgy közelíthetünk meg bármilyen rendű embert, ha ott keressük fel, ahol van. Az emberek ritkán keresnek fel bennünket önszántukból. Az isteni igazság nem csak a szószékről érintheti meg a szíveket. Van egy másik munkaterület is, lehet, hogy szerényebb, de ugyanolyan ígéretes: az alacsony sorsúak otthona, a gazdagok palotája, a vendégszeretők asztala, és az ártatlan, örömet nyújtó élvezetek helye. (...) Aki kőfalak mögé zárva próbálja megőrizni vallását, az értékes alkalmakat veszít el arra, hogy jót cselekedhessen. **A kereszténység társadalmi kapcsolatok révén kerül érintkezésbe a világgal.**” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A menyegzői ünnepségen c. fejj.)

„A két meggyógyított ördögös volt az első két misszionárius, akiket Jézus elküldött, hogy hirdessék az evangéliumot a Dekapolisz, a Tízváros vidékén. Ezek az emberek csak néhány percig részesültek abban a kiváltságban, hogy halhatták Jézus tanítását. Nem tudták úgy tanítani az embereket, ahogyan a tanítványok, akik nap mint nap Krisztussal voltak. Személyükben hordozták azonban annak bizonyítékát, hogy Jézus a Messiás. El tudták mondani, amit ismertek, maguk láttak, hallottak Krisztus erejéből. Ezt mindenki megteheti, akinek a szívét Isten kegyelme érintette.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Hallgass és némulj el! c. feje.)

5 Mi elengedhetetlen még az evangelizáció hatékonyságához, a Szentlélek segítségül hívásán és az „osztás” szorgalmas igyekezetén kívül?

- „Ti vagytok a föld sója, ha pedig a só megízetlenül, mivel sózák meg? Nem jó azután semmire, hanem hogy kidobják és eltapossák az emberek. Ti vagytok a világ világossága. Nem rejtethetik el a hegyen épített város. (...) Úgy fényljenek a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat!” (Mt 5,13–14.16)
- „Minthogy Isten volt az, aki Krisztusban megbékéltette magával a világot, nem tulajdonítván nekik bűneiket, és ránk bízta a békéltetés ígését. Krisztusért járva tehát követségben, mint-ha Isten kérne miáltalunk: Krisztusért kérünk, béküljete meg az Istennel!” (2Kor 5,19–20)

.....

.....

A só hasonlatánál rendszerint a só konzerváló erejét emeljük ki. Jézus azonban mindenekelőtt a só jó ízéről szólt. Csak a „jóízű” ke-

resztények tudják betölteni Jézus bizonyágtevésre szólító felhívását. Jézus nem ezt mondta tanítványainak: „*tanításotok a világ világossága*”, hanem azt, hogy ők maguk – viselkedésük, jellemük és cselekedeteik – legyenek a világosság forrásává. Aki Krisztus követeként akarja békéltetni az embereket Istennel, annak minden tekintetben – viselkedésében, beszédében, de még öltözetében is – azt a valakit kell képviselnie, aki őt megbízta.

„Ne legyen rólunk a világnak olyan benyomása, hogy a keresztények bús, örömtelen emberek. (...) Krisztus örül, ha követői megmutatják, hogy bár emberek, az isteni természet részesei. Nem szobrok, hanem élő férfiak és nők. (...) A rájuk áradó világosságot visszatükrözik másokra.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A menyegzői ünnepen c. fejj.)

6 Félelmetes lehet számunkra a számadás az utolsó ítéletkor, ha nem sáfárkodunk a ránk bízott igei üzenet kincsével! Gondolunk-e erre már ma?

- „Aki azért tudna jót cselekedni, és nem cselekszik, bűne az annak.” (Jak 4,17)
- „Előjött pedig az is, aki az egy talentumot kapta, és mondta (...): Félttem, elmentem, elástam a te talentumodat a földbe, íme megvan, ami a tied. (...) Az ő ura pedig mondta néki: Gonosz és rest szolgá! (...) Vegyétek el azért tőle a talentumot, és adjátok annak, akinek tíz talentuma van. Mert mindenkinek, akinek van, adatik és megszorítottatik, akinek pedig nincsen, attól az is elvétetik, amije van. És a haszontalan szolgát vessétek a külső sötétségre, ott lesz sírás és fogvacogás.*” (Mt 25,24–30)

* Pontosított fordítás szerint.

- „Akkor szól majd az ő bal keze felől állókhoz is: Távozzatok tőlem, ti átkozottak, az örök tűzre, amely az ördögöknek és az ő angyalainak készítettett! Mert éheztem, és nem adtatok ensem, szomjúhoztam, és nem adtatok innom. Jövevény voltam, és nem fogadtatok be engem, mezítelen voltam, és nem ruháztatok meg engem, beteg és fogoly voltam, és nem látogattatok meg engem.” (Mt 25,41–43)
- „Ha pedig az őrálló látja a fegyvert jönni, s nem fújja meg a trombitát, és a nép nem kap intést, és eljön a fegyver s utolér közülük valamely lelket, ez a maga vétke miatt éretett utol, de vérét az őrálló kezéből kérem elő.” (Ezék 33,6)

.....

.....

Mi minden múltbeli mulasztásunk miatt vádol minket a lelkiismeret, összehasonlítva eddigi viselkedésünket a fenti igékkel?

Az őrállóról szóló kijelentést sokszor úgy értelmezzük, hogy az idők jeleit látva szólnunk kell környezetünknek Krisztus eljövetele közelségéről. De az őrálló hasonlata még másra is vonatkozik:

„Amikor látjuk, hogy egyesek szégyent hoznak Istenre, nem szabad csendben maradnunk, hanem meg kell tennünk minden tőlünk telhetőt, szólnunk kell, hogy másokat is annak a belátására vezessünk, hogy ne tekintsek a menny Istenét közönséges embernek, hanem végtelen Istennek, aki a legmélyebb tiszteletünkre méltó. Hirdessük tisztán Isten szavát, emeljük fel szavunkat minden ellen, ami szégyent hoz menyeyi Atyánkra!” (Ellen G.White, 165. kézirat, 1902)

„Senki se gondolja, hogy önző, öncélú élet után beléphet Ura örömébe. Az önzetlen szeretet örömét nem élvezheti. Nem alkalmas a mennyre. (...) Sokan, akik magukat kereszténynek

vallják, nem törődnek Isten kívánalmaival, és nem is látnak ebben semmi rosszat. Azt tudják, hogy az istenkáromló, a gyilkos, a házasságtörő büntetést érdemel, de ami őket illeti, élvezik a vallásoskodást. Szívesen hallgatják az evangéliumról szóló prédikációkat, és ezért kereszténynek tartják magukat. Bár egész életüket öncélúan éltek le, mégis meglepődnek, az (...) ítélet hallatán. A zsidókhoz hasonlóan összetévesztik az áldások élvezését az áldások kamatoztatásával.

Sokan azzal a kifogással vonják ki magukat a keresztény szolgálatból, hogy alkalmatlanok rá. De vajon Isten az oka ennek? Saját restségük következménye, és rajtuk múlik, ha ez az állapotuk állandósul. (...) Visszaéltek a kapott talentumokkal, ezért kialszik életükben a Szentlélek fénye, az egyetlen világosság. A »a haszontalan szolgát vessétek a külső sötétségre« ítélet megpecsételi azt a döntést, amelyet ők maguk hoztak sorsukról.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fejelet)

Ne álljunk meg azonban semmiképpen a bánkódásnál és az Isten előtti szegénykezésnél, hanem késedelem nélkül induljunk el a helyes irányba, hogy hűtlen szolgából hűséges szolgává válhassunk!

Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.

– Hozzájárulás a Bibliaiskolák Közössége Könyvkiadónál megjelentetett kiadványok és a kiadó működési költségeihez.

FÜGGELÉK

„Tételezzük fel, hogy Nagy-Britannia valamelyik távoli gyarmata éhínség és fenyegető háború miatt szorult helyzetbe kerül. Ezek haldokolnak az éhségtől. Erős ellenség gyülekezik a határaikon, azzal fenyegetve őket, hogy felgyorsítja a halál aratását. Az anyaország megnyitja magtárait: a lakosság adományai ömleni kezdenek. (...) Hajórajt rakodnak be, hogy létfontosságú cikkeket küldjenek a szenvedés helyszínére. (...) A hajóraj ideig-óráig egyenesen halad célja felé, de amikor nem látszik többé a szárazföld, ellanyhul azok buzgalma, akikre a létfenntartó árucikkek szállítását bízták. (...) Szigetcsoport esik útjukba, s bár még távol vannak céljuktól, elhatározzák, hogy kikötnek. (...) Előnyös kereskedelmi lehetőségek nyílnak előttük, s azok, akikre a hajórajt bízták, hagyják rábeszélni magukat arra, hogy ott maradjanak e szigetcsoporton. A könyörület eredeti szándéka elhalványul, majd eltűnik a szemük elől. Elfelejtik az éhezőket, akikhez küldték őket. Saját céljaikra használják fel a rájuk bízott készleteket (...), embertársaikat pedig magukra hagyják, meghalni. A haldoklók kiáltása az égre száll, s az Úr bejegyzi a rablás történetét.

Gondoljuk csak végig, milyen szörnyőség: emberek hálnak meg, mert akikre a segítség eszközeit bízták, hűtlennek bizonyultak! Nehéz felfognunk, hogy bárki ilyen rettenetes bűnben legyen vétkes. Testvéreim, utasítottak, hogy megmondjam nektek: a keresztények naponta megismétlik ezt a bűnt. (...) Krisztus (...) ellátta egyházát az éhező lelkeknek szánt mennyei eledellel. Ez az a kincs, amelyet népére bízott, hogy eljuttassák a világhoz. Hűségesen végre kellett volna hajtaniuk feladatukat, hiszen ez volt a kötelességük, folytatniuk kellett volna a munkát mindaddig, míg a

könyörület üzenete körülöleli a világot. (...) De az egyház elveszítette első szeretetét, önző és kényelemszerető lett. Megrabolták a világot az áldásoktól. (...)

A Jelenések könyve 14. fejezetében foglalt üzenetet hirdetni kell a világnak, mert ez az élet kenyerere az utolsó napokban. Emberek milliói halnak meg tudatlanságban, bűnben, és sokan, akikre Isten az élet kenyerét bízta, közönyösen veszik e veszendő lelkek sorsát. (...) Segítsen minket Isten bűnbánatot tartani, és lomha mozgásunkat megszentelt, serény tevékenykedésre változtatni. Mutassuk meg szavainkkal és tetteinkkel, hogy személyes lelkiismereti készítés lett számunkra a pusztuló lelkekért végzendő munka.” (Ellen G.White: *Bizonyságtételek*, VIII. köt., 24–27. o.)

Az igehirdetők és tanítók mint „Isten titkainak sáfárai”

1 Hogyan szól az Írás az igehirdetők és tanítók szolgálatáról?

- „Úgy tekintsen minket az ember, mint Krisztus szolgáit és Isten titkainak sáfárait. Ami pedig egyébiránt a sáfároknak megkívántatik, az, hogy mindenik hívnek találtsék.” (1Kor 4,1–2)
- „Ő pedig mondta nékik: Néktek adatott, hogy Isten országának titkait értsétek...” (Lk 8,10)
- „Imádkozván egyszersmind miértünk is, hogy Isten nyissa meg előttünk az Ige ajtaját, hogy szólhassuk a Krisztus titkát, amelyért fogoly is vagyok. Hogy nyilvánvalóvá tegyem azt úgy, amint nékem szólnom kell.” (Kol 4,3–4)

.....

.....

.....

Az „Isten országának titka”, „Isten titka”, „Jézus Krisztus titka” kifejezések mind a megváltási tervre utalnak a Szentírásban. Az eredeti szövegben szereplő titok szó (müszterion), olyan titkot jelöl, amely azért titok, mert olyan magasrendű, hogy az ember nem könnyen fogja fel és nem tudja teljességében felfogni. Isten megváltási műve ebben az értelemben „titok” számunkra. Ezért is van

szükség prédikátorokra és tanítókra, akik „Isten titkai sáfaraiként” kutatják a kinyilatkoztatott igazság mélységeit, felszínre hozzák annak kincseit, és „nyilvánvalóvá teszik”, azaz világos magyarázattal szólnak Isten csodálatos dolgairól.

2 Mire kell különös gonddal ügyelniük ahhoz, hogy hű sáfárok legyenek?

- „Akinél az én igém van, beszélje az én igémet igazán! Mi köze van a polyvának a búzával? – ezt mondja az Úr.” (Jer 23,28)
- „Igyekezzél, hogy Isten előtt becsületesen megállj, mint oly munkás, aki szégyent nem vall, aki helyesen hasogatja az igazság beszédét.” (2Tim 2,15)
- „Minden írástudó, aki a mennyeknek országa felől megtanítatott, hasonlatos az olyan gazdához, aki őt és újat hoz elő az éléstárából.” (Mt 13,52)

.....
.....
.....

Az igehirdetőnek nagy felelőssége, hogy helyesen magyarázza az Igét. Ne keverje bele a saját gondolatait, amikor az igehirdetés során az Ige mondanivalóját fejtegeti. Azt akarja jól megérteni és továbbadni, ami az Igében ténylegesen benne van. Emellett az Írás állandó, személyes kutatója legyen, aki újabb és újabb szépségeket és mélységeket fedez fel benne.

„[A prédikátor, a tanító] hirdesse az Igét, nem emberek vélekedését vagy hagyományát, kellemes meséket, szenzációs elbeszéléseket, hogy a képzeletet izgassa, és az érzelmeket felgerjessze. Ne magasztalja fel magát, hanem Isten jelenlétében

álljon a pusztulásba rohanó világ előtt és hirdesse az Igét. Könnyelműségnek, tréfálkozásnak, képeletszülte magyarázatoknak ne adjunk helyet. Őszintén, komolyan kell beszélni, Isten szócsöveként, aki a Szentírást magyarázza. Azt adja hallgatóinak, amire jelenleg és az örök üdvöt illetően legnagyobb szükségük van.” (Ellen G. White: *Az evangélium szolgálói*, Prédikátor a szószéken; Hirdesd az Igét! c. fejt.)

„Táplálják Isten nyáját polyvától és a tévedés mérgező keverékétől jól kiszélelt, tiszta eledellel. Akik tisztséget töltöttek be Isten gyülekezetében, bölcsen viselkedve tápláljátok Isten nyáját, mert a nyáj jóléte a táplálék minőségétől függ.” (Ellen G. White, 59. kézirat, 1900)

„A hamis tanítások gombamód szaporodnak, miközben a világ évről évre tanultabbá válik. (...) A dolgok ilyen állapota megköveteli az elme teljes erejének latba vetését az igehirdetők részéről. (...) Lelkészeinknek védelmezniük kell az igazságot. (...) A tetszetős tévelygés képviselőivel is össze kell mérniük a Szentírás bizonyítékait. (...) Komolyabb előkészület kell ahhoz, hogy elfogadható szolgálatot végezzünk a Mesterért. (...) A rátermett munkások hiánya égető. (...) Szent tűz érintette ajkakat, bűn szennytől mentes, tiszta szívek kelleneek. (...) A gyülekezet eredményessége pontosan azon a szinten áll, amelyre a lelkész buzgalma, tisztasága, lemondása, és körültekintő munkája emeli fel.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, V. köt., Képzett igehirdetőkre van szükség; Munkások képzése c. fejt.)

„A Krisztusban elrejtett és általa megismerhető igazság végtelen. A Szentírás olyan forrás, amely állandóan mélyül és szélesedik, a mélységeibe tekintő ember előtt. (...) A legigyekezőbb kutató is végtelen, parttalan tengert lát maga előtt. (...) Ha a tanító számára Isten Igéje kincs, akkor állandóan új szépségeket és új igazságokat tár fel. (...) Az örökkévalóságban

megtudjuk azt is, ami már itt is feltárult volna előttünk, ha befogadtunk volna minden felvillanó fénysugarat.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Régi és új kincsek c. feje.)

3 Milyen mértékben érzi át Isten beszédének hűséges sáfára a rábizott kincs szétszétlásának kötelezettségét? Hogyan tárta Pál apostol munkatársa, Timóteus elé is az igehirdetés felelősségét?

- „Azért azt mondom: Nem emlékezem róla, sem az ő nevében többé nem szólok, de mintha égő tűz volna szívemben, az én csontjaimba rekesztetve, és erőlködöm, hogy elviseljem azt, de nem tehetem.” (Jer 20,9)
 - „Mert szükség kényszerít engem, jaj ugyanis nékem, ha az evangéliumot nem hirdetem.” (1Kor 9,16)
 - „Kérlek azért az Isten és Krisztus Jézus színe előtt, aki ítélni fog élőket és holtakat az ő eljövetelekor és az ő országában: hirdesd az igét, állj elő vele alkalmas, alkalmatlan időben, ints, feddj, buzdíts teljes béketűréssel és tanítással!” (2Tim 4,1–2)
-
-
-

Ha valaki Istentől veszi az elhívást, akkor tudatában van annak, hogy szent felelősség terheli. Elkötelezte magát Istennek, és az embereknek is, hogy mindent megtesz a megmentésükért, üdvösségre jutásukért, bármilyen áldozatba kerül is, bármilyen következményei vannak is ennek a személyes életére vonatkozóan.

„Pál Isten ítélőszéke elé idézi Timóteust, és meghagyja neki, hogy hirdesse az Igét, tehát nem emberek szavát és rendeletét.

Legyen felkészülve bizonyosságot tenni Istenről, bárhol kínálkozik alkalom, akár nagygyűléseken, akár kicsiny körben, úton, vagy családi tűzhelynél, barátok vagy ellenségek előtt, biztonságban, vagy nehézségek, veszélyek, gyalázat és veszteség közepette.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Pál utolsó levele c. fejj.)

4 Mivel jár együtt a hű prédikátor, evangélista és tanító szolgálata, ugyanakkor mi a jutalma?

- „Rávetted, Uram, engem és rávétettem, megragadtál engem és legyőztél! Nevetségessé lettem minden időre, mindenki csúfol engemet. Mert ahányszor csak szólok, kiáltozom; így kiáltok: erőszak és romlás! Mert az Úr szava mindenkori gyalázatomra és csúfságomra lett nékem.” (Jer 20,7-8)
- „Emlékeztetek meg ama beszédekről, amelyeket én mondtam néktek: Nem nagyobb a szolga az ő uránál. Ha engem üldöztek, titeket is üldöznek majd, ha az én beszédemet megtartották, a tiéteket is megtartják majd.” (Jn 15,20)
- „Mert kicsoda a mi reménységünk, örömünk és dicsekedésünk koronája? Avagy nem azok lesztek-e ti is a mi Urunk Jézus Krisztus előtt az ő eljövetelekor? Bizony ti vagytok a mi dicsőségünk és örömünk.” (1Thess 2,19-20)

.....

.....

.....

„Jeremiás – félénk és tartózkodó természetéből adódóan – vágyott a visszavonult élet békéjére és nyugalomára, ahol nem kell látnia szeretett népének állandósult megátalkodottságát. (...) Kegyetlen csúfolódásokat kellett elviselnie. Érzékeny lelkét át meg át járták a gúny nyilai. Azok szórták rá, akik semmibe

vették tanításait, és nem tulajdonítottak jelentőséget annak, hogy felelősséget érez megtérésükért. (...) A lelkiismeretes próféta azonban naponként erőt kapott mindezek elviselésére. (...) Amikor ki kellett innia a szenvedés, fájdalom poharát, (...) felidézte emlékezetében mindazt, amit Isten érte tett, és ujjongva kiáltotta: Az Úr az én örökségem, mondja az én lelkem, ezért benne bízom!” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Jeremiás c. fejj.)

„Amikor Pál a hittestvéreket megpillantotta, »hálát adott Istennek, és bátorságot vett« (Ap csel 28,15). Kevesen tudják csak felfogni e szavak jelentőségét. A könnyező, részvételtjes hívők között, akik nem szégyelltek béklyóit, az apostol fennhangon dicsőítette Istent. A bánatfelhő, amely addig a lelkére nehezedett, immár eloszlott. Pál élete nem volt egyéb a szenvedések sorozatánál, de ebben az órában bőséges jutalmat vett. (...) Bilincsek és nyomorúság várt rá, ezt jól tudta, de azt is tudta, hogy sokkal borzalmasabb rabságból szabadított meg lelkeket, s így örült a Krisztusért viselt szenvedéseinek.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómában c. fejj.)

5 Hogyan teygenek különbséget a hívők a hűséges sáfárként munkálkodó tanítók és a hamis tanítók között? Mire figyeljenek annak érdekében, hogy kiélesedjék megkülönböztető képességük?

- **„Szeretteim, ne higgyetek minden léleknek, hanem próbáljátok meg a lelkeket, ha Istentől vannak-e, mert sok hamis próféta jött ki a világba.” (1Jn 4,1)**
- **„Tudom a te dolgaidat, és a te fáradságodat és türeseedet, s hogy a gonoszokat nem szenvedheted, és megpróbáltad* azo-**

* Pontosított fordítás szerint.

kat, akik apostoloknak mondják magukat, holott nem azok, és hazugoknak találtad őket.” (Jel 2,2)

- „Az én beszédem és az én prédikálásom nem emberi bölcsesség hitető beszédében állott, hanem léleknek és erőnek megmutatásában: Hogy a ti hitetek ne emberek bölcsességén, hanem Isten erején nyugodjék.” (1Kor 2,4–5)
 - „Nem magunkat prédikáljuk, hanem az Úr Jézus Krisztust, magunkat pedig, mint a ti szolgálókat, a Jézusért.” (2Kor 4,5)
 - „Kérlek pedig titeket, atyámfiai, vigyázzatok azokra, akik szakadásokat és botránkozásokat okoznak a tudomány körül, melyet tanultatok, és azoktól hajoljatok el.” (Rm 16,17)
-
-
-

Gyűjtsük ki a fenti igékből, hogy mi minden árulkodik arról, ha egy tanító nem az Ige hűségese sáfára!

„János apostol mélységes szomorúsággal figyelte, hogyan szivárogtak be a pusztító tévtanok a gyülekezetbe. Felismerve a veszélyt gyors és határozott fellépéssel igyekezett szembe szállni a visszásságokkal. János levelei a szeretet lelkületét árasztják. Úgy tűnik, mintha írásánál tollát a szeretetbe mártotta volna. Ha azonban hitetőkkel találkozott, (...) figyelmeztette őket a szörnyű öncsalás következményeire. (...) Ez utolsó napokban hasonló bajok fenyegetik a gyülekezet fejlődését, mint amelyek az ősegyházat támadták. (...) János apostol tanításait tehát gondosan meg kell szívlelnünk. Gyakoroljátok a szeretetet! – hallatszik mindenfelől. (...) Az őszinte szeretet azonban tisztább annál, semhogy egyetlen rejtegetett bűnt is elfedezne. Egyrészt szeretnünk kell a lelkeket, akikért Krisztus az életét adta, másrészt azonban nem szabad a gonosszal

megalkudnunk. Nem szabad egyesülnünk a lázadókkal és ezt szeretetnek nevezni. Isten azt kívánja, hogy népe ebben a korszakban éppen olyan rendíthetetlenül álljon ki az igazságért, ahogyan annak idején János szembeszállt a lélekromboló tévelygésekkel.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Hú tanúbizonyság c. fejj.)

„Ne végezzük munkánkat az emberi bölcsesség megnyerő szavával. Ezeket a pogány szónokok használták a taps kedvéért. Szóljatok a Szentlélek erejével, az egyedül Isten által nyújtható hatalommal. A mai időknek szóló megpróbáló igazságokat hirdessük Isten oltáráról vett, eleven tűz érintette ajakkal. (...) A hűséges, Isten küldte hírnökök látványosságai lettek a világnak, angyaloknak és embereknek is, nem azért, mert magukat magasztalják, hanem mert érzékelni lehet, hogy a Lélek erősíti és segíti őket.” (Ellen G. White, 1656. kézirat, 1899)

6 Hogyan viszonyuljanak a keresztények Isten titkainak hű sáfáraihoz?

- „Kérünk továbbá titeket, atyámfiai, hogy becsüljétek azokat, akik fáradoznak közöttetek, és előljáróitok az Úrban, és intenek titeket. És az ő munkájukért viseltesetek irántuk megkülönböztetett szeretettel. Egymással békeességben éljete.” (1Thess 5,12–13)
- „A jól forgolódo presbiterek kettős tisztességre méltattassanak, főképpen, akik a beszédben és tanításban fáradoznak.” (1Tim 5,17)

„Gyengéd szeretettel kell bánnunk azokkal, akik életüket összekapcsolták Isten művével. Becsülni és tisztelni kell azokat, akik az Úrnak szolgáltak a nehéz kezdet idején, szegénységet szenvedtek, de hűségesen kitartottak azokban az időkben, amikor még csak kevesen álltak helyt az igazságért.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Pátmosz c. fejelet)

Hogyan gazdálkodjunk az idő talentumával?

Az idő felhasználása életünk egyik központi kérdése. Sok mindent megtennénk, ha lenne rá időnk; néha megvan a szándék és az akarat, mégsem valósulnak meg terveink – idő híján. Nem meglepő, hogy a Szentírás sok helyen szól az időről és az időgazdálkodásról.

1 Kié az időnk? Mit jelent az, hogy az idő talentum?

- „Minekelőtte hegyek lettek, föld és világ formáltatott, öröktől fogva mindörökké te vagy Isten. (...) A mi esztendeink napjai hetven esztendő, vagy ha feljebb, nyolcvan esztendő, és nagyobb részük nyomorúság és fáradtság, amely gyorsan továtűnik, mintha repülnénk. (...) Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk!” (Zsolt 90,2–12)
- „Életem ideje kezdedben van...” (Zsolt 31,6)
- „Jelentsd meg, Uram, végemet, napjaim mértékét, mennyi az, hadd tudjam meg, hogy milyen mulandó vagyok! Ímé tenyérnyivé titted napjaimat...” (Zsolt 39,5–6)

A Szentírás szerint Isten eredetileg az embernek is örökké tartó életet adott, amelynek fenntartása a bűneset miatt vált lehetetlen-

né. A bűneset óta életünk kegyelmi időszak, egy rövid, korlátozott időtartam, melyet Isten azért biztost számunkra, hogy ismét alkalmassá tegyen az örök életre. Ennek helyes felhasználása azonban a mi szabad választásunkon múlik: Isten itt tanúsított hozzáállásunk alapján dönt majd jövőbeli sorsunkról. Isten az időt „talentumként”, azaz értékként adta, helyes felhasználás és gazdálkodás céljából. Életünk nagy kérdése, hogy mennyire becsüljük meg és mire használjuk e talentumot.

„Időnk Istené. Minden pillanat az övé, és legünnepélyesebb kötelességünk, hogy az Ő dicsőségére használjuk. Egyetlen tőle kapott talentumunkkal sem fog szigorúbban elszámoltatni, mint az időnkkel. Az idő értéke felbecsülhetetlen. Krisztus minden pillanatot drágának tartott. Tartsuk mi is értékesnek a pillanatokot. Az élet rövid ahhoz, hogy értelmetlenül elfecséreljük. A kegyelemidő nem tart már soká, és e rövid idő alatt kell elkészülnünk az örökkévalóságra. Nincs vesztegetni való időnk. Nem tölthetjük az időt önző élvezetekkel. Most kell jellemet formálnunk az elkövetkezendő életre, a halhatatlanságra. Most kell felkészülnünk az ítéletre. Ha a világ nem szerez igazi fogalmat az örök életről, minden munkája semmivé válik. Az az ember alkalmas Isten országára és a halhatatlan életre, aki megbecsüli az időt és munkára használja.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. feje.)

2 Hogyan tanít bennünket helyes időgazdálkodásra a legfőbb erkölcsi törvény, a Tízparancsolat?

- „Megemlékezzél a szombatnapról, hogy megszenteljed azt. Hat napon át munkálkodj, és végezd minden dolgodat, de a hetedik nap az Úrnak, a te Istenednek szombatja: semmi dolgot se tégy azon, se magad, se fiad, se leányod, se szolgád, se szolgálóleányod, se barmod, se jövevényed, aki a te kapuidon be-

lül van! Mert hat napon teremtette az Úr az eget és a földet, a tengert és mindent, ami azokban van, a hetedik napon pedig megnyugodott. Azért megáldotta az Úr a szombat napját, és megszentelte azt.” (2Móz 20,8–11)

- Vö. 1Móz 2,2–3
 - „Ne lopj!” (2Móz 20,15)
-
-
-

A teremtéstörténet szerint időnk hetekre való felosztását és a pihenőnap kijelölését maga Isten végezte el. Ő adott példát a megfelelő időbeosztásra. Ennek megerősítése a Tízparancsolat IV. parancsolata.

Érdekes, hogy ez a parancsolat nemcsak a szombati pihenőnapról, annak tartalmáról, hanem a többi hat nap helyes eltöltéséről is szól. A IV. parancsolat kötelességünké teszi a hat napon át tartó szorgalmas munkavégzést. Ha tevékenyen, hasznosan töltöttük el a hét első hat napját, ez alapot nyújt a szombat megünnepléshez, hiszen valóban van mit kipihennünk, és van mire visszatekintenünk.

Az idő helytelen felhasználása, pazarlása szemben áll a „Ne lopj!” parancsolattal is. Milyen gyakran szegjük meg ezt a parancsolatot időnk elvesztegetésével, vagy mások idejének elrablásával. Tegyük komoly lépéseket e rossz szokások ellen!

„Isten hat napot adott az embernek a munkálkodásra, és elvárja, hogy saját feladatainkat a hat munkanapon elvégezzük. Az elkerülhetetlen feladatok és az irgalmasság tettei szombaton is elvégezhetők, a betegekről és a szenvedőkről mindenkor gondoskodnunk kell, de a szükségtelen munkákat szigorúan kerülnünk kell. »Tartóztasd meg szom-

baton lábadat, és ne űzd kedvtelésedet szent napomon, és hívd a szombatot gyönyörűségnek, az Úr szent és dicsőséges napjának, és megszenteljed azt, dolgaidat nem tevén, foglalkozást sem találván» – olvassuk Ésaías könyvében (58,13). A tilalmak ezzel azonban még nem érnek véget: »Hamis beszédet sem szólván« – mondja a próféta. Akik szombatnapon üzleti ügyeket beszélnek meg vagy terveznek, azokra Isten úgy tekint, mintha ténylegesen a munkájukat végeznék.

A szombat valódi megszenteléséhez még a gondolatainknak sem szabad megengedni, hogy hétköznapi eseményeknél időzzenek. A IV. parancsolat mindenre és mindenkire érvényes, aki a mi kapuinkon belül tartózkodik. Otthonunk lakói tegyenek félre mindenfajta világi elfoglaltságot a szent órák alatt.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A törvényadás c. fejj.)

„Ne pazaroljuk el az ágyban a szombat drága óráit. Szombat reggel ébredjen korán a család. Ha későn kelnek, zavar és tülekedés támad a reggelihez és a szombatiskolára való készülés során. Kapkodás és türelmetlenség lesz úrrá mindenkin. Szentségtelen gondolatok törnek a családba. Így meggyalázva csak teherré válik a szombat. Ahelyett, hogy előre örülnének jövetelének, tartani fognak tőle.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, VI. köt., A Szombat megünneplése c. fejj.)

„A szombat alkalmi felbecsülhetetlenek a szellemi nevelésben. Tanulmányoznunk kell a szombatiskolát nemcsak a lecke szövegeinek szombat reggeli gyors átfutásával, hanem már szombat délután a következő heti lecke gondos áttanulmányozásával, hogy naponként áttekinthessük és értelmezhessek. Így a tanulmány emlékezetünkben marad, és olyan kincsünké lesz, amely sohasem vész el.” (Ellen G. White: *Nevelés*, A szombat c. fejj.)

3 Milyen példát állít elénk Jézus viszonyulása az időhöz?

- „Minekutána pedig János tömlöcbe vettetett, elment Jézus Galileába, prédikálván az Isten országának evangéliumát. És mondván: Betelt az idő, és elközelített az Istennek országa; térjete meg, és higgyetek az evangéliumban.” (Mk 1,14–15)
 - „Nem jött még el az én órám.” (Jn 2,4)
 - „Nekem cselekednem kell annak dolgait, aki elküldött engem, míg nappal van: eljön az éjszaka, mikor senki sem munkálkodhat. Míg e világon vagyok, e világ világossága vagyok.” (Jn 9,4–5)
 - „Lett pedig, mikor az idő elközelgett, hogy ő felvitessék, eltöklelte magát, hogy Jeruzsálemba megy.” (Lk 9,51)
-
-
-

Jézus egész földi szolgálatára jellemző volt a hatékony időgazdálkodás és tervszerűség. Jézus tudatosan az Atyával együtt lefektetett terveket hajtotta végre földi életében. Megszabott időben kezdte meg nyilvános szolgálatát, és így készült a munkáját lezáró kereszthalálra is. Jézus mindig tudatában volt az idő rövidegének, ezért igyekezett azt a lehető legjobban kihasználni.

„Ezek a szavak – »Nem jött még el az én órám« (Jn 2,4) – arra mutatnak, hogy Jézus Krisztus földi életének minden tette az öröktől fogva létező terv megvalósítása volt. (...) Lépésről lépésre Atyja akarata igazgatta. Nem habozott, hogy cselekedjen-e a megjelölt időben. Ugyanilyen engedelmesen várta, míg az idő eljött.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A menyegzői ünnepségen c. fejelet)

4 Mi mindent tehetünk időnk jobb kihasználása érdekében?

- „Mindennek rendelt ideje van, ideje van az ég alatt minden akaratnak.” (Préd 3,1)
- „Jó reggel elégíts meg minket a te kegyelmeddel, hogy örven-dezzünk és vigadjunk minden mi időnkben.” (Zsolt 90,14)
- „Mert az Ő alkotása vagyunk, teremtetvén általa a Krisztus Jézusban jó cselekedetekre, amelyeket előre elkészített az Is-ten, hogy azokban járjunk.” (Eféz 2,10)
- „Bölcsen viseljétek magatokat a kívül valók irányában, a jó al-kalmat áron is megváltván.” (Kol 4,5)

.....

.....

.....

Mit jelent az, hogy mindennek rendelt ideje van? Elsősorban azt, hogy Isten világában minden tervszerűen működik, és hogy Isten az emberrel is közölni akarja ezeket a terveket. Isten „jó cselekedete-
teket”, „jó alkalmakat” készít elő számunkra, és nekünk legfőbb kötelességünk ezek felismerése. Milyen fontos, hogy napunk legér-
tekesebb részét, a kora reggeli órákat imádságra és igeolvasásra használjuk, hogy valóban megismerhessük Urunknak az arra a napra vonatkozó terveit.

„Időnk kihasználásának függvényében érünk el eredmé-
nyeket az ismeretszerzésben és értelmi képességeink fejlesz-
tésében. Az értelem csiszolásának nem akadály a szegény-
ség, az alacsony származás, sem a kedvezőtlen környezet.
Csak nagyon meg kell becsülni a perceket. Használjuk ki a
perceket, itt is néhányat, meg ott is, amelyeket hiábavaló be-
szélgetésre fecsérelnénk, a reggeli órákat, amelyeket oly sok-

szor elvesztegetünk az ágyban, a villamoson, vonaton, vagy az állomáson várakozással töltött időt, a perceket, amíg az étkezésre várunk, vagy azokra, akik elkésnek a megbeszélrt találkozórról! Ha ilyenkor kéznél volna egy könyv, és ezeket az időtöredékeket tanulásra, olvasásra vagy elmélkedésre használnánk, mennyi mindent tudnánk véghezvinni! Céltudatosággal, szívós szorgalommal, jó időbeosztással olyan tudásra és fegyvelmezett gondolkozásra tehetünk szert, amellyel szinte bármilyen befolyásos állásban és hasznos munkaterületen megálljuk helyünket.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fejr.)

„Amit nem végzünk el kellő időben, akár szent, akár világi feladatot, fennáll a nagy veszély, hogy egyáltalán nem végezhjük el többé. De ha megpróbáljuk is bepótolni, már sohasem érhetünk el olyan jó eredményt, mintha a kellő időben elvégeztük volna az adott feladatot.” (Ellen G. White: *Evangelizálás*, Módszerek és szervezés c. fejr.)

5 Miért olyan fontos a szorgalom és a gyorsaság?

- „Szegénnyé lesz, aki cselekszik rest kézzel, a gyors munkások keze pedig meggazdagít.” (Péld 10,4)
- „Láttál-e az ő dolgában szorgalmas embert?... Nem marad meg az alsórendűek között.” (Péld 22,29)
- „Az igyekezetben ne legyetek restek, lélekben buzgók legyetek, az Úrnak szolgáljatok.” (Rm 12,11)

A szorgalom nagy érték, elsősorban kitartó odaadást jelent. A gyors és „buzgó” munkavégzés az igaz megtérés velejárója is. Ritkán gondolunk arra, hogy több szorgalommal, nagyobb igyekezettel, buzgósággal már jóval előrébb tarthatnánk, mind személyes jellemfejlődésünkben, mind pedig küldetésünk teljesítésében.

„Az élet sokkal ünnepélyesebb annál, mintsem hogy aggodva a mulandó, földi dolgok taposómalmában, az örökérvényű áldásokhoz képest atomnyi dolgokkal bajlódva töltjük el. Az Úr mégis arra szólít, hogy az élet mulandó dolgaiban is szolgáljunk neki. A földi munkában tanúsított szorgalom éppúgy hozzátartozik az igaz valláshoz, mint az imádság. A Biblia nem hagyja jóvá a tétlenséget. A világunkat sújtó legnagyobb átok a semmittevés. Az őszintén megtért ember szorgalmas munkás. (...)

Minden kereszténynek kötelessége, hogy rendességre, alaposra és gyorsaságra szoktassa magát. A lassú és kontár munkának nincs mentsége semmiféle munkában. Ha valaki mindig dolgozik, de soha nem végzi el munkáját, ennek az az oka, hogy nem viszi bele szívét és lelkét a munkába. A lassú és rossz határfokkal dolgozó munkásnak be kell látnia, hogy e hibáin változtatnia kell. Fordítson nagy gondot ideje beosztására, hogy a legeredményesebben használhassa ki! Egyesek ügyes és módszeres munkával öt óra alatt elvégzik azt, amit mások tíz óra alatt. Egyesek állandóan dolgoznak háztartásukban. Nem mintha annyi tennivalójuk lenne, hanem mert nem jól osztják be idejüket. Lassan, pepecselve, sok munkával nagyon keveset végeznek. De mindenki, aki akar, megszabadulhat a nehézségtől és az időt rabló szokásoktól. Dolgozunk határozott céllal! Állapítsuk meg, mennyi időre van szükség egy adott feladathoz! Azután feszítsük meg minden erőnket, hogy a megállapított időn belül elvégezzük a munkát! Meg lehet parancsolni annak a kéznek, hogy mozogjon fürgébben. Csak akarni kell. Azok az emberek, akik nem hatá-

rozzák el céltudatosan, hogy változtatnak munkamódszereiken, a megszokások rabjai lehetnek, mégpedig a rossz szokásoké. Képességeik fejlesztésével pedig a legjobb munkásokká, közkedvelt emberekké válhatnak, akiket önmagukért értékelnek.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fejj.)

„A komoly tanulás, kemény munka, kitartó szorgalom győzelmeket vív ki. Ne pazarolj el órákat, perceket! A lelkiismeretes, hűséges munka meg fog látszani, s meglesz a becsülete. Aki erősebb értelmet akar, elérheti szorgalommal. Az értelem ereje megnövekszik és hatékonyabb lesz a használattól. Megizmosodik a kemény gondolkozástól. Aki a legszorgalmasabban használja szellemi és testi erejét, a legnagyobb eredményeket éri el. Az ember összes képessége megerősödik a használatától.” (Ellen G. White: *Értelem, jellem, egyéniség*, I. köt., Szorgalom c. fejj.)

6 Mit tanítanak nekünk a prófécia az idő fontosságáról? Melyek a legfontosabb teendőink Jézus második eljövele küszöbén?

- „Ezt mondja a Seregek Ura: Egy kevés idő van még, és én megindítom az eget és a földet, a tengert és a szárazt. Megindítok minden népet, és eljön, akit minden nép óhajt, és megtöltöm e házat dicsőséggel.” (Agge 2,6–7)
 - „Ezt pedig cselekedjétek, tudván az időt, hogy ideje már, hogy az álomból felsejünk, mert most közelebb van hozzánk az üdvösség, mint amikor hívökké lettünk.” (Rm 13,11)
 - „A vége pedig mindennek közel van, annakokáért legyetek mértékletesek és józanok, hogy imádkozhassatok!” (1Pt 4,7)
-
-

Nem véletlen, hogy a Szentírás telve van jövendölésekkel: a próféciák útjelzőként szolgálnak, amelyekre figyelve meg tudjuk állapítani, hol járunk Isten megváltási tervében. Egyértelműen látható, hogy a történelem utolsó időszakában élünk. Kérdés, hogy ez mennyire tudatosul bennünk a hétköznapi életben. Ne hagyjuk, hogy érzéketlenné váljunk a sokasodó „idők jelei” iránt, amelyek egyre inkább sürgetnek bennünket személyes és közösségi felkészülésünket illetően!

„Rendkívül nagy jelentőségű időben élünk. Uralkodók és politikusok, bizalmi állást és vezető pozíciót betöltő emberek, az összes társadalmi osztályból származó gondolkodó férfi és nő tekintete a körülöttük zajló eseményekre irányul. Figyelik a nemzetek egymás közötti viszonyát. Látják, hogy milyen feszültség uralkodik minden területen. Ráébrednek arra, hogy súlyos és döntő esemény készülődik, és a világ rettenetes válság előtt áll. (...) Lássuk meg a próféciák beteljesedését a történelemben! Tanulmányozzuk a Gondviselés munkáját a reformáció nagy mozgalmaiban, hogy megértsük az események előrehaladását (...) a nagy küzdelem végső harcáig.” (Ellen G. White: *Az utolsó napok eseményei*, A föld végső válsága c. fejelet)

„A vihar közeledik, és nekünk készen kell állnunk. (...) Az Úr felkel, hogy rettenetesen megrázza a földet. Mindenfelé csapásokat látni. Hajók ezrei, sőt egész flották süllyednek a tenger mélyére, és milliók esnek áldozatul. Váratlan tüzek törnek ki, és semmilyen emberi igyekezet nem tudja azokat eloltani. Dühöngő lángokban tűnnek el a föld palotái. A vasúti szerencsétlenségek egyre gyakoribbá válnak. Zűrzavar, karambolok sorozata és hirtelen halál uralkodik a főbb útvonalakon. A vég közel, a próbaidő lejár. Ó, keressük az Urat, amíg megtalálható, hívjuk őt segítségül, amíg közel van! (Ésa 55,6)” (Ellen G. White: *Az utolsó napok eseményei*, Krisztus közeli visszajövetelének jelei c. fejelet)

„A keresztényeknek most kell előkészületeket tenniük azokra az eseményekre, amelyek rövidesen mindent elsöprő meglepetésként zúdulnak a világra. A Biblia szorgalmas tanulmányozásával, az életünk és a parancsolatok közötti összhang megteremtésével készülhetünk fel erre az időre. (...) A jelenlegi és az örök életünk Isten kezében van. Helyzetünknek tökéletesen a tudatában kell lennünk! Váljunk tehát hűséges, megtért és Istennek szentelt életű munkássá! Ezzel ellentétben úgy tétlenkedünk, mintha megbénultunk volna. Menny Istene, ébressz fel bennünket!” (Ellen G. White: *Az utolsó napok eseményei*, A maradék lelki élete c. fej.)

Az e heti adomány a szociális osztályt támogatja.

– A közösség szociális osztálya a rászorulókat anyagi vagy természetbeni támogatásban részesíti, a szükségleteknek megfelelően és a lehetőségekhez mérten.

Hogyan gazdálkodjunk az egészség talentumával?

Az egészség leghatározottabb meghatározása szerint a testi, lelki és szociális jólét állapota, amely magában foglalja a fizikai erőnlétet, lelki egyensúlyt és stabilitást, valamint az egészséges emberi kapcsolatokat. Vitathatatlan, hogy az egészség az egyik legértékesebb talentumunk, amely az egész életünkre hatással van. Miért olyan fontos, hogy jól gazdálkodjunk ezzel a talentumunkkal, milyen példákat állít elénk a Szentírás e tekintetben? Mit tehetünk az elveszített egészség visszanyerése érdekében? Ezek lesznek tanulmányunk fő kérdései, gondolatai.

1 A Szentírás szerint hogyan tekintsünk testünkre és a természet törvényeire?

- „Látták szemeid az én alaktalan testemet, és könyvedben ezek mind be voltak írva, a napok is, amelyeken formáltatni fognak, holott egy sem volt még meg közülük.” (Zsolt 139,16)
 - „Nem tudjátok, hogy a ti testetek a bennetek lakozó Szentlélek temploma, amelyet Istentől nyertetek, és nem a magatokéi vagytok? Mert áron vétettetek meg; dicsőítsétek azért Istent testetekben és lelketekben, amelyek Istenéi.” (1Kor 6,19–20)
-
-

Mit jelent az, hogy Isten látta a mi „alaktalan testünket”? Milyen napok voltak beírva könyvében? Mit jelent az, hogy testünk templom? Kik és milyen feltételekkel léphettek be az ószövetségi templomba? Mi volt megváltásunk ára?

Elgondolkodtató Pál apostol szóhasználata: a testünk templom, amely a Szentlélek lakhelye. A templom az Ószövetségben az istentisztelet számára fenntartott különleges helyszín volt. Gondoljunk bele, milyen tisztelet övezte e helyet, és Isten milyen szigorúan megfedte azokat, akik valamilyen módon megszenteltségüket. Pál még hozzáteszi: ez az „épület” nem a mi tulajdonunk, tehát nem rendelkezhetünk vele saját elgondolásaink szerint. Isten nagy árat, „drága vért” fizetett értünk (vö. 1Pt 1,19).

„Megcsodálhatjuk Isten műveit a természetben, azonban legcsodálatosabb műve az emberi test. Mivel a természet törvényei Isten törvényei, azért szent kötelességünk e törvények gondos tanulmányozása. Tanulmányoznunk kell követelményeit testünkkel kapcsolatban, alkalmazkodnunk kell hozzájuk. A tudatlanság e tekintetben bűn.” (Ellen G. White: *Tanácsok a gyülekezeteknek*, Felhívás mértékletes életre c. fejj.)

„Fő alapelv legyen, hogy a természet törvényei is Isten törvényei, hogy ezek éppúgy isteni eredetűek, mint a Tízparancsolat. A szervezetünket irányító törvényeket Isten beírta az idegrendszerünkbe, izmainkba és testünk rostjaiba. E törvények minden szándékos megsértése bűn a Teremtő ellen, ugyanolyan bűn, mintha a Tízparancsolatot rontanánk meg.” (Ellen G. White: *Nevelés, Az élettan tanulmányozása* c. fejj.)

„Mindenkinek meg kell ismernie a legcsodálatosabb organizmust, az emberi testet. Meg kell értenünk a különböző szervek szerepét, és hogy egészséges működésük céljából hogyan függenek egymástól. Tanulmányoznunk kell a lélek hatá-

sát a testre, és a testét a lélekre, valamint az őket szabályozó törvényeket.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, Az orvos mint nevelő c. fejj.)

„Nagy kincs az egészség. Minden ideiglenes tulajdonunk közül a legdrágább. (...) Borzalmas bűn visszaélni az egészséggel, amelyet Isten adott nekünk; az ilyen veszteségek életre szólóan legyengítenek bennünket.” (Ellen G. White: *Étrendi és táplálkozási tanácsok*, A megújulás okai c. fejj.)

2 Mi múlik azon, hogy vigyázunk-e testünk épségére, egészségére?

- **„Bort és szeszes italt ne igyatok te és a te fiaid veled, amikor bementek a gyülekezet sátorába, hogy meg ne haljatok. Örökkévaló rendtartás legyen ez a ti nemzetségeitekben. Hogy különbséget tehessetek a szent és közönséges között, a tiszta és tisztátalan között. És taníthassátok Izrael fiait mindazokra a rendelkezésekre, amelyeket az Úr szólott nékik Mózes által.”** (3Móz 10,9–11)
- **„A vége pedig mindennek közel van, annakokáért legyetek mértékletesek és józanok, hogy imádkozhassatok.”** (1Pt 4,7)

.....

.....

Mivel indokolta Isten az alkoholfogyasztás tilalmát? Mi a jelentősége a mértékletességnek és a józanságnak a hívő élet szempontjából Péter apostol szerint?

Bár a mózesi rendelkezés elsősorban a papok szolgálatára vonatkozott, az újszövetségben az ún. „egyetemes papság” elve alapján ezek a szabályok kiterjednek minden egyes hívőre. Emellett egy

nagyon fontos összefüggésre is rámutat: a káros szenvedélyek gyakorlása kihat az erkölcsi ítélőképességünkre. Kézenfekvő, hogy ne csak az alkohol hatásaira gondoljunk itt, hanem minden egészségromboló szokásra: a kávé- és a húsfogyasztásra, a nem megfelelő ételtársításra, a mozgás elhanyagolására stb. Ezek mind oda vezetnek, hogy a jó és rossz közötti különbségtételre alkalmas „szervünk”, a lelkiismeretünk meggyengül, és kevésbé leszünk fogékonnyak a Szentlélek késztetéseire. Az imaéletünk is kárt szenved, alkalmatlanná válunk a hit gyakorlására. Végso következményként rossz döntésekbe, bűnbe sodródunk.

Mindezek ismeretében gondoljuk át, hogyan vigyázhatunk jobban az egészségünkre.

„Mindaz, ami fizikai erőnket csökkenti, gyengíti értelmünket is; roncsolja azt a képességünket, amellyel különbséget tudunk tenni jó és rossz között, kevésbé tudjuk a jót választani, és kevesebb erőnk lesz azt cselekedni, aminek helyességéről meggyőződünk. Ha visszaélünk fizikai képességeinkkel, lerövidítjük azt az időt, amelyben életünket Isten dicsőségére használhatjuk, és alkalmatlanok leszünk arra a munkára, amelyet Isten reánk bízott. Rossz szokásokkal – éjszakai kárással, egészségtelen táplálkozással – aláássuk a betegségekkel szembeni ellenálló képességünket. A mozgás elhanyagolásával, túlfeszített szellemi és fizikai munkával zavart okozunk idegrendszerünkben. Akik a természet törvényeinek áthágásával megrövidítik életüket, és alkalmatlanná teszik magukat a szolgálatra, vétkeznek, mert megrabolják Istent és embertársaikat is. Kevesebb áldást hinthetnek másokra, mert alkalmukat saját eljárásaikkal rövidre metszik. Pedig Isten azért küldi őket a világba, hogy áldást árásszanak. Még e rövidebb idő alatt elvégezhető feladatokra sem alkalmasak. Az Úr előtt bűnösök vagyunk, ha káros szokásainkkal áldásoktól fosztjuk meg a világot.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. feje.)

„A test az egyetlen eszköz, amelyen keresztül az értelem és a lélek jellemépítő tevékenysége megmutatkozik. A lelkek el-lensége ezért irányozza kísértéseit fizikai képességeink csökkentésére és elkorcsosítására. Ha itt eredményt ér el, egész lényünket kiszolgáltatjuk a gonosznak. Fizikai természetünk hajlamai saját pusztulásunkat munkálják, hacsak nem helyez-zük magunkat egy magasabb rendű hatalom uralma alá.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, Az orvos mint nevelő c. fejj.)

„Testi és erkölcsi természetünk között a legszorosabb össze-köttetés áll fenn. Minden olyan szokás, amely testi egészség-ünkre nem előnyös, lealacsonyítja magasabb és nemesebb vonásainkat. Az evés-ivásban követett rossz szokások gon-dolkozásunkban és cselekedeteinkben is kifejezésre jutnak. A mértéktelenség erősíti állatias hajlamainkat, és ezek veszik át az értelem és lélek feletti uralmat.” (Ellen G. White: *Megszentelt élet*, Kívánságok és szenvedélyek c. fejj.)

„Lehetetlenség megdicsőítenünk Istent, életünk törvényeit megrontva. Lehetetlenség, hogy a szív fenntartsa az Isten iránti megszentelődést, amíg kielégítjük túlzott étvágyunkat. A beteges test és a szétzilált szellemi képesség – az ártalmas testi kívánságok szakadatlan kielégítése miatt – lehetetlenné teszi a test és a lélek megszentelődését.” (Ellen G. White: *Étrendi és táplálkozási tanácsok*, Étrend és lelkiség c. fejj.)

3 Milyen életpéldákkal nevel bennünket Isten önuralomra és egészségés életmódra?

- „Dániel eltökélte az ő szívében, hogy nem fertőzteti meg ma-gát a király ételével és a borral, amelyből ő ivott, és kérte az udvarmesterek fejedelmét, hogy ne kelljen magát megfertőz-tetnie.” (Dn 1,8)

- „Nagy lesz az Úr előtt, bort és részegítő italt nem iszik, s betelik Szent Lélekkel még az ő anyjának méhétől fogva.” (Lk 1,15)
 - „Ő pedig felelvén, mondta: Meg van írva: Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik.” (Mt 4,4)
-
-
-

A Szentírásban történetek, jellemrajzok sokasága mutatja be a mértékletesség legfőbb alapelveit. Dániel, Keresztelő János, Jézus példáján kívül még számtalan élettörténetből nyerhetünk tanításokat. Tanulmányozzuk e biztató példákat, és kérjük Istent, hogy adjon erőt a követésükhöz. A Biblia azonban nem kendőzi el a rosszat sem: rámutat egyes hithősök botlásaira és bukásaira, sőt nem egy mértéktelen, önuralmat nélkülöző életet is elének állít (Ézsau, Saul, Júdás stb.). Visszatartó ereje van annak, ha látjuk a rossz életmód következményeit.

„Dániel és társai számára már pályájuk kezdetén bekövetkezett a döntő próba. Az utasítás, hogy ételüket a király asztaláról kapják, annak jele volt, hogy a király kegyeibe fogadta őket és törődik jólétükkel. Ám mivel a király ételéből egy részt mindig feláldoztak a bálványoknak, ezért a király lakomájából részesülni az ifjak számára azt jelentette volna, hogy tiszteletet adnak a hamis isteneknek. Mivel tiszteletet ők egyedül Jahvénak kívántak adni, ezért nem fogyaszthattak abból az ételből. Azt sem merték kockáztatni, hogy a fényűző és kicsapongó életmóddal legyengítsék fizikai, értelmi és lelki erejüket. Dánielt és társait egykor hűségesen megtanították Isten szavának elveire. Megtanulták, hogy feláldozzák a földit a mennyeiért, és a legfőbb jót keressék. Mértékletes életmódjuk

és Isten képviselőiként érzett kötelességtudatuk testük, lelkük és értelmük legnemesebb erőit hívta elő. Képzésük végén a királyság magas pozícióira jelölt más személyekkel együtt vizsgát kellett tenniük, és »mindnyájuk között sem találtattott olyan, mint Dániel, Ananiás, Misáel és Azariás« (Dn 1,19).” (Ellen G. White: *Nevelés, A Biblia hőseinek élete* c. fejj.)

„Keresztelő János idején széles körben elterjedt a nyereségvágy, a fényűzés és a nagyzás. Az érzéki örömök, a lakomázás és ivás testi betegségeket, elkorcsosulást okoztak, csökkentették a bűnnel szembeni érzékenységet, bénították a lelki fogékonyságot. Jánosnak reformátorként kellett fellépnie. Önmegtartóztató életével és egyszerű ruházatával korának túlkapásait kellett megrónia. Ezért kaptak János szülei utasításokat. Az angyal a menny trónjától hozta a mértékletesség leckéjét. A jellem gyermek- és ifjúkorban a legformálhatóbb. Ekkor kell elsajátítani az önuralmat. A családi tűzhely és asztal mellett áradó befolyás kihatása olyan maradandó, mint az örökkévalóság. A gyermekkorban kialakított szokások bármely természetes adottságnál jobban meghatározzák, hogy az ember győz, vagy alulmarad az élet harcában. Az ifjúkor a magvetés ideje. Eldönti, milyen lesz a termés ebben az életben és az eljövendőben.” (Ellen G. White: *Jézus élete, Kiáltó szó a pusztában* c. fejj.)

„Saját erőnkből lehetetlen elbukott természetünk kívánságainak nemet mondani. Sátán ezen az úton kísért bennünket. Krisztus tudta, hogy az ellenség minden emberi lényt megkeres, kihasználja az öröklött gyengeségeket, és hamis hízélgéssel törbe csalja azokat, akik nem Istenben bíznak. Urunk azért, hogy végigjárta az utat, amelyen az embernek is haladnia kell, győzelmünket készítette elő. Nem akarja, hogy hátrányos helyzetbe jussunk a Sátánnal folytatott küzdelemben. Nem akarja, hogy a kígyó támadásai megijesszenek vagy elcsüggyesszenek. »Bízzatok – mondta –, én meggyőztem a világot.«

(Jn 16,33) Ha valaki az étvágy hatalmával küzd, tekintsen az Üdvözítőre a megkísértés pusztájában! Nézze haláltusáját a kereszten, amint felkiált: »Szomjúhozom!« (Jn 19,28) Mindent elszenvedett, amit valaha is el kell viselnünk. Győzelme a miénk.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A megkísértés c. feje.)

4 Mit tanít Pál apostol a mértékletesség fontosságáról? Hogyan lehet szert tenni e fontos jellemvonásra?

- „Nem tudjátok-e, hogy akik a versenypályán futnak, mindnyájan futnak ugyan, de egy veszi el a jutalmat? Úgy fussatok, hogy elvegyétek. Mindaz pedig, aki a pályafutásban tusakodik, mindenben magatűrtető;* azok ugyan, hogy romlandó koszorút nyerjenek, mi pedig romolhatatlant. Én azért úgy futok, mint nem bizonytalanra; úgy viaskodom, mint aki nem levegőt vagdos: hanem megsanyargatom testemet és szolgává teszem, hogy míg másoknak prédikálok, magam valami módon méltatlanná ne legyek.” (1Kor 9,24–27)
 - „De a Lélek gyümölcse: szeretet, öröm, békesség, béketűrés, szívéesség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség.” (Gal 5,22)
-
-
-

Pál apostol a korabeli sportéletből merített példával világít rá arra, hogy mindnyájunk élete egyfajta „futás”, amelyben a sportolók életéhez hasonló törvényszerűségek érvényesülnek. Kemény küz-

* Régies kifejezés: az eredeti szövegben *panta enkrateuomai*, jelentése: *mindenben önmagamat gyakorló*.

delmet kell vívnunk önmagunkkal, céltudatosnak kell lennünk, és bizonyos szabályokat is be kell tartanunk. A romolhatatlan győzelmi koszorú földi mércével nem mérhető jutalom. Ennek említésével már az örök élet felé tereli figyelmünket.

Elgondolkoztató a másik példa, a gyümölcsstermés képe. E szerint életünk egy fához hasonló: ha Istenben gyökerezünk, és a Szentlélek bennünk lakozik, akkor ennek eredményeként, „gyümölcsként” érik be a mértéklesség életünkben. Az önuralom sohasem emberi erőfeszítés eredménye csupán, hanem a Szentlélek bennünk végzett munkája.

„Nem lehet elég gyakran hangsúlyozni, hogy az egészség nem a véletlen függvénye. Az egészség a törvénynek való engedelmességből következik. Ezt a tényt a versenyző atléták és más, erőpróbának kitett emberek is felismerték. A versenyzők a leggondosabban készülnek fel a küzdelemre. Alapos edzésnek és szigorú fegyelemnek vetik alá magukat. Fizikai szokásaikat gondosan szabályozzák. Tudják, hogy a testük valamely szervét, illetve annak működését gyengítő és bénító mulasztás, mértéktelenség vagy éppen vigyázatlanság biztos következménye: kudarc.

Mennyivel fontosabb, hogy ilyen körütekintéssel készítsük elő a siker útját az élet harcaiban! Nem látszatküzdelemre vállalkoztunk. Olyan harcot folytatunk, amelynek kimenetele az örökkévalóságra szól. Láthatatlan ellenséggel kell megvívunk. Gonosz angyalok küzdenek a minden ember feletti uralomért. (...) A mi harcunkban mindazok győzhetnek, akik a helyes elvek követésével fegyelmezik magukat. Ezeknek az elveknek az élet részletkérdéseiben való követését sokan lényegtelennek tartják – túl jelentéktelen dolognak ahhoz, hogy figyelmükre számot tartson. A kockán forgó végső cél tükrében azonban semmi sem jelentéktelen, amivel dolgozunk van. Minden tettünknek megvan a maga súlya azon a mérlegen, amely eldönti, hogy az életben győztünk-e, vagy elbuktunk.

Így hangzik a Szentírásban foglalt parancs: »Úgy fussatok, hogy (a jutalmat) elvegyétek.«

A reform megvalósítása az alapigazságok világos megismerésén múlik. Miközben veszély rejlik a szűk látókörű filozófiában és a kemény, hideg ortodoxiában, ugyanakkor a meggondolatlan liberalizmusban is nagy veszély van. Minden marandó reform alapja Isten törvénye. Mutassuk ki világosan, érthetően, hogy Isten törvényének engedelmességre kell! Elveit szüntelenül tárjuk az emberek elé, hiszen ezek az elvek éppen örökkévalóak és megmásíthatatlanok, mint Isten maga. (...) Testünket szolgává kell tennünk! Lényünk magasabb rendű képességeinek kell az uralmat gyakorolniuk! Szenvedélyeinket akaratunk alá kell rendelnünk, akaratunkat pedig Isten uralma alá! Szükséges, hogy az isteni kegyelem által megszentelt józan ész – mint királyi hatalom – tartsa uralma alatt életünket.

Isten követelményeit lelkiismereti ügyé kell tenni. Rá kell ébreszteni az embereket arra, hogy kötelesek önmagukon uralkodni, hogy szükség van a tisztaságra, a falánkságra és minden tisztátalan szokás elhagyására.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, Az orvos mint nevelő c. fejezet)

5 Melyek az Isten által adott legegyszerűbb gyógymódok? Hogyan hatnak ezek?

- „Ő pedig mondta nékik: Jertek el csupán ti magatok valamely puszta helyre, és pihenjétek meg egy kevésse.” (Mk 6,31)
- „És mondta Isten: Ímé néktek adok minden maghozó füvet az egész föld színén, és minden fát, amelyen maghozó gyümölcs van; az legyen néktek eledelül.” (1Móz 1,29)
- „Amikor körülnézett, íme fejénél volt egy szén között sült pogácsa és egy pohár víz. Evett és ivott, és ismét lefeküdt. És az Úr angyala eljött másodszor is, megillette őt, és mondta: Kelj fel, egylél, mert erőd felett való utad van. Felkelt, evett és

ivott, és ment annak az ételnek erejével negyven nap és negyven éjjel, egészen Isten hegyéig, a Hórebig." (1Kir 19,6–9)

- **„Isten bolondsága bölcsőbb az embereknél, és Isten erőtlensége erősebb az embereknél." (1Kor 1,25)**
-
-

Az Isten által javasolt gyógymódok annyira egyszerűek, hogy a bonyolult és mesterkelt dolgokhoz szokott elménk számára már-már „bolondságnak” tűnnek. A pihenés, az egyszerű növényi étrend, a víz, a böjt, a mozgás, a bizalom primitív eszköznek látszik a modern gyógyszerekhez képest. De ne felejtsük el: Teremtőnk ismeri legjobban a testünket, ezért a gyógyítás bölcsességét is első-sorban tőle tanulhatjuk meg. Isten „bolondsága” és „erőtlensége” felülmúlja a legnagyobb emberi találmányokat is. Napjainkban azonban a tudomány is egyre inkább felfedezi e gyógymódok erejét. A növényi alapú (vegán) étrend betegségmegelőző, és -gyógyító hatását illetően bizonyítékok sokasága áll rendelkezésre, e táplálkozási formát neves kutatók és rangos tudományos folyóiratok is támogatják.*

„A természet Isten orvosa. A tiszta levegő, a napsütés, a szép virágok és fák, a gyümölcs- és szőlőskertek, az ilyen környezetben végzett testmozgás mind előmozdítják az egészséget, gyógyírt jelentenek számunkra. Semmi sem tudja úgy helyreállítani az egészséget, mint ha vonzó vidéki környezetben élünk. (...) Tiszta levegő, napfény, mértékletesség, pihenés, testedzés, megfelelő táplálkozás, a víz használata, Isten

* Erről bővebben: A növényi alapú étrendről. *Orvosi Hetilap*, 157. évfolyam, 2016/47. szám.

erejébe vetett hit – ezek az igazi gyógyszerek. Mindenkinek tudnia kell a természet gyógyító eszközeiről, és arról, hogyan alkalmazza őket. Fontos, hogy mindenki értse a betegápolás alapelveit, és olyan gyakorlati kiképzést is kapjon, amely tudásának helyes alkalmazására képesíti.

A természetes gyógyimódot alkalmazása gondosságot és erőfeszítést igényel, amire sokan nem hajlandók. A természet fokozatosan gyógyít és állít helyre. A türelmetleneknek ez a folyamat lassúnak tetszik. A káros élvezetekről való lemondás áldozatba kerül. A végén azonban megmutatkozik, hogy a természet – amennyiben nem gátolják – bölcsen és jól végzi munkáját. Egészséges test és egészséges lélek lesz azok jutalma, akik szívós kitartással engedelmessé válnak törvényeinek.

Sok esetben a betegség legjobb gyógyszere egy-két étkezés kihagyása, hogy a beteg agyonterhelt emésztőszervei pihenhessenek. A szellemi munkát végzőknek gyakran nagyon jót tesz, ha néhány napig csak gyümölcsöt esznek. Sokszor hoz gyógyulást – a természet saját regeneráló erőfeszítése nyomán – a rövid ideig tartó böjt, amit egyszerű, mértékletes táplálkozás követ. Egy-két hónapos önmegtartóztató étrend sok szenvedő embert meggyőzne arról, hogy az önmegtagadás útja egészséghez vezet. (...)

Némelyek túlfeszített munkával teszik beteggé önmagukat. Ezeknek a betegeknek pihenésre, aggodalomtól mentes időszakokra és kímélő étrendre van szükségük az egészségük helyreállításához. A folytonos munkától és bezártságtól szellemileg és idegileg kimerült embereknek nagy segítséget jelent a vidéki élet, ahol egyszerű életet folytathatnak, és közvetlenül érintkezhetnek a természettel. Minden más gyógyimódot messze meghaladóan elősegíti gyógyulásukat a barangolás erdőn-mezőn, a virágok gyűjtése és a madarak énekének hallgatása.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, Az orvos mint nevelő c. fejelet.)

6 Milyen ígéretetekbe kapaszkodjunk, ha betegségek sújtanak bennünket?

- „Feltámad néktek, akik félitek az én nevemet, az igazság napja, és gyógyulás lesz a szárnyai alatt, s kimentek és ugrándoztok, mint a hizlalt tulkok.” (Mal 4,2)
- „Isten eltöröl minden könnyet a szemükről, és halál nem lesz többé; sem gyász, sem kiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúltak.” (Jel 21,4)
- „Pedig betegséginket Ő viselte, és fájdalmainkat hordozta, és mi azt hittük, hogy ostromoztatik, verettetik és kínoztatik Istentől! Ő megsebesítettett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért, békességünk büntetése rajta van, és az Ő sebei-vel gyógyultunk meg.” (Ésa 53,4–5)

„Az eljövendő dicsőséget bemutató látomások, ezek az Isten kezével megrajzolt jelenetek legyenek drágák Isten gyermekeinek! Az örökkévalóság küszöbén állva halljátok meg a kedves üdvözlést, amely azokhoz szól, akik ebben az életben együttműködtek Krisztussal, s kiváltságnak és megtiszteltetésnek tartották, hogy érte szenvedhetnek. Az angyalokkal együtt leteszik koronájukat a Megváltó lábához, és így kiáltanak: »Méltó a megöletett Bárány, hogy vegyen erőt, gazdagságot, bölcsességet, hatalmat, tisztességet, dicsőséget és áldást. (...) A királyi székben ülőnek és a Báránynak áldás, tisztesség, dicsőség és hatalom örökkön-örökké.« (Jel 5,12–13) A megváltottak majd köszöntik ott azokat, akik a Megváltóhoz vezették őket. Együttesen dicsóítik Őt, aki meghalt azért, hogy emberi lények elnyerhessék azt az életet, amely Isten életéhez

hasonlítható. A harc lezárult. Minden megpróbáltatás és küzdelem véget ért. Amikor a megváltottak Isten trónja köré állnak, győzelmi ének tölti be az egész mennyet. Mind együtt zengik a boldog éneket: »Méltó, méltó a megöletett Bárány«, aki megváltott bennünket Istennek.» (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnymán*, A menny előize c. fej.)

„Test és lélek gyógyítására a hálás és Istent dicsőítő lelkületnél nincs jobb orvosság. Éppoly kötelességünk leküzdeni a búskomorságot, az elégedetlen gondolatokat és érzéseket, mint imádkozni. Ha úton vagyunk a menny felé – Atyánk háza felé –, hogyan járhatunk egész úton sóhajtozva, panaszkodva, siránkozva, mint egy gyászmenet?! Az állítólagos keresztények, akik folyton panaszkodnak, s bűnnek tartják a jókedvet és vidámságot, nem tudják, mi az igazi vallás. Akik élvezettel sajnálkoznak minden miatt, ami a természet világában lehangoló, akik nem a gyönyörű virágokat, hanem a halott leveleket nézik, akik nem látnak szépséget a fenséges hegycsúcsokban és az élénk zöld völgyekben, akik nem hallják meg a természet vidám hangjait, a nyitott fül számára kedves zenét, azok nem Krisztuséi. Homályt és sötétséget gyűjtenek, pedig fényben járhatnának, sőt szívükben felragyoghatnának az Igazság Napjának gyógyító sugarai.

Sokszor fájdalom felhője borul a lelkedre. Ilyenkor ne tépelődj! Tudod, hogy Jézus szeret. Megérti gyengeségedet. Akaratát cselekedheted már azzal is, ha csupán megpihensz karjában.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnymán*, A test és a lélek kölcsönhatása c. fej.)

*Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.
– Hozzájárulás a táborok bérleti díjaihoz és költségeihez.*

Hogyan gazdálkodjunk a pénz és az anyagi javak talentumával?

Témánkra vonatkozóan az Úr szolgája így fogalmazta meg a döntő alapelvet: „Isten nem azért ad pénzt, hogy magunknak szerezzünk vele megbecsülést és dicsőséget, hanem hogy hű sáfárokként Isten felmagasztalására és dicsőségére használjuk fel.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fejj.).

1 Mi az alapja annak, hogy anyagi javaink is sáfárságra adattak?

- „Mi vagyok én, és mi az én népem, hogy erőnk lehetne a szabad akarat szerint való ajándék adására, amint tettünk? Mert tőled van minden, és amiket a te kezedből vettünk, azokat adtuk most néked. Mert mi csak jövevények vagyunk előtted és zsellérek, amint a mi atyáink is egyenként, a mi életünk napjai olyanok e földön, mint az árnyék, melyben állandóság nincsen. (Óh mi Urunk Istenünk! Mindez a gazdagság, amit gyűjtöttünk, hogy néked és a te szent nevednek házat építsünk, a te kezedből való és mindazok tiéid!” (1Krón 29,14–16)
-
-

Mit jelent számunkra az, hogy jövevények és zsellérek vagyunk Isten előtt? Mit tanulhatunk Dávid példájából? (Lásd még: 1Krón 29,3.)

A Biblia kijelentése szerint az ember soha nem lehet abszolút tulajdonosa annak, amije van. Teremtő hatalmánál fogva Istené minden, mi magunk is az ő tulajdonai vagyunk. Ennek tudatában kell gondolkodnunk mindenünkről, amink csak van. Teremtőnk a tulajdonos, aki átadja nekünk javait, és megbíz bennünket azzal, hogy a menny alapelvei szerint bánjunk ezekkel (vö. Zsolt 8,5–7). Hatalmas felelősség tehát, hogyan gazdálkodunk a ránk bízott javakkal! Tegyük fel a kérdést: így tekintünk-e mindarra, amit saját munkánkkal, erőfeszítéseink nyomán szereztünk? Vagy, mivel jelenleg a mi tulajdonunkat képezik ezek a javak, szabadon használhatjuk, belátásunk szerint?

„Minden, amit az ember Isten adományaként elnyer, még mindig Isten tulajdonát képezi. Mindazt, amit Isten a föld értékes és szép dolgaiban adott, a kezünkbe helyezte, hogy próbára tegyen, s meglássa iránta érzett szeretetünk mélységét, és irántuk való jóságának megbecsülését. A gazdagság és az értelem kincseit egyaránt Jézus lába elé kell helyoznunk mint önkéntes áldozatot, és Dáviddal együtt így szólnunk: Tőled van minden, és amiket a Te kezedből vettünk, azokat adtuk Néked.”
(Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Dávid utolsó éveit c fejj.)

Olvassuk el 1Krón 29,3. versét és Dávid imáját (1Krón 29,9–19), keressük meg azokat a kifejezéseket, amelyek Dávid lelkületét mutatják be! Minek a következménye volt ez a lelkület? Hogyan hatott másokra is példaadása?

A király sok értékes anyagot gyűjtött a templom építéséhez. Saját személyes vagyonát is odaadta. Alázatos lelkülettel és méltatlanságának tudatában, de nagy örömmel tette ezt. Példája sokakat ösztönzött arra, hogy kövessék őt. Nemcsak anyagi javakat adtak,

hanem önmagukat is Isten szolgálatára szentelték. Dávid tudta, hogy mindezért nem őket illeti a dicsőség, hanem egyedül Istent, aki népében ezt az odaadó leküldet szeretetével kimunkálta. Ezért is Istennek adott hálát, nem az emberi cselekedetet magasztalta.

2 Milyen célokra kaptuk javainkat?

- „De még az is, hogy az ember eszik és iszik, és jól él az ő egész munkájából, az Isten ajándéka.” (Préd 3,13)
- „Ne fogd meg a jótéteményt azoktól, akiket illet, ha hatalmadban van annak megcselekedése. Ne mondd felebarátodnak: menj el, azután térj meg, és holnap adok, holott nálad van, amit kér.” (Péld 3,27–28)
- „Hozzátok be a tizedet mind az én tárházamba, hogy legyen ennivaló az én házamban, és ezzel próbáljatok meg engem, azt mondja a Seregeknek Ura, ha nem nyitom meg néktek az egek csatornáit, és ha nem árasztok reátok áldást bőségesen. És megdorgálom érettetek a kártevőt, és nem veszi el földetek gyümölcsét, és nem lesz a szőlőtök meddő a mezőn, azt mondja a Seregek Ura.” (Mal 3,10–11)

Soroljuk fel a célokat, amelyeket az idézett kijelentésekben találunk!

1.
2.
3.

„A pénz csak akkor ér többet a homoknál, ha életszükségletek megteremtésére, mások áldására és Krisztus ügye előbbrevitelére használjuk fel.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. feje.)

Bevételünk beosztásánál gondolunk-e mind a három szempont-ra? Vegyük számba, hogy kiadásaink elosztásánál milyen arányban költünk saját szükségleteinkre és mások áldására? Életszükségleteink tekintetében keressük ki a következő kijelentéseket, és vizsgáljuk meg életszemléletünket ezek fényében: Mt 6,11.31–34; 1Tim 6,6–10; Jn 6,12.

„Keressétek először Isten országát és az Ő igazságát; és ezek mind megadatnak néktek.» (Mt 6,33). Azért jöttem, hogy hirdessem nektek a szeretet, az igaz élet, a békesség országát. Tárjátok ki szíveteket, hogy befogadjátok ez országot, s tegyétek legfőbb ügyetekké szolgálatát. Bár ez lelki ország, mégse rettegjétek, hogy az Úr nem gondoskodik életszükségleteitekről. Ha Isten szolgálatára szentelitek magatokat, az gondoskodik majd szükségleteitekről, akié minden hatalom mennyen és földön.” (Ellen G. White: *Gondolatok a hegyi beszédről*, Keressétek először Isten országát c. fejj.)

Az ószövetség idején a tized a léviták szükségleteire és a templom szolgálatára szenteltetett. A második tizeddel a szegényeket, árvákat, özvegyeket támogatták egyénileg (5Móz 14,22–29). Ezenfelül voltak az áldoznivalók naponta, bűnrendezés esetén és az éves ünnepeken. Milyen arányú lehetett összeségében mindez a bevételeikhez képest?

„A héberektől megkívánt hozzájárulások – vallásos és jótekonysági célokra – meghaladták bevételeik egynegyedét. A nép jövedelmének ily nagymértékű megadóztatása várhatóan elszegényedést eredményezhetne, pedig ellenkezőleg: e rendeletek hűséges betartása volt jólétük egyik alapja. Az engedelmség feltételével ezt az ígéretet adta számukra az Úr: »Megdorgálom érettetek a kártevőt, és nem veszti el földetek gyümölcsét, és nem lesz a szőlőtők meddő a mezőn. (...) És boldognak mondanak titeket mind a nemzetek; mert

kívánatos földdé lesztek ti, azt mondja a Seregek Ura.« (Mal 3,11–12) Vajon Isten népe ma kevesebbet adjon? A Krisztus által lefektetett alapelv az, hogy Istennek szánt áldozataink az elnyert világossággal és kiváltsággal arányban legyenek (Lk 12,48).” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A tized és az adakozások c. fejj.)

„Jézus Krisztus hallgatói mindig türelmetlenül várták, hogy az Úr bejelenti földi országa megalapítását. Miközben Jézus kitérte előttük a menny kincseit, sokuk legfőbb gondolja az volt, hogy a vele való kapcsolat miként javíthatna földi kilátásaikon. Jézus most rámutatott, hogy azért olyanok, mint a pogány nemzetek, mert a földiekkel törődnek a legjobban, s úgy élnek, mintha nem lenne Isten, aki gyöngéden őrködik teremtményei fölött. »Mert mindezeket a világi pogányok kérdezik – mondta Jézus –, a ti Atyátok pedig jól tudja, hogy néktek szükségeitek van ezekre.« (Lk 12,30) »Ha Istennek adod át magadat, hogy az Ő munkáját végezd, nincs okod aggódalmaskodni a holnap felől.« Akinek szolgálja vagy, kezdettől fogva ismeri a véget. A holnap előtted rejtett eseményei nyilvánvalók a Mindenható előtt.” (Ellen G. White: *Gondolatok a hegyi beszédről*, Ne aggódalmaskodjatok a holnap felől c. fejj.)

Sokféle okunk lehet az aggodalomra. Főként, ha a végidő eseményeire előretekinünk. Bárcsak megértenénk Jézus szavait! Ha az Ő szolgálata az első életünkben, akkor bizalmunk lehet az ígéretek megvalósulását illetően. Bátran rábízhatjuk holnapunkat Teremtőnkre.

Jézus a takarékosagra is tökéletes példát adott a kenyérszaporítás alkalmából. Ha komolyan vesszük, hogy pénzünk nem a miénk, ezért számadással tartozunk Urunknak minden forintról, akkor jobban tudunk figyelni arra, hogy ne legyenek meggondoltalan kiadásaink, és ne pazaroljunk.

3 Mire tanít minket Isten a nélkülözők és szegények megsegítésével kapcsolatban?

- „Az Úr Lelke van énrajtam, mivelhogy felkent engem, hogy a szegényeknek az evangéliumot hirdessem.” (Lk 4,18)
- „Ha mégis szegénnyé lesz valaki a te atyádfiai közül valame-lyikben a te kapuid közül a te földeden, amelyet az Úr, a te Istened ad néked, ne keményítsd meg a te szívedet, be se zárjad kezedet a te szegény atyádfia előtt! Örömet nyisd meg kezedet néki, és örömet adj kölcsön néki, amennyi elég az ő szükségletére, ami nélkül szűkölködik. Mert a szegény nem fogy ki a földről, azért én parancsolom néked, mondván: Örö-
mest nyisd meg kezedet a te szűkölködő és szegény atyádfiá-
nak a te földeden.” (5Móz 15,7-11)
- „Kölcsön ad az Úrnak, aki kegyelmes a szegényhez, és az ő jó-
tétéményét megfizeti néki.” (Péld 19,17)
- „Ismeritek a mi Urunk Jézus Krisztusnak jótétéményét, hogy
gazdag lévén, szegénnyé lett érettetek, hogy ti az ő szegény-
sége által meggazdagodjatok.” (2Kor 8,9)

*Gondolkodjunk azon, miért választotta földi életében Krisztus a szegénységet? Milyen volt a viszonya a szegényekhez? Hogyan kö-
vethetjük példáját?*

.....

.....

.....

Legelőször azon kell elgondolkodnunk a szegénységhez való vi-
szonyulásunk kérdésében, hogy miként tekintünk rájuk? Jézus sza-
vai szerint szegénység a világ végezetéig lesz, a bűn következmé-
nyeként. Természetesnek vesszük-e ezt, és a megszokottság hatal-
ma miatt közönyösség jellemez bennünket, vagy pedig megtud in-

dulni szívünk a nyomoruságokat látva? Gondoljunk arra, hogy nemcsak földi életében választotta Krisztus a szegénységet, hanem ma is azonosítja magát a szegényekkel és nehéz helyzetben levőkkel (Mt 25,33–40).

„Krisztus a szegény ember barátja. A nélkülözést, szegénységet választotta, ezzel is tiszteletet keltve a szegények iránt. Isten királyságának örökösei, a szegények megáldásával Krisztus örökre letépte a megvetés szégyenfoltját a nélkülözésről. Ilyen volt az Ő munkája. Tudatosan választott nincstelen életmódjával a szegénység állapotát kiemelte a szégyellni valók sorából. Közösséget vállalt a szegényekkel annak érdekében, hogy megszüntethesse a szegénység e világ általi megalázását, lealacsonyítását.” (Ellen G. White: *Jóléti szolgálat*, 194. o.)

Krisztus követőinek ismertetőjele, hogy a szegényekhez való viszonyulásuk olyan, mint Mesterüké volt. Jézus szolgálatának nagyobb részét ők végezték.

„Az igazi keresztény a szegény ember barátja. Úgy bánik tanácstalan, balszerencsés testvérével, mint egy kényes, gyöngye, érzékeny növényvel. Krisztus fő tevékenysége az evangélium prédikálása volt a szegényeknek. (...) A kereszténység a szegények vigasztalása. (...) Divattá vált lenézni a szegényeket. De Jézus, a Mester, szegény volt, számára rokonszenvesek a szegények és kitaszítottak, az elnyomottak, s kijelenti, hogy minden irántuk elkövetett sértés olyan, mintha Vele tették volna. Egyre meglepőbb számomra azokat látni, akik Isten gyermekeinek vallják magukat, mégis oly kevés van meg bennük abból a szimpátiából, gyengédségből, szeretetből, amely Jézus minden cselekedetének a mozgatórugója volt. Bárcsak minden gyülekezetünk (...) Urunk tanításának lelkületével lenne átitatva!” (Ellen G. White: *Jóléti szolgálat*, 191–193. o.)

Nagyon fontos az Ige kijelentése szerint, hogy milyen lelkülettel végezzük szolgálatunkat:

„Isten nemcsak jótékonytságot vár tőlünk, hanem vidám arckifejezést, reményteli szavakat, kézszorítást. Amikor az Úr lesújtottjait látogatjuk meg, olyanokkal fogunk találkozni, akik reményvesztettek, hozzuk vissza életükbe a napfényt. Akiknek az élet kenyerére van szükségük, azoknak olvassunk Isten Igéjéből. Másoknak a lelkük beteg, amely semmilyen földi balzsammal nem gyógyítható, orvos sem tud segíteni rajta, ezért imádkozzunk értük, és vezessük őket Jézushoz.” (Ellen G. White: *Jóléti szolgálat*, 216. o.)

Világunk tele van szegény emberrel. Vajon mindenkin segítenünk kell? Pál apostol tanácsa szerint elsősorban hittestvéreinkért vagyunk felelősek (lásd Gal 6,10):

„Sajátos értelemben véve Krisztus az egyházát azért alapította, hogy a tagok között lévő szegényekről gondoskodjanak. Mindig vannak ilyenek közöttünk, s a gyülekezet tagjaira a róluk való gondoskodás személyes felelősségét helyezte. Igaz család tagjaként viseljetek gondot egymásra, ápoljátok a betegeteket, gyámolítsátok a gyöngéket, tanítsátok a tudatlanokat, képezzétek a tapasztalatlanokat – a hit cselédei így gondoskodjanak rászorulóikról, gyámoltalanjaikról!” (Ellen G. White: *Jóléti szolgálat*, Ellen G. White: *Jóléti szolgálat*, 200. o.)

Az apostol tanácsa azonban nem azt jelenti, hogy szűklátókörűek legyünk, csupán fontossági sorrendet határoz meg számunkra. Ha testvéreinken kívül mások ügye elénk kerül, mérjük fel, miben és hogyan tudunk segíteni.

„Különbséget kell tennünk az egyes esetekben: akkor, amikor azoknak a rászorulóknak segítünk, akik Isten törvényei

megtartása miatt nélkülöznek, és amikor mellőzzük a segítségnyújtást az ilyen személyek számára azokért, akik lábbal tiporják Isten parancsolatait. Isten tekintettel van a különbségekre. A szombatünneplőknek nem szabad figyelmen kívül hagyniuk az Úr szenvedő, szűkölködő gyermekeit, azzal, hogy inkább azokat segítik, akik továbbra is áthágnak Isten parancsolatait. Nem ez a helyes missziómunka. Ez nincs összhangban Isten tervével! Bárhol alakítanak gyülekezetet, a tagoknak hűségesen kell munkálkodniuk rászoruló hittestvéreik érdekében. De nem állhatnak meg itt. Hitüktől függetlenül másokat is segíteniük kell. Ezen erőfeszítés eredményeképp néhányan közülük különleges igazságok birtokosaivá válnak.” (Ellen G. White: *Jóléti szolgálat*, 201–202. o.)

A rászorulókért végzett szolgálatban nagyon fontos, hogy értelmesen segítsünk. Vannak esetek, amikor, ha a nyomorúság kiváltó oka nem szűnik meg, ahogy szokták mondani: „lyukas zsákba öntjük” javainkat. Ezért fontos megvizsgálunk az elénk kerülő eseteket egyenként, mint ahogy ezt Jób is tette (Jób 29,16).

„Vannak, akik válogatás nélkül adnak mindenkinek, aki segítségért hozzájuk fordul. Ebben tévednek. Amikor a rászorulóknak próbálunk segíteni, óvatosaknak kell lennünk, hogy a megfelelő segítséget nyújtsuk nekik. Vannak, akiken ha segítenek, továbbra is különlegesen rászorulókat maradnak. Másoktól fognak függeni, amíg csak erre lehetőséget látnak. Ha felesleges időt és figyelmet szánunk ezekre az emberekre, akkor ezzel lehet hogy lustaságra, tehetetlenségre, pazarlásra és mértéktelenségre fogjuk őket ösztönözni.” (Ellen G. White: *Jóléti szolgálat*, 217. o.)

A segítségnyújtás előtt tehát érdemes néhány kérdést feltennünk magunknak: Tékozlásra ösztönzök? Segítségemmel támogatom a rossz gyakorlatot, a meggondolatlanságot, felelőtleniséget, mérték-

telenséget? Mit tehetek annak érdekében, hogy a baj okának orvoslásában tudjak eszköz lenni? Mi mindent kellene megtanítanom a rászorulóval ahhoz, hogy segítségével ne a kialkult helyzetet konzerváljam?

Ezekre a kérdésekre választ kapunk Ellen G. White *Jóléti szolgálata* c. könyve A világ szegényei, illetve a Segíteni, hogy segíthesse nek önmagukon c. fejezeteiben.

4 Mi a következménye annak, ha önző módon használjuk a ránk bízott anyagi javakat?

- **„Valamit kívántak az én szemeim: meg nem fogtam azoktól, meg sem tartóztattam az én szívemet semmi vígasságtól, hanem az én szívem örvendezett minden én munkámmal gyűjtött jókban; mivelhogy ez volt az én részem minden én munkáimból. És tekintettem minden dolgaimra, melyeket cselekedtek az én kezeim, és az én munkámra, amit fáradtsággal végeztem; és ímé, az mind hiábavalóság és a léleknek gyötrelme, és nincsen annak semmi haszna a nap alatt!”** (Préd 2,11–12)
- **„A te atyád igen megnehezítette a mi igánkat, de te most könnyebbítsd meg atyádnak kemény szolgálatát, és a nehéz igát, amelyet mireánk vetett...”** (1Kir 12,4)

.....
.....
.....

Megrázó Salamon életéből látnunk, hová vezet az önzés az embert. Hiába töltötte be minden kívánságát, kiábrándultságot, fásultságot aratott. Saját tapasztalata alapján foglalta írásba az örök érvényű tanulságot: „az ember (...) kívánsága be nem telik” (Préd

6,7). Neki sem volt elég az a rengete kincs, amit látogatóitól kapott (1Kir 10,24–25). Az egykor bölcs, alázatban és istenfélelemben járó király a nép megnyomorítójává válva, egyre növelte a nép adóját. A legszörnyűbb következmény mindeközben jellemének torzulása volt.

„Az a vágya, hogy hatalomban és pompában túlszárnyaljon minden más népet, arra készítette, hogy önző célból megrontsa a menny ajándékait, amelyeket mindeddig Isten dicsőségére használt. A pénzt, amelyet szent kötelessége lett volna a szegények javára és a szent életelvek széles körű megismertetése céljára használni, nagyra törő tervei megvalósításába fektette. A királyt teljesen hatalmába kerítette a vágy, hogy felszínes csillogásban túlszárnyaljon más népeket. Közben elfeledkezett a szép és tökéletes jellem elsajátításának fontosságáról. Mialatt önmagát akarta a világ előtt megdicsőíteni, áruba bocsátotta becsületét és feddhetetlenségét. Az állam roppant bevételeit, amelyekhez sok országgal folytatott kereskedelem útján jutott, növelték a súlyos adók. A kérkedés, a becsvágy, a pazarlás és a mértéktelenség kegyetlenséget és zsarolást vont maga után. Megváltozott az a lelkiismeretesség és figyelmesség, amely a néppel való bánásmódját uralkodása elején jellemezte. A legbölcsebb és legirgalmasabb uralkodó zsarnokká lett. Aki egykor a nép jószívű, istenfélő őrzője volt, elnyomóvá és kényúrrá vált. Adót adó után vetett ki a népre, hogy az anyagi eszközöket előteremtse fényűző udvara fenntartására.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Siker és elbizakodottság c. fej.)

Komoly figyelmeztetés számunkra Salamon tragédiája! Ha egy ilyen alázatos és Isten előtt kedves és bölcs ember így el tudott torzulni az önzés kiszolgálása miatt, mindenki éltében ugyanez történik. Isten nem hárítja el a magunk választotta út következményeit, segítve bennünket abban, hogy szembeforduljunk hibánkkal.

John Rockefeller élete is tanúsítja a Biblia által kimondott törvényszerűséget. Rengeteget dolgozott, önmagát is rabszolgahajcsár módjára hajtotta. 53 éves korára ő lett a világ leggazdagabb embere, de súlyosan megbetegedett. Minden szőrzete kihullt, tönkrement az emésztése. „Összegyűjtött vagyona nem boldogította, és nem adott neki nyugalmat. Valóban, minél inkább hajszolta a vagyont, annál inkább érezte, hogy a pénz előbb vagy utóbb a gyilkosa lesz. Álmatlanság gyötörte, semminek sem tudott örülni. (...) Ébren töltötte a hosszú éjszakákat, és gondolkodott. (...) Most eszmélt rá: a pénznek nem az a rendeltetése, hogy egyesek felhalmozzák. Fel lehet használni az emberiség javára és áldására. (...) A következő naptól fogva mások javára igyekezett felhasználni tekintélyes vagyonát és jövedelmények nagy részét. (...) Amikor mások szükségletei felől kezdett érdeklődni, csoda történt. Attól kezdve megint tudott aludni, visszatért az étvágya és életöröme. Életéből eltűnt a keserűség, a kedvetlenség és az önzés.” (McMillen: *Elkerülhető betegségek*, 147–149. o.) Egyetemek, kórházak, misziótársaságok, szegények javára adakozott. Anyagi támogatásával hozzájárult például a penicillin felfedezéséhez is. Lelki gyógyulása után 98 éves koráig élt.

5 Milyen kijelentéseket találunk a Szentírásban a fősვნისეობაზე?

- „Fősვნისეობა nélkül való legyen a magatok viselete, elégedjétek meg azzal, amitek van, mert Ő mondotta: Nem hagylak el, sem el nem távozom tőled.” (Zsid 13,5)
- „Paráznaság pedig és akármely tisztátalanság vagy fősვნისეობა ne is neveztesse tikkötöttek, amint szentekhez illik.” (Efész 5,3)
- „Öldököljétek meg azért a ti földi tagjaitokat, paráznaságot, tisztátalanságot, bujaságot, gonosz kívánságot és a fősვნისეობát, ami bálványimádás.” (Kol 3,5)

Miért állítja szembe egymással Pál apostol a fösvénységet a megelégedettséggel?

Azokat a betegesen takarékos embereket nevezzük fösvénynek, akik szenvedélyesen ragaszkodnak anyagi javaikhoz. Pénzüket céltalanul felhalmozzák, egész életükön keresztül spórolnak, még saját szükségleteikre sem költenek szívesen. Másoknak pedig végképp semmit sem adnak javaikból, még annyit sem, amennyit az emberiség, a méltányosság vagy a bevett szokások megkívánnak.

A Szentírás kijelentései alapján a fösvénység is a megromlott emberi természet cselekedete. Ennek alapján kizárt dolog, hogy Isten elhívott gyermekei életében megtűrhető. Elgondolkodtató, hogy milyen bűnök között említi meg az apostol? Tegyük fel magunknak a kérdést: Mi hogyan gondolkodunk a fösvénységről? Egyáltalán mit nevezhetünk fösvénységnek az idézett igék alapján? A Szentírás kijelentései alapján kimondhatjuk, hogy ha csak a saját szükségleteinkre költjük anyagi javainkat, vagyis önző módon élünk, akkor Isten előtt fösvények vagyunk.

Korunk emberének jellemzője – Pál apostol kijelentése szerint – az önzés következtében a „pénzsóvárgás” (2Tim 3,2). Az apostol figyelmeztetése szerint ez nem minden esetben szembetűnő, sőt működhet rejtetten is, a kegyesség látszatába burkolva. Előfordulhat, hogy valakit adakozó keresztényként ismernek, miközben az Úr előtt látható a cselkedet mögött meghúzódó indítékként a zúgolódás vagy a szűkkeblűség. Milyen szomorúságot jelenthet Istenünknek ez a lelkület?

„Istennek nagyon fáj, ha hitvalló népe részéről csak a legcsekélyebb önzést is észleli, holott Jézus nem sajnálta drága életét áldozni érettük. Az önzők és fösvények még útközben

mind kiesnek. Ezek Júdást utánozzák, aki eladta Urát, ők pedig csekély földi nyereségért eladják a jó elveket, erkölcsüket és a nagylelkűséget. Ők kirostáltatnak Isten népe közül. Azok, akik a mennybe akarnak jutni, minden erejükkel azon legyenek, hogy a mennyei elveket ápolják. Ahelyett, hogy az önzés elsorvasztaná őket, inkább törekedjenek nagylelkű jótékony-ságra. Minden egyes alkalmat ragadjanak meg arra, hogy egymással jót tegyenek, mert ily módon ápolják magukban a mennyei alapelveket.” (Ellen G. White: *Tapasztalatok és látomások*, Fösvénység c. feje.)

6 Vonatkoznak-e ránk a jótékonyaságról szóló isteni kijelentések, ha magunk is anyagi nehézségekkel küzdünk?

- „Látott egy szegény özvegyasszonyt is, hogy abba két fillért vetett. És mondta: Igazán mondom néktek, hogy e szegény özvegy mindenkinél többet vetett. Mert mindezek az ő fölöslegükből vetettek Istennek az ajándékokhoz: ő pedig a szegénységéből minden vagyonát, amije volt, odavetette.” (Lk 21,2–4)
- „Tudtotokra adjuk pedig, atyámfiai, Istennek azt a kegyelmét, amelyet Macedónia gyülekezeteivel közlött. Hogy a nyomorúság sok próbái közt is bőséges az ő örömük, és igen nagy szegénységük jószívúságuk gazdagságává növekedett. Mert bizonyosság vagyok rá, erejük szerint, sőt erejük felett is adakoznak. Sok könyörgéssel kérvén minket, hogy a szentek iránt való szolgálat jótéteményébe és közösségébe fogadjuk be őket. És nem amiképen reméltük, hanem önmagukat adták először az Úrnak, és nekünk is az Isten akaratából.” (2Kor 8,1–5)

Mindenki kerülhet anyagi nehézségbe. Ilyenkor mondhatjuk: bevételeink a saját szükségleteinkre is alig elegendők. Vajon ilyen esetekben is vonatkozik ránk az, hogy gondoljunk másokra és Isten ügyére? Sokan küzdenek ma komoly anyagi gondokkal, sok esetben önhibájukon kívül. Jézus szavait szükséges megfontolnunk: „Adjatok, néktek is adatik, jó mértéket, megnyomottat és megrázottat, színig teltet adnak a ti ötletekbe. Mert azzal a mértékkel mérnek néktek, amellyel ti mértek.” (Lk 6,38) Vajon kikre vonatkozik ez az isteni ígélet, mindenkire, vagy csak a jómódú emberekre?

Egy önzetlen, mások áldására élő testvér vallotta, hogy Isten a zárt marokba nem tud adni, csak a mások felé kinyitott kézbe. Egész élete bizonyította e kijelentés valóságát. Egész életében szüntelenül adott, s az Úr megáldotta anyagi és lelki tekintetben egyaránt. Szívleljük meg Pál apostol tanácsát: „Mert nem úgy, hogy másoknak könnyebbségük legyen, néktek pedig nyomorúságotok legyen, hanem egyenlőség szerint...” (2Kor 8,13)

„A szegények sincsenek megfosztva az adakozás előjogától. A gazdagokkal együtt ők is kivehetik részüket ebben a munkában. A szegény özvegyasszony két fillérje kapcsán Krisztus azt tanította nekünk, hogy a szegények legkisebb önkéntes ajándéka, ha szerető szívvel adják azt, éppen annyira elfogadható, mint a gazdagok bőkezű adománya. A szentély mérlege a Krisztus szeretetéből fakadó ajándékokat nem az adott összeg nagysága szerint méri, hanem az áldozathozatalra készítő szeretet szerint. (...) A szegények között sokan vágyanak arra, hogy hálájukat megmutathassák Istennek, az Ő kegyelméért és igazságáért. Vágyakoznak arra, hogy tehetősebb testvéreikkel együtt támogathassák az Ő szolgálatát. Ne utasítsuk el ezeket az embereket. Hadd halmozzák fel kétfilléreseiket a menny pénztárában. Ha Isten szeretetével telt szívvel adták, ezek a látszólag semmiségnek tűnő ajándékok megszentelődnek, felbecsülhetetlen értékük lesz, olyan áldozattá válnak, amelyre Isten mosolyog, amelyet megáld. (...)

A macedóniai gyülekezetről azt olvassuk, hogy »a nyomorúság sok próbái közt is bőséges az ő örömük, és igen nagy szegénységük jószívűségük gazdagságává növekedett«. Szabad-e tehát nekünk, akik keresztényeknek valljuk magunkat, esetleges szegénységünk okán felmentve éreznünk magunkat, ha semmit sem teszünk az igazságért? Az igazság becses fényét kifejezhetetlen, kimeríthetetlen kincsnek tartjuk. Legyünk bár gazdagok vagy szegények, magas rangúak vagy megvetettek, képzettek vagy tudatlanok: ránk bízott talentumaink mértéke szerint kell befolyásunkat gyakorolnunk. Jézus Krisztus szolgálói vagyunk, és az Úr azt várja tőlünk, hogy megtegyünk minden tőlünk telhetőt.” (Ellen G. White: *Jóléti szolgálat*, 233., 235–237. o.; ajánlott olvasmány még e témában a *Túl szegény a jótékonyság gyakorlásához* c. fej.)

Lehetőségünk van arra, hogy „megpróbáljuk az Urat” abban a tekintetben, hogy hűségesen tanácsa szerint cselekszünk. Bizonyosak lehetünk benne, hogy Ő nem változott, és beváltja ígéreteit ma is!

Mondhatjuk azt, hogy nagyon szoros az időbeosztásunk, sokszor még a magunk fontos dolgai is elvégzetlenül maradnak emiatt. Hogyan találunk időt a jótékonyság gyakorlására? Gondolkodjunk azon, hogy vannak-e olyan dolgok, amelyek elveszik az időnket, de nem feltétlenül szükségesek? Fontoljuk meg a tanácsot:

„Azokat az órákat, amelyeket gyakran olyan szórakozással töltünk, melyek nem üdítik fel sem testünket, sem lelkünket, inkább a szegények, betegek és szenvedők látogatásával, a rászoruló felkeresésével és megsegítésével kellene töltenünk.” (Ellen G. White: *Jóléti szolgálat*, 216. o.)

Az e heti adomány a szekszárdi Comenius Általános Iskolát támogatja.

Hogyan gazdálkodjunk az értelmi képességek talentumával?

1 Miért különleges talentum az értelem?

- „És mondta Isten: teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra, és uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, a barmokon, mind az egész földön, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokon.” (1Móz 1,26)
-
-

Isten képmására teremtettségünk minden bizonnyal az értelem képességében tükröződik a legfőképpen. Az értelem emel bennünket az állatvilág fölé, vet alapot szolgálatunknak, tesz képessé Isten lényének és üzeneteinek a megragadására, a megváltásunkban való együttműködésre, az erkölcsi ítéllettelre, illetve a szabad választási képességünk is az értelem révén nyilatkozik meg. Ezek mellett ugyancsak az Istentől kapott értelemi képességekből fakad, hogy technikai jellegű problémákat is meg tudunk oldani (vö. pl. 2Móz 31,3–6). Az értelem ilyen módon a legáltalánosabb talentum, hiszen mindenki megkapta. Egyben a leguniverzálisabb talentum is, mivel minden más lelki ajándék alkalmazása – sőt a Lélek gyü-

mölcsei, vagyis a pozitív jellemvonások megnyilatkozása is – ezen alapul, illetve az értelem irányítása és ellenőrzése alatt kell állnia.

Az értelmi képességeink helyes használata tehát istenképűségünkől fakadó lehetőségünk, egyben kötelességünk. „Nádszál az ember, semmi több, a természet leggyengébbike; de gondolkodó nádszál – írja Pascal a 347. töredékében. – Nem kell az egész világmindenségnek összefognia ellene, hogy összezúzza: egy kis pára, egyetlen csepp víz elegendő hozzá, hogy megölje. De még ha eltaposná a mindenség, akkor is nemesebb lenne, mint a gyilkosa, mert ő tudja, hogy meghal; a mindenség azonban nem is sejti, hogy mennyivel erősebb nála. Tehát minden méltóságunk a gondolkodásban rejlik. Belőle kell nagyságunk tudatát merítenünk, nem a térből és az időből, amelyeket nem tudhatunk betölteni. Igyekezünk hát helyesen gondolkozni: ez az erkölcs alapelve.”

Tragikus, hogy a kereszténység története, amelynek a lehető legkomolyabb értelmi erőfeszítések történetének kellene lennie, sokkal inkább a „szent együgyűség”^{**} története. Meghatározó fontosságú tehát a tisztánlátás tanulmányunk címadó kérdésében: Hogyan gazdálkodjunk az értelmi képességek talentumával? A következőkben néhány alapvető szempontot vetünk fel ennek kapcsán, távolról sem kimerítve a lehetséges szempontok sorát.

2 Bűn-e az ostobaság?

- „A balgatag dolog gondolása bűn.”^{***} (Péld 24,9)
-
-

* Husz János kifejezése.

** Más fordításban: „Bűn a balgaságnak gyalázatos tette.”

Általános vélekedés, hogy az ostobaság adottság. Eszerint az ostoba ember nem tehet arról, hogy ostoba. „Nincs elég esze”, „ilyenek született” – szokás napirendre térni a jelenség fölött. (Ez csak az értelmi fogyatékkal született emberek esetében igaz, bár sokszor még itt is lehetőség van az értelmi képességek fejlesztésére megfelelő módszerrel, még ha a fejleszhetőségnek vannak is végső korlátai.) A közvélekedésből ily módon az következik, hogy az ostobaság nem erkölcsi kérdés, vagyis nem bűn.

A Biblia ezzel szemben következetesen tanítja, hogy az ostobaság bűn. Forradalmi gondolat ez, amely az ember igazságérzetét sem hagyja érintetlenül. Ezek szerint elsősorban nem gyenge értelmi képességekre, hanem erkölcsi hiányosságokra vezethető vissza, ha valaki nem ért meg, nem lát be valamit? Tehetünk arról, ha ostobák vagyunk, és ebből fakadóan ostobán szólunk vagy cselekszünk? Sőt az ostobaság végső soron hasonló alantasság, mint a hazugság, a lopás vagy a gyilkosság? A tisztánlátás azért is halaszthatatlan ebben a kérdésben, mert ha az ostobaság tőlünk független adottság lenne, akkor ez felmentene az ostobaság következményeiért vállalandó felelősség alól. Persze, mi tagadás, kényelmes állapot, ha az ember könnyedén lerázhhatja a felelősséget annyival, hogy „nem tudtam”, vagy „nekem ez magas”, esetleg: „az okosok majd megmondják”. Ha viszont elfogadjuk a bibliai állásfoglalást, mely szerint az ostobaság bűn, akkor szembe kell néznünk azzal, hogy ostobaságunk nem ment fel az abból fakadó károkozás felelőssége alól.

Ám hogyan lehet valakin számon kérni, hogy nem ért valamit, ha egyszer tényleg nem érti? A nem értésünk számonkérésének nyilvánvalóan az lehet csak az alapja, hogy **megérthetnénk (!)**, és ennek ellenére nem értjük. „És mondta nekik: Hogy nem értitek hát?” – idézhetjük alátámasztásul Jézus feddő hangú kérdését (Mk 8,21), mintha csak azt mondaná: ezt és ezt már értenetek kellene! A megértés, a belátás – avagy az ostobaság elkerülése – tehát alapvetően rajtunk múlik. A tudatlanság idejét ugyan elnézi Isten (vö. Ap csel 17,30), de más a helyzet, ha saját hibánkból maradunk tu-

datlanok, miközben megkaptuk a lehetőséget arra, hogy tudjunk, értsünk dolgokat. Nem lehetünk olyanok, „akik mindenkor tanulnak, de az igazság megismerésére soha el nem juthatnak” (2Tim 3,7), hiszen ez nem más, mint értelmi talentumunk elásása, egyben mind szolgálatunk, mind örök sorsunk aláasása. Adottságaink és a körülmények megkönnyíthetik vagy megnehezíthetik a megértést, de a megértés iránti kötelességünket semmiképpen nem teszik semmissé. Még a jó szándék is kevés önmagában, hiszen „a lélek sem jó tudomány nélkül, és aki csak a lábával siet, hibázik” (Péld 19,2). Ismét nyomatékosítsuk tehát: minden ember Isten képmása, így mindenki képes a belátásra, a dolgok helyes megítélésére, és mindnyájunknak el is kell jutnunk ide, mert ez hozzátartozik a kereszténységhez.

3 Mi az alapvető oka az értetlenségnek, a dolgok téves megítélésének?

- „Óh, balgatagok és rest szívűek...” (Lk 24,25)
-
-
-

Jézus szavai éles fénnel világítanak rá arra, hogy az értetlenség és a téves megítélés egyik alapvető oka a közönséges lustaság. Az emmauszi tanítványok fent idézett elmarasztaló megszólítása összekapcsolja a balgaságot és a restszívűséget, mi több, azonosítja a kettőt. Ezáltal nemcsak hogy megerősíti az előző kérdésben körüljárt bibliai kijelentést, mely szerint az ostobaság erkölcsi hiányosságból fakad, hanem még az oksági viszonynál is szorosabb kapcsolatot: azonosságot tár fel közöttük. A balgaságnak tehát nem egyszerűen oka a restszívűség, hanem a balgaság maga a restszívű-

ség. Nem meglepő ezek után, hogy a talentumát elásó példázatbeli szolga ítéletében ugyancsak a restség vádjá hangzik el: „Az ő ura pedig felevén, mondta neki: gonosz és rest szolga...” (Mt 25,26).

Találó megállapítás, miszerint „gondolkodni fáj” – legalábbis erőfeszítést igényel, tehetjük hozzá. Jó, ha ki-ki tudatosítja magában: a megértésre jutás munka, hasonlóan, mint például fát hasogatni vagy talicskával földet elhordani. Senkit se tévesszen meg, hogy míg az utóbbiak látványos külső változással járnak, addig a gondolkodás munkája kívülről láthatatlan, sőt akár semmittevésnek tűnhet.

Könnyű meglátni a restszívűséget az olyan megnyilvánulások hátterében is, mint a szükséges itélettel elmulasztása a „nekem ez magas” hangzatú önfelmentéssel, valamint a sánta vélekedések harsány világgá kürtölése. Ez utóbbi „vitorláját” a saját értelmi kiválóságba vetett rendíthetetlen hit dagasztja. Az utánajárás, az elmélyedés, az adott kérdés több szempontú körüljárása és az önkontroll elhagyása, az érdemi erőfeszítést megspóroló restszívűség nyilatkozik meg mindkét említett esetben.

Jézus következő kijelentése más oldalról is leleplezi, hogy a keresztények balgasága mögött nem az értelmi képességek hiánya, sokkal inkább az azokkal való elégtelen gazdálkodás áll: *„e világ fiaí eszesebbek a világosság fiainál a maguk nemében”* (Lk 16,8). Még a kifejezetten butának tartott emberekről is gyakran kiderül, hogy nem is annyira buták, ha olyan helyzetbe kerülnek, amely motiválni tudja őket. Ilyenkor lázas kombinálásba kezdenek, s vág az eszük, mint a borotva. Bebizonyítják tehát, hogy ők is képesek belátásra, megértésre jutni. Jézus kijelentése ugyanakkor azért leszújtó, mert kitűnik belőle, hogy a legtöbb embert általában csak a rövid távú és többnyire önző érdekei képesek arra készíteni, hogy megmozgassák az agytekervényeiket.

Bármennyire is kézenfekvőnek tűnő és elterjedt tehát a vélekedés, miszerint a balga embernek „nincs esze”, azaz a szellemi képességek hiánya folytán nem jut belátásra, a Biblia fényében nem fogadhatjuk el ezt (még akkor sem, ha az, hogy kinek mennyire megkön-

nyen a belátás, természetesen függ az értelmi képességektől, miként öt mázsa fa felhasogatása vagy harminc talicskányi föld eltolása is kinek-kinek más-más időbe telik, a fizikumától függően). Szembe-szűnünk kell viszont a Szentírás alapján az értetlenség és a téves megítélés problémájának igazi gyökerével: a restszívűséggel.

4 Mit tehetünk a megértésért, avagy balgaságunk ellen?

- **„Boldog ember, aki szüntelen retteg, aki pedig megkeményíti az ő szívét, bajba esik.”** (Péld 28,14)
- **[A bölcsesség mondja:] „Boldog ember, aki hallgat engem, ajtóim előtt virrasztván minden nap, ajtóim félfáit őrizvén.”** (Péld 8,34)
- **„Menjetek be a szoros kapun. Mert tágas az a kapu és széles az az út, amely a veszedelemre visz, és sokan vannak, akik azon járnak. Mert szoros az a kapu és keskeny az az út, amely az életre visz, és kevesen vannak, akik megtalálják azt.”** (Mt 7,13–14)
- **„Élet-halál küzdelem árán igyekezzetek bemenni a szoros kapun...”*** (Lk 13,24)
- **„Ha pedig valakinek közületek nincsen bölcsessége, kérje Istentől, aki mindenkinek készségesen és szemrehányás nélkül adja, és megadatik neki.”** (Jak 1,5)

.....

.....

A megértés problémája rendkívül sokrétű. Itt csak néhány bibliai támpont felelevenítésére és vázlatos rendszerezésre van módunk.

* Pontosított fordítás szerint.

Amennyiben a megértés elemi akadályá – mint láttuk – nem az értelmi képességek hiánya, hanem a restszivűség, akkor a megértés érdekében, avagy az ostobaság elkerüléséért az elsődleges tennivalónk a restszivűség tudatosítása magunkban, és a határozott szembefordulás vele. Ezzel azonban távolról sem megoldott a probléma, csak mintegy felálltunk a rajtvonalra: a pálya megfutása még ezután következik.

A *szüntelen rettegés* és *virrasztás* idézett kivánalma rémisztő lehet a kényelemszerető emberi természet számára – még akkor is, ha nyilván nem szó szerinti, hanem átvitt értelmű felhívásról van szó: a bűn világában szükséges éberségről és vigyázásról. Az éberség és a vigyázás gyakorlásának kitüntetett területe a gondolkodás, a megértésért tett erőfeszítés.

A nem értésnek ugyanakkor az a jobbik esete, amikor az embernek tudomása van róla, hogy nem ért valamit, azaz tudja, hogy mit nem ért. Ilyenkor célirányos erőfeszítéseket tehet az adott kérdés feltárása érdekében.

A nem értés, vagy a balgaság igazán nehéz esete az, amikor valakinek arról sincs tudomása, hogy egyáltalán értenie kellene valamit ennek vagy annak a dolognak kapcsán. Ilyenkor a balga nem tudja, hogy balga – s valóban ebből fakad a fő nehézség, hiszen ha tudná, vagy legalább sejtene, akkor már nem is lenne annyira balga. Jellemző, hogy ehhez a fajta ősbalgasághoz gyakran makacs magabiztosság társul.

Számos történelmi példa hozható arra, ahogy tömegek menetelnek vakon – és boldogan – a szakadék felé. Eszünkbe juthat például a korabeli filmfelvételeken is visszanezhető lelkesedés, amit a német nép tanúsított a II. világháború kezdetekor. Az archív mozgóképek karnyújtásnyira hozzák mások mellett a kis horogkeresztes zászlókkal felszabadultan integető, vagy virágcsokor átadása reményében a Führer lassan haladó autója felé tülekedő anyákat is, akiknek a gyerekei már indulófélben voltak a frontra, hogy soha nem látott mérvű nyomorúság és pusztulás okozói, egyben elszenvedői legyenek. (Még a hagyományosan tévedhetetlennek vélt anyai szere-

tetet is ilyen fokig félre lehet tehát vezetni.) De gondolhatunk akár gyülekezeti válságokra is, amikor a hitetést olyan fokú vakság teszi jó szerencsésé, hogy sokan nemcsak hogy nem látnak, de meg sem fordul a fejükben, hogy valamit észre kellene venniük.

Mi az esélyem tehát a megértésre, a balgaság elkerülésére akkor, ha nemhogy a választ, de még a kérdést sem tudom, vagyis arról sincs sejtelmem, hogy valamit meg kellene értenem?

Itt nyílnak meg igazán a Biblia végletesnek tűnő felhívásai. Például ez: „Boldog ember az, aki szüntelen retteg...” Rettegni eszerint akkor is kell – nyilván az Ige szerinti jó értelemben – , amikor minden kerek és békés. Ez azt jelenti, hogy folyamatosan feltételezem a tévedésem lehetőségét, azaz szóba állok azzal az eshetőséggel, hogy hátha mégsem látom jól az adott kérdést. Az igazságot nem kell félteni a szóban forgó rettegéstől, hiszen az igazság nemhogy nem csorbul ettől a fajta megkérdőjelezéstől, hanem kifejezetten megerősödve kerül ki minden ilyen mérlegre tételből.

„Boldog, aki szüntelen virraszt...” A virrasztás annyival egészíti ki a rettegést, hogy a tévedésünk elvi lehetőségének feltételezésén túlmenően éberem figyeljük, nem kerül-e felszínre valamilyen új információ, amely eddig rejtve maradt előlünk, nem látszik-e meg valamilyen új támpont, ami meggyőződésünk felülvizsgálatát teszi szükségessé. A *bölcsesség ajtófélfáinak virrasztó őrzése* olyan figyelő készenlét, amely által Isten jobb, pontosabb, igazabb megértésre, sőt, ha szükséges, akár véleményünk teljes újragondolására tud elvezetni bennünket.

A szoros kapunak és keskeny útnak a tágas kapuval és széles úttal szembeni ajánlása ugyancsak vonatkoztatható a gondolkodásra, vagy a balgaság elkerülésére. Haladj a nagyobb ellenállás irányába, válaszd a nehezebb megoldást! – összegezhető Jézus felhívása. A dolgokat végig lehet gondolni felszínesen, csupán a számunkra vonzó vagy kedvező előfeltevésekkel élve, és alaposan is, a számunkra ellenszenves, vagy kifejezetten kedvezőtlen alternatívákat is számba véve. Jézus tanácsa minden élethelyzetben a gondolati utak lelkiismeretes bejárására hív. Olyannyira, hogy más helyütt – Lk 13,24-ben

–, szintén a szoros kapun való bemenetel jelképét használva, egyesesen élet-halál küzdelemre szólít. Vagyis azt a mindenre elszánt, megalkuvásmentes küzdelmet, amit általában a már megértett igazság melletti kitartás vonatkozásában szoktunk hangoztatni, valójában már az igazság megértéséért is meg kell vívunk. Jó, ha szüntelen szem előtt tartjuk tehát, hogy a megértésért folytatott gondolati küzdelem hasonlóképpen magasrendű, és szintúgy erkölcsi követelmény, mint az igazsághoz való hűségért folytatott küzdelem.

„Ha pedig valakinek közületek nincsen bölcsessége, kérje Istentől, aki mindenkinek készségesen és szemrehányás nélkül adja, és megadatik neki” – szól a keresztények számára bizonyára kézenfekvő útmutatás. Aki őszintén belátja lelki szegénységét, az már nincs is annyira híján a bölcsességnek. Ez a szembesülés viszont feltételezi, hogy legalábbis belekóstoltunk már az előzőekben taglalt rettegésbe, virasztásba, a nagyobb ellenállás irányába haladásba és a megértésért folytatott élet-halál küzdelembe. A bölcsesség kérése ilyen háttérrel lehet érdemi, és bizonyára Isten is az ilyen módon kiérlelt kérésre ad érdemi választ. A helyes gondolkodás elsajátítására vonatkozó tanácsok koronája ez az ígéret. Sokkal gyakrabban és komolyabban kérhetnénk Istentől tanácsot, bölcsességet, helyzetekben és ügyekben való tisztánlátást.

Összefoglalóan tehát a megértésért, a belátásért – és a balgaság elkerüléséért – vívott küzdelem, avagy az értelmi képesség talentumával való helyes gazdálkodás nem más, mint szüntelen készenlét, szüntelen „résen levés”, szüntelen információgyűjtés, szüntelen kérdésfelvetés és válaszkeresés, szüntelen mérlegelés, szüntelen körüljárása a dolgoknak, szüntelen próbálkozás a függöny mögé nézésre, szüntelen elmenetel gondolatilag a falig, szüntelen önelenőrzés, Isten szüntelen segítségül hívása. Ilyen hozzáállással lehet részünk a nem értésből a megértésre jutás csodájában, abban az Istentől vett és az Ő közelségébe emelő tapasztalatban, amit a zsol-táríró így fogalmaz meg: „Gondolkodom, hogy ezt megérthessem, de nehéz dolog ez szemeimben. Mígnem bementem az Isten szent helyébe, és megértettem...” (Zsolt 73,16–17)

5 Melyik indíték elfogadhatatlan az értelmi képességekkel való sáfárkodásban?

- **„Nem gyönyörködik a bolond az értelemben, hanem abban, hogy az ő elméje nyilvánvalóvá legyen.”** (Péld 18,2)
-
-

A *természetes ember* tragikus, sőt tragikomikus vonása, hogy miközben nehezebbre esik használni az eszét, felettebb szívesen kérkedik vele. A kérkedésnek persze vannak durvább és rafináltabb módjai. Az idézett példabeszéd inkább az utóbbira utal. Az normális, ha valaki egy probléma megoldása érdekében veti latba szellemi képességeit, aminek során ő maga háttérben marad, és eközben esetleg – mintegy mellékesen – mások számára nyilvánvalóvá válik a bölcsessége. Ennek éppen a fordítottja viszont, amikor a kiindulás, vagy a rejtett, valódi cél nem más, mint hogy valaki szeretné nyilvánvalóvá tenni a bölcsességét. Az ilyen törekvés akkor is elfogadhatatlan, ha valaki tényleg jó eszű. Hát még ha kevésbé...

A gyülekezeti élet során is számos alkalom nyílik az értelem fitogtatására. Valamennyi között a legnagyobb kísértést talán a tanítás jelenti. A tanító a figyelem középpontjában áll, általában őszinte szeretettel veszik körül, és amikor elmondta az üzenetét, sokan szeretnének vele beszélgetni. Mennyivel kellemesebb a tanítói szolgálat, mint például alkoholistá, lecsúszott vagy depressziós emberek látogatása, lelkipozozása, ahol gyakran egyáltalán nem a hála vagy a tisztelet a reakció!

Ugyanakkor van a tanításnak kevésbé látott, ám nehéz oldala is. A tanítónak összefüggéseikben kell látnia a dolgokat, mégpedig olyan dolgokat és olyan összefüggéseket, amelyek sokak számára láthatatlanok maradnának, ha önállóan kellene felfedezniük azokat. A jó tanító tanítható: maga is kész tanulni másoktól, megvan benne az ehhez szükséges alázat és körültekintés. Aki nem szembe-

sül a tanítás nehéz – egyszersmind meghatározó – oldalával, azon könnyen beteljesedik a Péld 25,14 igevers megállapítása: „Mint a felhő és szél, melyekben nincs eső, olyan a férfiú, aki kérkedik hamis ajándékkal.” Vagyis, akárcsak az esőt ígérő felhők és szél esetében, meglehetnek az áhított külsőségek, a pulpitus, a figyelem központjába kerülés, csak éppen a lényeg, a palántákat öntöző eső, azaz a bölcs, igaz és építő üzenet marad el. Nem véletlenül találjuk ott a Bibliában ezt a figyelmeztetést: „Atyámfiai, ne legyetek sokan tanítók, tudván azt, hogy súlyosabb ítéletünk lesz.” (Jak 3,1)

„Ha megtörnéd is a bolondot mozsárban mozsártörővel a megtört gabona között, nem távoznék el tőle a bolondsága.” (Péld 27,22) A mozsárban megtört, de a bolondságától így sem tágitó bolond makacssága nem új keletű jelenség. Ezzel találkozunk, amikor valaki a világos cáfolatok ellenére is makacsul ragaszkodik nyilvánvalóan téves nézeteihez, magyarázataihoz, és így végül hamis tanítónak válik.

6 Miért válik a végidőben hatványozottan szükségessé az értelmi képességek használata, az azokkal való helyes gazdálkodás?

- „Hamis Krisztusok és hamis próféták támadnak, és jeleket és csodákat tesznek, hogy elhitessék, ha lehet, még a választottakat is. Ti pedig vigyázzatok, íme előre megmondtam nektek mindent. (...) Amiket pedig nektek mondom, mindenkinek mondom: **Vigyázzatok!**” (Mk 13,22--23.37)
- „A nagy sárkány, ama régi kígyó, aki neveztetik ördögnek és Sátánnak, aki mind az egész föld kerekességét elhitei...” (Jel 12,9)
- „Csodálván, az egész föld követi a fenevadat.” (Jel 13,3)

A Szentírás számos helyen nyomatékosan közli, hogy a végidőben a legfőbb kísértés intellektuális (szellemi) természetű lesz. Röviden *hitetésnek* nevezi ezt a kísértést. A hitetés értelmi meggyőzés valamely hamis dolog felől. Nem a fizikai kényszerítés durva, külsődleges eszközét használja tehát az igazságtól való eltántorításra, hanem az ember legbensőbb szférájába, a gondolkodás területére hatol, és onnét belülről nyeri meg és állítja a hamisság oldalára őt.

A végidő ilyen értelemben váltást jelent a korábbi korszakokhoz képest, amelyekben, noha természetesen jelen volt a hitetés, de sokkal inkább a fizikai kényszerítés dominált a másképp gondolkodókkal szemben. A felvilágosodást követően egyre inkább liberalizálódó világban a *nagy küzdelem* elmélyül, lényegesen bonyolultabbá válik, mivel a hazugság atyja új, a kivívott szabadságjogok keretei között új eszközöket is tartalmaz. Az újszerű hadviselést elemi szinten segíti a technikai fejlődés következtében képzeletet felülmúlóan felgyorsult, mindenkit elérő információáramlás (gondoljunk a minden háztartásban ott levő rádióra és az internetre).

A manipuláció soha nem látott méreteket ölt. Elsősorban a kereskedelemi reklámtevékenység és a politikai kampányok szolgálatában egy új tudomány fejlődött ki az emberek befolyásolására, ami azután bármilyen jellegű hitetés eszközeként felhasználható. Aki csak belepillant a kommunikációs technikák arzenáljába, láthatja, hogy a laikusok – vagyis szinte mindenki – abszolút felkészületlenek ezekkel szemben, és teljesen kiszolgáltatottak velük szemben. Csupán egy nagyon egyszerű példaként említhetjük a következő, szokványos jelenséget: a hirdoban képsorokat mutatnak, közben alámondott szöveg szól. A képek valóságosak, a szöveg igaz. Azonban a kettő nem kötődik szorosan egymáshoz. Mivel a befogadó fél viszont természetszerűleg összeköti a képeket és a szöveget, végeredményben a csupa igaz elemből építkező hirdás ügyesen kiszámított, gátlástalan hazugsággá áll össze. (Azonnal levonhatunk itt egy általános tanulságot: ha kép- és hanganyag együtt jelenik meg egy hirdásban, akkor fokozott éberség szükséges.)

Ám ez még csak a kezdet a manipulációk sorában. Kimondottan dezinformálás céljából létrehozott hírportálokról is lehet olvasni, amelyek álhíreit óvatlanul átveszik a megbízhatónak számító portálok is, és ilyen módon hitelesítve adják tovább azokat. Ugyancsak mostanában látott napvilágot az a tudósítás, amely arról számolt be, hogy technikailag már megvalósítható, hogy valakinek a beszédét elemi hangokra – kvázi betűkre – bontsák fel, majd a hangelemekből egy teljesen más tartalmú beszédet állítsanak össze, és hozzáillesszék a beszélőről készült filmfelvételhez. Vagyis lényegében bármilyen nyilatkozatot a szájába lehet adni valakinek, amit mintegy a saját hangján mond el a róla készült felvételen. És akkor még nem beszéltünk a hazugság ősi formájáról: a logikusnak tűnő, de csúsztatásokkal, nyelvi torzításokkal operáló érvelésről. Kimeríthetetlenül gazdag és változatos a hitetés eszköztára.

A hit oldaláról azt mondhatjuk, egyáltalán nem túlzás, hogy az utolsó időkben akár a saját szemünkkel és fülünkkel szemben kell hinnünk a Bibliának.

Mindez gyökeresen más megvilágításba helyezi az eszményi keresztényről ápolt képet is. Radikálisan le kell számolni a „jó szándékú”, „szelíden mosolygó” keresztény képmásával, amely szavak nélkül is azt hirdeti: a próbákban való megálláshoz elég a jó szándék és a szelídség, azaz egyfajta erkölcsi elkötelezettség. Értelmes keresztényekre van szükség, akik emellett jószándékúak és szelídek. „Mert hamis Krisztusok és hamis próféták támadnak, és jeleket és csodákat tesznek, hogy elhitessék, ha lehet, még a választottakat is. Ti pedig vigyázzatok, íme, előre megmondtam nektek mindent. (...) Amiket pedig nektek mondok, mindenkinek mondom: Vigyázzatok!” (Mk 13,22–37)

Az e heti adomány a szociális osztályt támogatja.

Hogyan gazdálkodjunk a beszéd talentumával?

A beszéd képessége Isten csodálatos adománya, amellyel hatalmas áldásokat kíván adni. „Az Istentől nyert összes adományok között nincs ennél nagyobb áldás.” (Krisztus *példázatai*, 241) De – mint minden adomány – ha nem jól élünk vele, a legnagyobb átokká válik. Az Ige szerint „mind a halál, mind az élet a nyelv hatalmában van” (Péld 18,21). A beszéd képessége súlyos felelősséggel jár, hatalmas erőt jelent a rosszra, csakúgy, mint a jóra. A beszéddel ölni is lehet, de Istenhez, az örök élethez is segíthetünk embereket. Isten felelősséget helyezett ránk ezáltal, és el is számoltat bennünket, hogy milyen módon sáfarkodtunk ezzel az adománnyal. Meg kell fontolnunk szavainkat, nem élhetünk ösztönösen ezzel az adománnyal sem. Isten segítségét kell kérnünk, hogy ezen a területen is hűséges sáfárok lehessünk, és az örök életre kamatoztathassuk ezt a talentumot.

1 Miért fontos megvizsgálni, hogy mit tükröz a beszédünk?

- „A beszédedből ismertetsz igaznak, és a beszédedből ismeretsz hamisnak.” (Mt 12,37)
- „A szívből származnak a gonosz gondolatok, gyilkosságok, házasságtörések, paráznaságok, lopások, hamis tanúbizonyságok, káromlások.” (Mt 15,19)

- „A jó ember az ő szívének jó kincseiből hozza elő a jókat, a gonosz ember az ő szívének gonosz kincseiből hozza elő a gonoszokat.” (Mt 12,35)
 - „Aki szereti a szívnek tisztaságát, [annak] beszéde kedvesség.” (Péld 22,11)
-
-
-

Szívünk állapotát jelzi a beszédünk. A romlott beszéd nem jelentéltelen, alkalmi helytelenség, bűn, hanem a jellem tükre. „A te beszédedből ismertetsz meg. (...) Bárkiben fordul is elő, a durva, nyers beszéd és viselkedés, megromlott szívet jelez” – írja Ellen White (*Értelem, jellem, egyéniség*, Családi légkör c. fejj.). Viszont „ahol tiszta a szív, nemes a jellem, ott a cselekedetek, a beszéd is tiszta és nemes lesz” – olvashatjuk szintén Ellen White-nál (*A gyermeknevelés bibliai alapelvei*, Tanítási módszerek c. fejj.).

2 A beszéddel elkövethető mely bűnökre mutat rá a Biblia?

- a) ■ „Láttál-é beszédeiben hirtelenkedő embert? A bolond felől több reménység van, hogynem a felől!” (Péld 29,20)
 - „Azért, szeretett atyámfiai, legyen minden ember gyors a hallásra, késedelmes a szólásra, késedelmes a haragra.” (Jak 1,19)
-
-
-

„Nincs talán még egy olyan hiba a nyelv, a beszéd használatában, ami felett fiatal és öreg könnyebben siklanék el, mint az elhamarkodott, türelmetlen beszéd. Azt gondolják, elegendő mentség számukra, ha így szólnak: »Kijöttem a sodromból. Nem úgy gondoltam a valóságban, ahogyan mondtam.« Isten Igéje azonban nem veszi olyan könnyen ezt a hibát, mert így int bennünket: »Láttál-e a beszédeiben hirtelenkedő embert? A boldond felől több reménység van, hogynem afelől« (Péld 29,20).” (Ellen G. White: *Nevelés*, Tanítási módszerek c. fejezetből)

„Felül kell kerekednünk lobbanékony természetünkön, uralkodnunk kell beszédünkön, és ezzel döntő győzelmet fogunk aratni. Ha nem uralkodunk szavainkon és indulatainkon, akkor Sátán rabszolgái, alattvalói vagyunk. (...) Minden üres locsogás és sértő, türelmetlen, ideges szó Sátánnak bemutatott áldozat. Költséges áldozat ez, költségesebb, mint bármely Istennek bemutatott áldozat, mert feldúlja az egész család békéjét és boldogságát, elpusztítja egészségét, végül pedig a boldog örök élet elvesztéséhez vezet.” (Ellen G. White: *Hogyan bánjunk a gyermekkel?*, A családtagok otthoni viselkedése c. fejezet)

„Sok családban az egymás közötti könnyelmű beszéd szokását ápolják. A szívfájdító, nyers szavak kimondásának szokása, ha eltűrik, egyre erősebb lesz, így sok kifogásolható szót szólnak, amelyek inkább Sátán rendje szerint valók, nem Isten rendje szerint. (...) Soha ne mondjunk ki indulatos szavakat, mert ezek Isten és a szent angyalok szemében a káromkodás bizonyos fajtái.” (Ellen G. White: *Boldog otthon*, A beszéd c. fejezet)

„Az elhamarkodott, felületes, szenvedélyes beszéd olyan károkat okozhat, amelyeket egy egész élet bűnbánata sem tehet meg nem történtté. Óh, mily sok szív tört meg, milyen sok barát idegenedett el, mily sok élet szenvedett hajótörést azok-

nak éles, elhamarkodott szavai által, akiknek segítséget és gyógyulást kellett volna hozniuk!” (Ellen G. White: *Előtted az élet*, Tanítási módszerek c. feje.)

„A haragra ne válaszoljunk. Csodálatos hatalom van a hallgatásban. Amikor türelmetlen szavakat szólnak hozzád, ne vágj vissza. A haragos embernek adott válasz rendszerint ostorként hat, nagyobb haragra gerjesztve őt. De a hallgatással fogadott harag gyorsan lecsillapul. A keresztény fékezze meg nyelvét, szilárdan elhatározva, hogy nem szól türelmetlen szavakat. A megfékezett nyelv győzelmes a türelem minden próbáján, melyen át kell esnie.” (Ellen G. White: *Üzenet az ifjúságnak*)

„Mekkora kárt okoz a családban a türelmetlen szavak elhangzása, mert az egyik türelmetlen megnyilatkozása arra ösztönzi a másikat, hogy ugyanolyan lelkülettel és módon vágjon vissza. Ezután következnek a megtorlás, az öngigazolás szavai, amelyek által nehéz, keserű igát készítesz a saját nyakad számára, mert e keserű szavak visszatérnek lelkedhez, baljóslatú aratásban...” (Ellen G. White: *Boldog Otthon*, A beszéd c. feje.)

- b) ■ „Elfedezi a vétket, aki keresi a szeretetet, aki pedig ismétlen előhoz egy dolgot, elszakasztja egymástól a barátságosokat is.” (Péld 17,9)
- „Megjeleníti a titkot, aki rágalmazó, tehát aki fecsegő szája, azzal ne barátkozzál.” (Péld 20,19)
- „A te ügyedet végezd el felebarátoddal, de másnak titkát meg ne jelentsd.” (Péld 25,9)

.....

.....

.....

Felül kell vizsgálni a beszédünket, hiszen sokszor rossz beidegződésekből, megszokásból is szólunk nem helyes módon, stílusban, azonkívül hathat ránk környezetünk stílusa, vagy egyszerűen csak „gondatlanul szólunk”.

„Egyedül a végtelen Isten tudja felmérni azt a kárt, amit a meggondolatlan szavak okoznak. Ezek csak úgy leperegnek ajkunkról, és talán nem is akarunk megsebezni velük senkit, mégis tanúskodnak a gondolatainkról, és a Gonosz oldalán munkálkodnak. Mennyi boldogtalanság származott a gondolkodás nélkül kimondott, barátságtalan szavakból a családi körben! Hányszor nyomják valakinek a lelkét kemény szavak, amelyek talán évekkkel ezelőtt hangzottak el, de sohasem vesztették el fullánkjukat. Mint hitvalló keresztényeknek, meg kell fontolnunk azt a befolyást, amit szavaink gyakorolnak azokra, akikkel kapcsolatba lépünk, akár hívők, akár nem. Utólag – akár hívőkkel, akár nem hívőkkel kapcsolatban történt – nem lehet teljes mértékben közömbösíteni a könnyelmű, balga szavak kedvezőtlen következményeit. Szavaink megmutatják, milyen eledellel táplálkozik a lelkünk.” (Ellen G. White, *The Youth Instructor*, 1895. június 27.)

- c) ■ **„Semmi rothadt beszéd a ti szátokból ki ne származzék, hanem csak amely hasznos a szükséges építésre, hogy áldásos legyen a hallgatóknak.”** (Eféz 4,29)
- **„Van olyan, aki beszél hasonlókat a törzsúrásokhoz.”** (Péld 12,17)

„Rothadt beszéden nemcsak csúnya szavakat kell érteni, hanem minden olyan kifejezést, amely ellentétben áll a tiszta és szeplőtlen vallás szent elveivel. Minden durva példálózás és gonosz célozgatás: rothadt beszéd. Ha sürgősen

nem vesszük fel a harcot ellene, súlyos bűnbe sodor.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Példázat a talentumokról c. fej.)

„A Szentírás szerint Krisztus szavai elítélik a **hamiskodó élcelődést**, a **léha, üres fecsegést**, az erkölcstelenségre hajló társalgást. Megköveteli, hogy szavaink ne csupán igazak, de erkölcsileg is tiszták legyenek.” (Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyi beszédről*, A törvény szelleme c. fej.)

„Ha Jézus lakik benned, (...) már nem kedveled a könnyelmű, léha beszédet. Ésaías mondta: »Tisztátalan ajkú vagyok.« Mennyire igaz ez sok magát kereszténynek valló esetében. Ha úgy beszélsz, mint a világi, ha úgy viselkedsz, mint a világiak, szégyent hozol Krisztusra, akit állítólag szeretsz. Naponta meg kell térned, Krisztust kell tisztelned minden kiejtett szóval. Legyen szent a beszédetek.” (Ellen G. White: *Igehirdetések és beszédek*, II. köt., Mutassuk be Krisztust a világnak c. fej.)

„Társaságban, családban vagy bármilyen élethelyzetben, akár szűk, akár széles körben, sokféle módon megvallhatjuk vagy megtagadhatjuk Istent. Megtagadhatjuk Őt szavainkkal, rosszat mondván másokról, **balga beszéddel**, **könnyelmű tréfálgozással**, **hiábavaló, barátságtalan szavakkal**, az igazság elferdítésével.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek a gyülekezeteknek*, III. köt., 331. o.)

3 Milyen áldás származik a helyes beszédből? Ki a példakép ebben is?

- **„Az Úr Isten bölcs nyelvet adott énnékem, hogy tudjam erősíteni a megfáradtat beszéddel, fölserkenti minden reggel, fölserkenti fületem, hogy hallgassak, miként a tanítványok.”** (Ésa 50,4)

- „Szebb, szebb vagy az ember fiainál, kedvesség ömledez ajkadon, azért áldott meg Isten örökké.” (Zsolt 45,3)
 - „...a bölcssek nyelve orvosság.” (Péld 12,17)
 - „Mint az arany alma ezüst tányéron, olyan a helyén mondott igel!” (Péld 25,11)
 - „Lépesmész a gyönyörűséges beszédek, édesek a léleknek, és meggyógyítói a tetemeknek.” (Péld 16,24)
-
-
-
-

A beszédben hatalmas erő rejlik a jóra. Vigasztalni, bátorítani, erősíteni tudjuk egymást. Jézus ebben is a nagy példakép, aki minden reggel az Atyával való kapcsolata által elnyerte a vezetést, bölcsességet ahhoz, hogy szavai gyógyító erőként hassanak. Nekünk is könyörögnünk kell a mennyei vezetésért, a Szentlélek jelenlétéért, hogy áldássá váljon a beszédünk minden ember számára. Minden kiejtett szavunknak ezt a célt kell szolgálnia. Magunktól nem tudunk a beszéd adományával helyesen bánni. A zsoltáríró is azért kéri Istent, hogy „őriztesse ajkai nyílását”. Legyen ez a mi imánk is minden reggel!

„A beszéd legfőbb követelménye az, hogy legyen tiszta, kedves és igaz, a bennünk lakó kegyelem külső megnyilvánulása. Isten így int Igéjében: »amik csak igazak, amik csak tisztességesek, amik csak igazságosak, amik csak tiszták, amik csak kedvesek, amik csak jó hírűek, ha van valami erény és ha van valami dicséret, ezekről gondolkodjatok« (Fil 4,8). Ha ilyenek a gondolataink, ilyenek lesznek a kifejezéseink is.” (Ellen G. White: *Nevelés, A tanítás módszerei* c. fej.)

4 A másokra tett hatáson kívül miért van még nagy jelentősége a kimondott szónak?

- **„Ne engedd a szádnak, hogy bűnre kötelezze testedet!”** (Préd 5,6)

Nagy a kiejtett szó hatalma. A beszédünk visszahat ránk.

„Krisztusnak a Szentlélek elleni bűnnel kapcsolatos figyelemztetéséhez szorosan kapcsolódik az üres, gonosz beszéd elleni felhívás. A szavak megmutatják, mi van a szívben. »A szívnek teljességéből szól a száj.« A szavak többet jelentenek a jellem kinyilvánításánál – vissza is tudnak hatni a jellemre. Az embereket befolyásolják saját szavaik. Sokszor pillanatnyi, Sátán által keltett indíttatásból irigység vagy gonosz vélekedés jut kifejezésre, olyasmi, amiben nem is igazán hisznek, de a kimondás visszahat a gondolkodásra. Saját beszédük csapja be őket, azt kezdik hinni, hogy amit sátáni ösztönzésre mondtak, igaz. Miután egyszer már kimondtak egy véleményt vagy döntést, gyakran túl büszkék ahhoz, hogy visszavonják, s addig bizonygatják igazukat saját maguknak, míg végül elhiszik. Veszélyes dolog kétkedő szót kimondani, veszélyes kétségbe vonni, bírálni az isteni világosságot. A könnyelmű, tiszteletlen bírálatok megszokása kihat a jellemre – tiszteletlenséget és hitelenséget táplál.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Kik az én testvéreim? c. fejj.)

„A kifejezés megerősíti a meggyőződést. A természet törvénye, hogy gondolataink s érzéseink megerősödnek, ha kimondjuk őket. A szavak gondolatokat fejtenek ki, s az is igaz, hogy a szavak gondolatokat szülnek. Ha jobban kifejezésre

juttatnánk hitünket, többet örvendoznénk az elnyert áldásoknak, több hitünk, több örömünk lenne. Nyelv ki nem fejezheti, véges értelem fel nem foghatja azt az áldást, amely Isten jósága s szeretete értékelésének eredménye. A földön is az öröm forrásaival rendelkezhetünk, melyek sosem fogynak ki, mert az Isten királyi székétől áradó patakok táplálják.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*)

5 A Tízparancsolat mely parancsolatai szólnak a beszéddel való sáfárság kérdéséről?

- a) ■ **„Az Úrnak, a te Istenednek nevét hiába fel ne vedd, mert nem hagyja azt az Úr büntetés nélkül, aki az ő nevét hiába felveszi!” (2Móz 20,7)**
-
-
-

Ennek a parancsolatnak a megtartása többek között azt jelenti, hogy nem mondjuk ki tiszteletlenül, meggondolatlanul, csupán szófordulatként Isten nevét. Ő azonban ennél többet is vár tőlünk. Azt kéri, hogy Jézus példaadásához hasonlóan töltsük is be a harmadik parancsolatot: az Ő szent nevét tisztelettel, hittel ejtsük ki, bizonyosságot téve szeretetéről és irgalmáról.

„Isten meggondolatlan említése hétköznapi társalgás közben a rá való hivatkozás jelentéktelen dolgok bizonygatására, nevének gyakori és meggondolatlan ismételtetése, tiszteletlenség Istennel szemben. »Szent és rettenetes az ő neve.« (Zsolt 111,9) Minden embernek gondolkodnia kellene az Úr fenségéről, tisztaságáról és szentségéről, hogy szívébe vésőd-

hessen az ő magasztos jelleme, hogy tisztelettel és ünnepélyesen ejtse ki szent nevét.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A törvényadás c. fej.)

(Milyen könnyen kicsúszik még hívők száján is indulatszóként: „Jeszusom!”, „Jézusom!”, „Te jó ég!”, „Jaj, Istenem!”, „Isten ments!” Valójában még a Magyarországon megszokott köszöntésünkönél sem gondolunk igazán Istenre, amikor ezt mondjuk: „Az Úr áldjon meg!” Mennyivel helyesebb lenne azt a köszöntést bevezetnünk és gyakorolnunk, amire Jézus tanított: *Békesség!*, avagy *Békesség néktek, Békesség e háznak!* Pál apostol is alkalmazza ezt a köszöntést a levelei elején, végén. Erdélyi testvéreink is „*Békesség*”-gel köszöntik egymást.)

„Krisztus követőiként úgy kell beszélnünk, hogy szavainkkal segítsük és bátorítsuk egymást a keresztyéni életben. Sokkal többet kellene szólnunk életünk értékes fejezeteiről, Isten irgalmáról és oltalmáról, a Megváltó határtalan szeretetéről. Szavainknak a dicsőítés és hálaadás szavainak kellene lenniük. Ha gondolatvilágunk és szívünk megtelik Isten szeretetével, ez társalgásunkban is kifejezésre jut. Arról nem nehéz beszélni, ami a lelkünkben él...” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Példázat a talentumokról c. fej.)

- b) ■ „Ne tégy a te felebarátod ellen hamis tanúbizonyyságot.”**
(2Móz 20,16)
- **„A hamis bizonyság nem marad büntetlen, és aki hazugságokat beszél, elvész.”** (Péld 19,9)
-
-
-

„Bármilyen témában folytatott hamis beszéd, vagy minden felebarátaink megtévesztésére irányuló kísérlet vagy szándék benne foglaltatik ebben a parancsolatban. A hamisság nem más, mint megtévesztési szándék. (...) Minden tudatos célzás, minden jeladás vagy utalás, ami várhatóan téves vagy túlzott benyomást kelt, sőt a tények megtévesztő beállítása egyaránt hazugság. Ez a parancsolat megtiltja azt is, hogy felebarátunk tekintélyét a dolgok elferdítésével, gonosz felvetésekkel, rágalmozással vagy pletykálkodással lerontsuk. Az igazság szándékos elhallgatása, ami másoknak hátrányt jelenthet, szintén a 9. parancsolat megszegése.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A törvényadás c. feje.)

„Ha valami módon kárt okoztunk testvérünknek, igyekezzünk ismét jóvá tenni. Ha akaratlanul is hamis bizonyosságot tettünk valakiről, vagy szavait helytelenül értelmeztük, ha befolyását bármely módon megingattuk, menjünk el azokhoz, akikkel erről a testvérről beszéltünk, és minden ártalmas kijelentésünket vonjuk vissza. Ha a testvérek közötti félreértésekről mások előtt nem tárgyalnátok, hanem szeretettel csak egymás között intéznétek el az ügyet, milyen sok bajt háritánátok el ezáltal. Milyen sok kártevő gatz fojtánátok el már csírájában!” (Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyi beszédről*, „Békéj meg a te atyádfiával” c. feje.)

6 Milyen szintre kell eljutni a beszéd adománya kamatoztatásában? El tudjuk-e érni ezt magunktól? Mégis milyen népet akar készíteni az Úr a végidőben?

- „Ha valaki beszédben nem vétkezik, az tökéletes ember, képes az egész testét is megzabolázni.” (Jak 3,2)
- „De a nyelvet az emberek közül senki sem szelidítheti meg, fékezhetetlen gonosz az, halálos méreggel teljes.” (Jak 3,8)

- „Szájukban nem találtatott álnokság, mert az Isten királyisé-
ke előtt feddhetetlenek.” (Jel 14,5)
 - „Marasztok közötted nyomorult és szegény népet, akik bíznak
az Úr nevében. Izráel maradéka nem cselekszik hamisságot,
nem szól hazugságot, és nem találtatik szájában álnokság
nyelve...” (Sof 3,12–13)
-
-

Ahogy a szívünket nem tudjuk megváltoztatni, úgy beszédünket sem. De az evangélium örömmüzenete az, hogy Jézus győzelme által az Ő segítségével győzhetünk minden bűn felett, így a nyelv bűnei felett is.

„Hit által kiegyenlíthető a jellem minden fogyatékosága, megtisztítható minden foltja, helyrehozható minden hibája, fejleszthető minden jó vonása. (...) A Megváltó földi életében, amelyet a gonosszal szemben tanúsított állandó ellenállás csi- szolt tökéletessé, bemutatta, miként juthat el az ember – Isten- nel együttműködve – már itt e földön, a jellem tökéletes- ségére. Megváltónk örömmel árasztja ránk áldásait, amelyek- re a gonosszal való küzdelemben szükségünk van. Nem érhe- ti kudarc azt, aki hitben folyton előrehaladva, lépésről lépésre felfelé lép a menny kapujához vezető létrán, mígnem eléri an- nak legmagasabb fokát.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Átalakult élet; Hű mindhalálíg c. fejj.)

*Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.
- Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési költségeihez.*

Hogyan gazdálkodjunk a befolyás talentumával?

1 Milyen hasonlattel szól az Írás a befolyás jelentőségéről? Élhet-e bárki is úgy, hogy csak önmagának árt vagy használ, személyének és életének nincs hatása másokra?

- „Hála pedig Istennek, aki mindenkor diadalra vezet minket a Krisztusban, és az ő ismeretének illatát minden helyen megjelenti miáltalunk. Mert Krisztus jó illata vagyunk Istennek, mind az üdvözülők, mind az elkárhozók között. Ezeknek halál illata halálra, amazoknak pedig élet illata életre...” (2Kor 2,14–16)
 - „Közülünk senki sem él önmagának, és senki sem hal önmagának.” (Rm 14,7)
-
-
-

Sokszor nem gondolunk arra, hogy életünkkel, szavainkkal, cselekedeteinkkel minden pillanatban hatunk másokra. Ez a befolyás talentuma, amit azért kapott minden ember Istentől, hogy általa segítsünk minden embernek, akikkel csak érintkezünk, és eszközök lehessünk a jóra, nemes dolgokra való törekvésükben, hogy Isten felé közeledjenek. Nincs olyan pillanata életünknek, amelynek ha-

tása közömbös lenne embertársainkra, hiszen ha Isten Lelkével vagyunk kapcsolatban, akkor ennek az áldása, békéje, nyugalma, fel-emelő légköre árad ki a környezetünkre. Ha viszont az ellenség területére lépünk, akkor rossz befolyás árad belőlünk, amely emberek lelkét mérgezheti.

A belőlünk áradó befolyást nem tudjuk leplezni, ez tudtunk és akaratunk ellenére úgy árad belőlünk, amint a virágból az illat. Mindannyian tapasztaltuk már, hogy vannak emberek, akiknek jó a közelében lenni akkor is, ha nem tesznek vagy szólnak különösebbet. Viszont ennek az ellenkezőjét is bizonyára átéltük már. Óriási lehetőség és felelősség is egyben a befolyás hatalma a jóra vagy a rosszra.

„Krisztus életének egyre szélesbülő, a végtelenséget is átfo-gó befolyása volt, amely összekapcsolta Istennel és az egész emberi családdal. Krisztus által Isten olyan befolyás gyakorlására tette képessé az embert, amely miatt lehetetlen, hogy csak önmagának éljen. Kölcsönös kötelességekkel kötődünk embertársainkhoz, akik mind Isten teremtésének, a nagy egésznek egy-egy darabjai. Senki sem függetlenítheti magát embertársaitól, mert minden ember sorsa kihat másokra. Isten lelkünkbe akarja vésni, hogy mások jóléte tőlünk is függ, és hogy elő kell segítenünk a boldogságukat. Minden embert a reá jellemző légkör vesz körül. Ezt a légkört megtöltheti a hit és a bátorság éltető ereje, és balzsamossá teheti a szeretet jó illata. De lehet terhes és fagyos is az elégedetlenség és önzés mélabújától, és mérgezett valamilyen halálos bűn szennyétől. A bennünket körülvevő légkör – tudatosan vagy öntudatlanul – kihat minden emberre, akivel érintkezünk. Ezt a felelősséget nem tudjuk lerázni magunkról.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Példázat a talentumokról c. feje.)

„Sohase feledd, hogy felelősek vagyunk a környezetükre tett benyomásokért. Hatásunkkal vagy Krisztussal gyűjtünk,

vagy szétszórunk. Vagy előbbre segítjük az embereket a megszentelődés keskeny ösvényén, vagy hátráltatjuk őket, botlás kövei vagyunk számukra, eltérítve őket az útról.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, II. köt., 47. o.)

2 Mivel mindenképpen hatunk másokra, és mások is hatnak ránk: mire szólít fel bennünket az Ige?

- **„Légy példa a hívőknek a beszédben, a magaviseletben, a szeretetben, a léleekben, a hitben, a tisztaságban.”** (1Tim 4,12)
- **„Mindenben magadat adván példaképül a jó cselekedetekben, a tudományban romlatlanságot, méltóságot mutatván.”** (Tit 2,7)
- **„És ez igék, amelyeket e mai napon parancsolok néked, legyenek a szívedben. És gyakorold ezekben a te fiaidat, és szólj ezekről, amikor a házadban ülsz, vagy amikor úton jársz, és amikor lefekszel, és amikor felkelsz. Kösd azokat a kezedre jeggyül, és legyenek homlokkötőül a szemeid között. És írd fel azokat a házad ajtófeleire, és a kapuidra.”** (5Móz 6,6–9)
- **„Ne tévelyegjeteek. Jó erkölcsöt megrontanak gonosz társaságok.”** (1Kor 15,33)

Keressünk igéket Példabeszédek könyvéből, amelyek óvnak bennünket a romlott erkölcsű barátok társaságától!

.....

.....

.....

„Kevesen vannak, akik felismerik, mily messze terjed szavaik és cselekedeteik befolyása. A szülők tévedése mily gyakran rossz hatással van gyermekeikre és gyermekeik gyermekeire, miután a cselekvő maga régen a sírban nyugszik! Minden-

ki befolyást gyakorol embertársaira, és számon kérik majd rajta befolyása következményeit. A szavaknak és cselekedeteknek ereje van, és csak a távoli jövő mutatja majd meg mostani életünkre gyakorolt hatását. A szavaink és cselekedeteink keltette benyomások visszahatnak ránk áldás, vagy átok formájában. Ez a gondolat félelmetes ünnepélyességet kölcsönöz az életnek, és alázatos imában Istenhez kellene vonnia bennünket, hogy Ő vezessen bölcsessége által.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Az első bírák c. fej.)

„Beszédünk, ténykedésünk, öltözködésünk, viselkedésünk, sőt még arckifejezésünk is befolyást áraszt. Az ilyen benyomások következményeit – jókat vagy rosszakat – senki sem tudja felmérni. Minden ilyen hatás egyben magvetés is, amely meghozza a maga termését. Ez is egy-egy láncszem az emberi események hosszú láncában, amelynek nem látjuk a végét. Ha példamutatásunkkal segítünk másokat a jó elvek kialakításában, akkor erőt adunk nekik a jó cselekedetekhez. Ezután ők ugyanilyen befolyást árasztanak másokra, és azok is másokra. Eközben tudtunkon kívül ezrek meríthetnek áldást befolyásunkból.

Dobj egy kavicsot a tóba, és hullám formálódik; majd újabb és újabb hullám. A hullámok egyre szaporodnak, a kör szélesedik, amíg eléri a partot. Ilyen a mi befolyásunk is. Tudtunkon és akarattunkon kívül befolyásunk áldásban vagy átokban jelentkezik mások életében.

A jellem hatalom. Az igaz, önzetlen, istenfélő élet csendes bizonyágtevésének szinte ellenállhatatlan befolyása van. Ha életünk Krisztus jellemét tükrözi, akkor együtt működünk vele lelkek megmentésében; és csakis akkor tudunk együtt munkálkodni Istennel, ha életünk az Ő jellemét tükrözi. Minél messzebbre terjed befolyásunk, annál több jót tehetünk. Ha azok, akik magukat Isten szolgálóinak mondják, követik Krisztus példáját, és gyakorolják mindennapi életükben a törvény elveit; ha minden tettük arról tanúskodik, hogy szeretik Istent

mindenekfelett, és felebarátjukat, mint önmagukat, akkor lesz ereje az egyháznak arra, hogy felrázza a világot.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Példázat a talentumokról c. fej.)

„Természetes, hogy az ember barátokat keres. Mindenki talál vagy szerez magának társat. S pontosan a barátság nagyságával lesz arányban az a hatás, amelyet a barátok tesznek egymásra: vagy a jóra, vagy a rosszra. Mindenkinek lesz barátja, s mindenki maga is hatni fog másokra, mások pedig őrá. (...) Titokzatos kapocs ez, amely két emberi szívet összefon, úgyhogy két egyén érzései, ízlései és elvei szorosan összevegyülnek. Az egyik átveszi a másik lelkületét, követi a másik útjait s cselekedeteit. Amint a viasz megtartja a pecsét alakját, úgy a gondolkodás is megtartja a baráti érintkezés benyomásait. Ez a hatás talán nem tudatos, de azért ugyanolyan erőteljes.” (Ellen G. White: *Értelem, jellem, egyéniség*, II. köt., Érzelmi szükségletek c. fej.)

5 Milyen példákat találunk a Szentírásban a rossz befolyás szomorú következményeiről?

- „Amikor Roboám a királyságát megszilárdította és abban megerősödött, elhagyta az Úr törvényét, és vele együtt az egész Izrael.” (2Krón 12,1)
- „...egy bűnös sok jót vesz el.” (Préd 9,20)
- „Amikor megvénült Salamon, az ő feleségei elhajtották az ő szívét az idegen istenek után, úgy, hogy nem volt már az ő szíve tökéletes az Úrhoz, az ő Istenéhez, amint az ő atyjának, Dávidnak szíve. (...) És gonosz dolgot cselekedett Salamon az Úr szeme előtt, és nem követte olyan tökéletességgel az Urat, mint Dávid, az ő atyja...” (1Kir 11,4.6)

„Salamon bűnbánata őszinte volt, de azt a kárt, amelyet rossz példája okozott, nem lehetett meg nem törtéنتté tenni. (...) Életének egyik leghangsúlyosabb tanulsága az, hogy a jó és a rossz befolyás hatalom. Bármilyen szűk is az a tér, ahol hatni tudunk, jó vagy rossz befolyást árasztunk. Anélkül, hogy tudnánk róla, vagy megszabhatnánk határát, áldásos vagy átkos nyomai meglátszanak másokon. Lehet, hogy a panasz és önzés komor hangulatától terhes, vagy valamilyen dédelgetett bűn halálos szennyével fertőz; lehet, hogy a hit, bátorság, reménység életadó erejét tartalmazza, és a szeretet jó illata teszi kedvessé. De biztos, hogy a befolyás hatalom, amelyből jó vagy rossz fakad.

Félelmetes, hogy befolyásunk halál illata, pedig ez lehetséges. Pedig egyetlen elhamarkodott tettel, egyetlen meggondolatlan szóval olyan mélyreható befolyást gyakorolhatunk valakire, hogy lelkileg tönkremegy. Egyetlen jellemhibánk miatt talán sokan eltávoznak Krisztustól. Ha a magot elvetjük, termést aratunk; és ha a termést is elvetjük, megsokszorozódik a termés. Ugyanez a törvény érvényesül másokhoz való viszonyunkban. Minden tett, minden szó egy-egy mag, amely gyümölcsöt hoz.

Minden figyelmes, előzékeny, engedelmes, önmehtagadó cselekedet megismétlődik másokban, és általuk ismét másokban. Ugyanúgy minden irigy, gyűlölködő vagy viszályt keltő tett olyan mag, amelyből „a keserűségnek a gyökere” nő ki (Zsid 12,15), és sok embert megfertőz. De mennyivel több azoknak a száma, akiket ez a „sok” ember megmétélyez! Így folytatódik a jó és a rossz magvak vetése, mely meghozza termését a földi életre és az örökkévalóságra.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Salamon megtérése c. fejj.)

„Sokan gátlástalanul kritizálnak és vádaskodnak. Gyanakvásuk, féltékenyséjük és elégedetlenségük kifejezésével Sátán szolgálatába szegődnek. Mielőtt ráeszmélnének arra, hogy

mit csinálnak, az ellenség már meg is valósította célját általuk. Másokban is elhintették a bűn magvát, rávetették lelkükre árnyát, és Sátán nyilai célba találtak. A bizalmatlanság, hitetlenség és istentagadás szelleme elhatalmasodik olyanokban is, akik különben talán elfogadták volna Krisztust. Eközben Sátán munkásai önelégülten nézik azokat, akiket kételkedésbe kergettek, és akik most már érzéketlenek a feddés és kéréssel szemben. Azzal áztatják magukat, hogy e kételkedőkhöz képest ők erkölcsös és igaz emberek. Nem veszik észre, hogy saját zabolátlan nyelvük és lázadó szívük miatt futottak embertársaik lelkileg zátonyra. E megkísértett emberek az ő befolyásukra buktak el. A magukat kereszténynek vallók felszínessége, önzése és nemtörődömsége miatt térnek le sokan az élet útjáról. Sokan rémülten fogják látni befolyásuk következményeit Isten ítélőszéke előtt.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Példázat a talentumokról c. fejt.)

4 Mózes életének áldott befolyása mikor érezte legjobban a hatását?

- „Halj meg a hegyen, amelyre felmégy, és takarítsd a te népedhez, amiképpen meghalt Áron, a te testvéred a Hór hegyén, és takarított az ő népéhez.” (5Móz 32,50)
 - „Felment Mózes a Moáb mezőségéről a Nébo hegyére, a Piszga tetejére, amely átellenben van Jerikóval, és megmutatta neki az Úr az egész földet, a Gileádot Dánig. Meghalt ott Mózes, az Úr szolgája a Moáb földjén, az Úr szava szerint. És siratták Izrael fiai Mózes a Moáb mezőségén harminc napig, és eltelték a Mózes siratásának, azaz gyászolásának napjai.” (5Móz 34,1.5.8)
-
-

„Mózes elfordult a gyülekezettől, és csendben, egyedül indult útnak a kijelölt hegycsúcs felé. (...) Amint gondolataiban visszatekintett, fáradtsággal és önfeláldozással teli élete szinte hiábavalónak tűnt. (...)

Amint a nép az éltes férfiúra nézett, aki nemsokára elvétezik tőlük, mély elismeréssel emlékezett vissza atyai gyengédségére, bölcs tanácsaira és fáradhatatlan munkásságára. Amikor bűnük Isten igazságos ítéletét hívta ki, Mózes imái mely gyakran győzedelmeskedtek az ő megmaradásukért! Fájdalmukat a lelkifurdalás csak növelte. Keserűen gondoltak arra, hogy saját romlottságuk vitte Mózeset arra a bűnre, amely miatt most meg kell halnia. Szeretett vezérük elvétele sokkal keményebb feddést jelentett Izráel számára, mintha bármi más érte volna őket, miközben Mózes élete és szolgálata folytatódhatott volna. (...)

Az izraeliták mélyen gyászolták vezetőjüket, és harminc napig különleges szolgálatokkal adóztak emlékezetének. Amíg el nem vétetett tőlük, nem érezték ennyire tanácsai, atyai gondoskodása és rendíthetetlen hite értékét. Mély megbecsüléssel idézték fel drága tanításait, amelyeket adott, amikor még velük volt. Mózes halott volt, de befolyása nem halt meg vele együtt. Annak tovább kellett élnie, meg-megújulva a nép szívében. Sokáig ápolniuk kellett e szent és önzetlen életnek az emlékét, hogy csendes meggyőző hatalmával még azokat is befolyásolja, akik életében semmibe vették szavait.

Amiképpen a leáldozó nap utolsó sugarai bearanyozzák a hegyek ormait, miután a nap maga rég letűnt a hegyek mögött, úgy árasztották el világossággal a világot a tiszták, szentek és jók, miután ők maguk már rég elköltöztek az élők sorából. Tetteik, szavaik és példájuk örökre élni fog! »Örök emlékezetben lesz az igaz.« (Zsolt 112,6)» (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Mózes halála; Átkelés a Jordánon c. feje.)

5 Mi tette gyümölcsözővé Pál apostolnak az evangélium hirdetésében végzett munkáját nyilvános szolgálata idején, sőt még fogsága idején is?

- „Megtanultam, hogy azokban, amelyekben vagyok, megelégedett legyek. (...) Mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít.” (Fil 4,11-13)
 - „Tudtotokra akarom pedig adni, atyámfiak, hogy az én dolga-
im inkább előmenetelére lettek az evangéliumnak. Annyira, hogy a Krisztusban híressé lett az én fogságom a testőrség egész házában és minden mások előtt, és többen az Úrban való atyafiak közül bízván az én fogságomban, nagyobb bátorsággal merik szólni az igét.” (Fil 1,12-14)
-
-
-

„Pált mennyei légkör övezte. Akivel csak érintkezett, megérezte Krisztussal való közösségének hatását. Az általa hirdetett igazságot saját élete szemléltette; ez adott meggyőző erőt prédikációinak. Ebben rejlik az igazság hatalma. A megszentelt élet mesterkéletlen, öntudatlan befolyása a legmeggyőzőbb prédikáció a kereszténység mellett. Érvelések annál nagyobb ellenállást idézhetnek fel, minél kevésbé cáfolhatók; azonban az istenfélő életmód olyan hathatós példaadás, amelynek teljesen ellenállni lehetetlen. (...)

Hosszú fogsága alatt Pál türelme és vidámsága, bátorsága és hite állandó prédikációként hatott. Lelkülete, amely teljesen eltért a világ lelkületétől, bizonyosága volt, hogy a földinél nagyobb erő, magasabb hatalom él benne. Pál példaadása nagyobb buzgóságra intette a keresztényeket, hogy úgy képviseljék Krisztus ügyét, mint ahogy azt nyilvános munkálkodá-

sa alatt tette, s amelytől most elzárták. Így az apostol fogságának hatása érezhetővé vált, amikor látszatra erejét és használhatóságát béklyókba verték és a legkevesebbet munkálkodhattott, akkor gyűjtött be kéréket Isten csüreibe olyan földekről, amelyeket teljesen megközelíthetetlennek tartott. (...)

Krisztus egyetlen követője se képzelje, hogy Istenért és igazságáért csak addig munkálkodhat, amíg nyilvánosan és zavartalanul teheti. Krisztus hűséges tanúit sohasem teszik félre az útból. Isten felhasználja őket egészségben és betegségben, életben és halálban.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, A halálraitelt; Császár házából c. fej.)

6 Mi az egyedüli módja annak, hogy a befolyás talentumát Isten dicsőségére és embertársaink áldására tudjuk kamatoztatni?

- **„Maradjatok énbennem, és én is tibennetek. Miképpen a szőlővessző nem teremhet gyümölcsöt magától, hanemha a szőlőtőkén marad, akképpen ti sem, hanemha énbennem maradtok. Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki énbennem marad, én pedig őbenne, az terem sok gyümölcsöt: mert nálam nélkül semmit sem cselekedhettek.”** (Jn 15,4–5)

.....

.....

.....

„Csak Isten kegyelméből tudjuk helyesen használni ezt a képességünket. Semmi olyan nincs bennünk a saját erőnkől, amivel a jóra tudnánk befolyásolni másokat. Ha felismerjük tehetetlenségünket, és azt, hogy szükségünk van Isten erejére, akkor nem bízunk önmagunkban. Nem tudjuk, hogy mi fordul

meg egy napon, egy órán vagy egy pillanaton. Egy napot se kezdünk el anélkül, hogy terveinket mennyei Atyánkra ne bízánánk! Isten megbízta angyalait, hogy vigyázzanak reánk. Ha magunkat oltalmuk alá helyezzük, a veszély idején jobb kezünk felől állnak. Ha akaratlanul rossz befolyást árasztánánk, mellénk állnak, és jóra biztatnak. Megválasztják szavainkat, és befolyásolják tetteinket. Így befolyásunk, ha csendes és öntudatlan is, hatalmas erővel vonz másokat Krisztushoz és a mennyei világhoz.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Példázat a talentumokról c. fejj.)

*Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.
– Hozzájárulás a táborok bérleti díjaihoz és költségeihez.*

Nehémiás, a hű sáfárság példaképe

*Hogyan gazdálkodott Nehémiás az idő,
a befolyás és az anyagi javak talentumával?*

1 Mire fordította Nehémiás figyelmét és idejét világi foglalkozása, magas beosztása mellett? Mi foglalkoztatta őt a leginkább?

- „Nehémiásnak, a Hakália fiának beszédei. Kislév hónapban történt, a huszadik esztendőben, hogy én Susán várában voltam. Hozzám jött Hanáni, egy az én atyámfiai közül, és vele együtt férfiak Júdából. Tudakozódtam tőlük a fogságból megszabadult maradék zsidók felől és Jeruzsálem felől. Mondták nekem: A fogságból megszabadult maradék zsidók ott, abban a tartományban nagy nyomorúságban és gyalázatban vannak, ezenfelül Jeruzsálem kőfala lerontatott, kapui tűzben égtek meg! Amikor meghallottam e beszédeket, leültem és sírtam és keseregtem napokon át...” (Neh 1,1–4)

Röviden az előzményekről:

„[I. e. 535-ben] csaknem ötvenezer fogoly élt azzal a rendelettel, amely Círusz jóvoltából megengedte a hazatérésüket. Ez azonban csak egy maradék volt a Médó-Perzsia tartományai-ban szétszórt százezrekhez képest. A zsidók nagy többsége

úgy döntött, hogy inkább száműzetése földjén marad, nem vállalkozik a hazautazás nehézségeire, feldúlt városaik és otthonaik helyreállítására.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Eszter királyné kora c. fej.)

Közel nyolcvan évvel később, Artaxerxes király uralkodásának hetedik esztendejében, i. e. 457-ben, Ezsdrás vezetésével hazatért még egy jelentősebb csoport: 1754 férfi, ami a nőket és gyermekeket is hozzászámítva mintegy 8000 fő lehetett együttvéve (Ezsdr 7. fej.).

Nehémiás 13 évvel később, a király huszadik esztendejében értesült a júdeai helyzetről. A Nehémiás könyve 1. fejezetében foglalt események tehát i. e. 444-ben játszódnak. Ezsdrás hazaérkezése után pozitív reformáció vette kezdetét, Nehémiásnak azonban már lesújtó hírekkel kellett szembesülnie. Elsősorban a hazatértek szomszédságában élő, ellenséges érzületű samaritánusok támadásai okoztak sok nehézséget, akadályozva az újjáépítés munkáját.

A templom már i. e. 516-ban elkészült (Ezsdr 6,15). Ezsdrás és társai bizonyára hozzáfogtak a falak javításához is. Munkájukat azonban – legalábbis részben – tönkretette az ellenség, és lehetlenné tették a munka folytatását. Ez volt az a hír, amely annyira megrázta Nehémiást. A Perzsiában élő, hívő zsidókkal együtt jó híreket várt volna az otthoniak felvirágzásáról.

„A fogoly Nehémiás befolyásos és megtisztelő helyet foglalt el a perzsa királyi udvarban. Pohárnokként szabad bejárása volt a királyhoz. Képességei és megbízhatósága eredményeként az uralkodó barátja és tanácsadója lett. Azonban, bár fény és ragyogás vette körül, nem feledkezett el sem Istenről, sem népéről. (...) A Júdából érkező hírvivőktől megtudta, hogy a hazatért foglyokat megpróbáltatás és gyalázat érte. A templom és részben a város is újjáépült, de a helyreállítás munkáját akadályozzák, a templomi szolgálatokat zavarják, és a népet nyugtalanítja, hogy a város falai jórészt még mindig romokban hevernek.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Az alkalmak embere c. fej.)

Szabadidőnk felhasználása mutatja meg leginkább, mi a fontos számunkra. Nehémiás megtehetette volna, hogy szabad idejét a királyi palota luxuskörülményei között tölti, ő azonban Mózeshez hasonlóan „inkább választotta az Isten népével való együtt nyomorgást, mint a bűnnek ideig-óráig való gyönyörűségét” (Zsid 11,25). Lélekben népével volt, Istennél és az ő földi művénél időzött.

Nehémiáshoz hasonlóan fontos-e számunkra Isten ügye, műve, annak hiteles képviselője ebben a világban? Odaszánjuk-e időnket, erőnket arra, hogy tőlünk telhetően, képességeink, talentumaink és lehetőségeink szerint építsük ezt a művet, hiszen lelki értelemben mi is csak romokat láthatunk mindenütt? „Megnyugodhatunk e nyomorúság felett?” (Vö. Jer 8,18)

2 Mire fordított még jelentős időt Nehémiás?

- „Amikor pedig meghallottam e beszédeket, leültem és sírtam, keseregtem napokon át, böjtöltem és imádkoztam a menny Istene előtt. Ezt mondtam: Kérek, Uram, mennynek Istene, nagy és rettenetes Isten, aki megtartja a szövetséget és irgalmasságot az őt szeretőknek és az ő parancsolatait megtartóknak...” (Neh 1,4–5)
- „Mondta nekem a király: Mi az, amit kívánsz, és én könyörögtem a menny Istenéhez.” (Neh 2,4)
- „Összeesküdtek mindnyájan egyenlő akarattal, hogy eljönnek Jeruzsálemet megostromolni és népét megrémíteni, de mi imádkoztunk a mi Istenünkhöz.” (Neh 4,8–9)
- „Mindenki meg akart bennünket félemlíteni, mert azt gondolták: Majd elmegy a kedvük a munkától, és az nem készül el. Azért Te erősíts meg engem!” (Neh 6,9)

Nehémiás az ima embere volt. Az életéről szóló feljegyzésekben láthatjuk az elmélyült, napokon át tartó, böjtöléssel kísért Isten-keresést, de találkozhatunk a kritikus helyzetekben mondott egyszerű, szívből fakadó fohással, segítségül hívással is. Nyilvánvalóan mindkettő gyakorlásának helye és jogosultsága van.

Tevékeny, elfoglalt emberek beleeshetnek abba a hibába, hogy nem szánnak időt az imára, ez azonban minden esetben súlyos veszteséggel jár. Sok-sok bibliai példa és a gyakorlat is azt mutatja, hogy az imádságra szánt idő sohasem veszteség, sőt mindig gazdagon megtérül. Énokról olvashatjuk azt, ami az idézett igék alapján Nehémiásról is elmondható:

„Tevékeny, dolgos élete közepette is fenntartotta Istennel való bensőséges kapcsolatát. Minél kiterjedtebb és sürgetőbb volt a munkája, annál kitartóbbak és komolyabbak voltak az imái.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Séth és Énokh c. fejj.)

„Nehémiás sok tevékenysége közepette sem feledkezett el ereje Forrásáról. Szívét állandóan Istenhez, mindennek nagy Felvigyázójához emelte. »Maga a menny Istene ad nekünk eredményességet« – kiáltotta. Szavai harsogtak és visszhangzottak, lelkesítve a falakon dolgozó munkásokat.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, A fal építői c. fejj.)

„Nem létezik olyan hely vagy idő, amely alkalmatlan lenne arra, hogy Istenhez folyamodjunk könyörgésünkkel. Semmi sem akadályozhat meg minket abban, hogy komoly, áhítatos vágyakozással Istenhez emeljük szívünket. Az utca forgatagában vagy munkahelyi elfoglaltságaink közepette is felfohászkozhatunk Istenhez, és könyöröghetünk a mennyei vezetésért, mint ahogyan Nehémiás is cselekedte, amikor Artaxerxes király elé terjesztette kérelmét (Neh 2,4). Bárhol legyünk is, alkalmat találhatunk az Istennel való titkos érintkezésre.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Az ima kiváltsága c. fejj.)

„Ha engedjük, hogy megszakadjon Istennel való kapcsolataink, akkor védtelenül maradunk. Minden jó szándék és elhatározás kevés a bűn leküzdéséhez. Imádkozó emberekké kell lennetek. Ne erőtlenül, csupán alkalmoszerűen, rendszertelenül imádkozzatok, hanem buzgón, kitartóan, szüntelen! Nem mindig szükséges az imádkozáshoz leborulni. Legyen szokásotok a Megváltóval beszélgetni, amikor egyedül vagytok, amikor az utcán jártok, és amikor mindennapi munkátokban szorgoskodtok! A szív szótlan fohásza folytonosan szálljon fel segítségért, világosságért, erőért, ismeretért! Minden lélegzetvétel legyen egy-egy imádság!” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, A menny előize; Az ima kiváltsága c. fej.)

„Ha időt és szavakat találsz az imára, akkor Isten is időt és szavakat talál a válaszra.” (Ellen G. White: *Az én életem ma*, január 12.)

3 Hogyan ügyelt Nehémiás arra, hogy ne engedjen a hatásoknak, amelyek el akarták vonni a munkájától?

- „Történt, hogy mikor meghallotta Szanballat, Tóbiás, az Árabiabeli Gesem és a mi többi ellenségünk, hogy megépítettem a kőfalat, s hogy nem maradt azon semmi romlás, jóllehet addig még nem állítottam ajtókat a kapukra, Szanballat és Gesem hozzám küldött ilyen üzenettel: Jöjj és találkozzunk a faluk egyikében, az Onó-völgyében, holott ők gonoszt gondoltak ellenem. Küldtem azért követeket hozzájuk ilyen üzenettel: Nagy dolgot cselekszem, azért nem mehetek alá, megszűnnék e munka, ha attól eltávozva, hozzátok mennék. Küldtek hozzám ilyen módon négy ízben is, és én ilyen módon feleltem nekik.” (Neh 6,1–4)
- „Azért, szeretett atyámfiai, erősen álljatok, mozdíthatatlanul, buzgólkodva az Úrnak dolgában mindenkor, tudván, hogy munkátok nem hiábavaló az Úrban.” (1Kor 15,58)

Sokat tanulhatunk Nehémiás határozott válaszából: „Nagy dolgot cselekszem, azért nem mehetek...!” Mintha csak ezt mondta volna: „Nincs időm hiábavalóságokra, mert nekem Isten művét kell építenem, ez a munka pedig nem szünetelhet.”

Amíg Nehémiáshoz hasonlóan mi is a legfontosabbat, Isten országát tartjuk szem előtt, amíg először ezt keressük (Mt 6,33), építjük képességeink és lehetőségeink szerint, addig a nagy Ellenség elterelő hadműveletei nem járhatnak eredménnyel, nem tud bennünket „elmozdítani” Istenért végzett munkánkból.

Sajnos ma olyan világban élünk, amelyről még inkább elmondható az, amit Ellen White Jézus koráról írt: „A bűn csaló hatalma tetőpontra hágott. Munkába állt minden eszköz, amely csak rombolhatta az emberi lelket.” (Jézus élete, Az időnek teljessége c. fej.) Hozzátehetjük: Sátán minden munkába állított eszköze az időnket akarja, vagyis azt, hogy az „egy szükséges dolog” (Lk 10,42) helyett hiábavalóságokkal töltsük időnket. Nehémiás határozott választ adott az Ellenségnek. Mi milyen választ adunk? Tudjuk-e őszintén ezt kérni Istentől a zsoltárossal: „Fordítsd el szememet, hogy ne lássanak hiábavalóságot, a te utadon éltesse engem!” (Zsolt 119,37)?

Az evangéliumok arról tanúskodnak, hogy Jézus nagyon komolyan és felelősségteljesen bánt az idővel:

„Minden hiábavalóságot kiiktatott az életéből, saját példájával tanította, hogy minden pillanatnak örökkévaló következménye van, és hogy az időt olyan becsben kell tartani, mint a kincset, továbbá szent célokra kell fordítani.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Küzdelmes napok c. fej.)

„Azért nem sikerült az ellenségeknek hatalmukba keríteni Nehémiást, mert egészen Isten munkájára szentelődött és tel-

jesen Rá támaszkodott. A tétlen, tunya ember könnyen enged a kísértésnek. A gonosz kevéssé tudja megvetni lábát annak az embernek az életében, akinek nemes céljai, teljes odaszánást igénylő szándékai vannak. Aki állandóan előre megy, annak hite nem csökken, mert tudja, hogy odafenn, ideleln és mindenütt, a végtelen szeretet véghezviszi minden áldott szándékát. Isten hűségesei olyan eltökéltséggel munkálkodnak, amely nem vallhat kudarcot, mert töretlenül kapaszkodnak a kegyelem trónjába. Isten mennyei segítséget nyújt minden olyan válságban, amellyel emberi erővel nem lehet megbirkózni. Szentleke által segít minden szorultságunkban, fokozza reménységünket és bizalmunkat, megvilágosítja értelmünket és megtisztítja szívünket. Alkalmat és utat kínál a szolgálatra. Népe nagyszerű dolgokat fog látni, ha figyel gondviselése jeleire és kész együttműködni vele.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, A pogányok cselvetései c. fejelet)

4 Mit ismert fel még Nehémiás az időbeosztással kapcsolatban, és hogyan szerzett ennek érvényt a gyakorlatban?

- „Átok mellett esküt tettünk, (...) hogy a föld népeitől – akik árukat és mindenféle gabonát hoztak szombatnapon eladni – nem fogunk vásárolni szombaton.” (Neh 10,29.31)
- „Azokban a napokban láttam Júdában, hogy sajtót taposnak szombaton és gabonát hoznak be szamarakra rakva, sőt bort, szőlőt és olajat is és mindenféle terhet behoznak Jeruzsálembe szombatnapon, és bizonyoságot tettem ellenük, amely napon eleséget árultak. (...) Azért megfeddtem Júda elöljáróit, és mondtam nekik: Micsoda gonosz dolog ez, amit ti cselekedtek, hogy megfertőztetitek a szombat napját? Avagy nem így cselekedtek-e atyáitok, s a mi Istenünk ránk és e városra hozta mindezt a gonoszt?! Ti mégis növelitek haragját Izrael fölött, megfertőztetvén a szombatot! Történt azért, hogy

amint megárnyékosodtak Jeruzsálem kapui a szombat előtt, parancsomra bezárattak az ajtók, s megparancsoltam, hogy ne nyissák ki azokat szombat utánig, azonkívül legényeim közül a kapukhoz rendeltem, mondván: Nem fog bejönni teher a szombat napján!" (Neh 13,15.17–19)

.....

.....

A vezetők és a nép egy része láthatóan lerontotta a 10. fejezetben megörökített reformáció vívmányait. A szombatrontás elhatalmasodását összehasonlítva a 10,31-ben megörökített, aláírással és esküvessel megpecsételt fogadalommal, megállapíthatjuk, mennyire „romlandó” a mindenkori egyház, és sajnos igaz Ellen White megállapítása, mely szerint Izráel életében „minden egyes vallási ébredést még mélyebb hitehagyás követett” (*Jézus élete*, A választott nép c. fejj.).

Nehémiás határozott fellépése a szombatünneplés ismételt helyreállítása érdekében azt mutatja, hogy ő felismerte a szombatnap – mint a testi-lelki megújulás és feltöltekezés napja – rendkívüli jelentőségét. Ideje hetedrészét teljesen az Istennel való közösség ápolásának szentelte, s befolyásával, vezetői tekintélyével arra törekedett, hogy az Isten parancsolatai iránti engedelmesség által népe is részesülhessen a szombatnap megtartásának áldásaiban.

„A bálványimádókkal való kapcsolat (...) következménye volt, hogy nem figyeltek a szombatra, arra a jelre, amely megkülönböztette a zsidókat – mint az igaz Isten imádoit – minden más nemzettől. Nehémiás látta, hogy a környékről pogány kereskedők jönnek Jeruzsálembe, és sok zsidót rávesznek a szombatonapi kereskedésre. Nem mindenkit lehetett az elvek feláldozására rábírní. De voltak, akik vétkeztek, és a pogányokkal együtt igyekeztek a lelkiismeretesebbek aggályait eloszlítani. Sokan merészelték nyíltan megrontani a szombatot. Nehémiás (...) parancsot adott, hogy amikor »megárnyé-

kosodnak Jeruzsálem kapui a szombat előtt», zárják be őket, és ne nyissák ki a szombat végéig. Saját szolgálait állította a kapukhoz, mivel jobban bízott bennük, mint azokban, akiket Jeruzsálem előljárói jelöltek volna ki. (...) A lévitákat is megbízta a kapuk őrzésével. Tudta, hogy nagyobb tiszteletet keltenek, mint a köznép, és Isten házával való szoros kapcsolatuk folytán elvárható tőlük, hogy buzgóbban készítsék a népet az Isten törvénye iránti engedelmességre.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Reformáció c. feje.)

Szembesüljünk e kérdéssel: Mi mennyire tiszteljük az Úr szavát a IV. parancsolatot illetően? Maradéktalanul Istennek szenteljük-e a szombatnap 24 óráját, távol tartva magunkat – cselekedetben és gondolatban – minden világi foglalatosságtól?

5 Hogyan érvényesült Nehémiás befolyása népe körében? Milyen szerepe volt a megkezdett építkezés folytatásában?

- „Látjátok a nyomorúságot, amelyben vagyunk, hogy Jeruzsálem pusztán hever és kapui tűzben égtek meg, jöjjetek, építsük meg Jeruzsálem kőfalát, ne legyünk többé gyalázatul! Megjelentetem nekik az én Istenem rajtam nyugvó jó kegyelmét, és a király beszédeit is, amelyeket nekem szólt, és mondták: Keljünk fel, építsük meg! És megerősítették kezüket a jóra.” (Neh 2,17–18)
- „Báruk, Zakkai fia javítgatta buzgósággal a kőfal egy másik darabját, a szeglettől fogva Eliásib főpap házának ajtajáig.” (Neh 3,20)
- „Építettük a falat annyira, hogy elkészült az egész fal félmagasságban, mert a nép nagy kedvvel dolgozott.” (Neh 4,6)

Azt láthatjuk ezekből a versekből, hogy Nehémiás lelkesedése, buzgósága, Isten és műve iránti szeretete szinte mindenkit magával ragadott. Egyszerűen nem tudtak ellenállni a személyén keresztül megnyilatkozó isteni befolyásnak. Ez ismét csak alkalmat ad nekünk, mai „építőknek” is az önvizsgálatra: Mi milyen befolyást árasztunk, milyen hatást gyakorlunk a többi építőre? Erősítjük, vagy gyengítjük kezüket a jóra?

„A felhívás szíven találta őket. A menny jóindulatának megmutatása félelmüket szégyenné változtatta, és felbátorodva egyhangúlag mondták: »Keljünk fel, építsük meg! És megerősítették kezüket a jóra.« Nehémiás reménysége, lelkesedése, célkitűzése áthatotta a többieket is. Szent bátorsága, emelkedett elhatározása másokra is átragadt. Minden ember egy-egy Nehémiássá vált a maga helyén, szomszédja szívét és kezét erősítve.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, A fal építői c. fejelet)

„Nehémiásokra van szükség Isten egyházában ma is – olyan emberekre, akik nemcsak imádkoznak és prédikálnak, hanem akiknek az imái és prédikációi szilárd, buzgó és céltudatos tevékenységgel egyesülnek. Ahogyan Nehémiás, a héber hazafi egykor megvalósította terveit, ma is követendő példa a prédikátorok és a vezető emberek számára. Miután lefektették a terveket, úgy kell azokat az egyház tagjai elé tárniuk, hogy megnyerjék érdeklődésüket és együttműködésüket. Az a siker, amely Nehémiás erőfeszítéseit kísérte, mutatja, hogy az ima, a hit és a bölcs, energikus cselekvés együttese az, ami eredményhez vezet. Az élő hit energikus cselekvésre fog ösztönözni. Az a lelkület, amely a vezetők magatartásában megnyilatkozik, nagymértékben tükröződni fog a néphozzáállásában. Ha a vezetők nem mutatnak forró lelkesedést az iránt, hogy a népet előkészítsék az Úr napján való megállásra, akkor nem várhatunk mást, mint azt, hogy az egyház tagjai hanyagok, tunyák és élvezetszeretők lesznek. (...)

Nehémiás energiája és eltökéltsége magával ragadta Jeruzsálem népét – ereje és bátorsága a korábbi gyengeség és bátortalanság helyére lépett. Szent céltudatossága, erős reménysége, vidám, örömteljes odaszentalődése átragadt mindenkire.

A nép átvette vezetői lelkesedését és a saját területén mind-egyikük »Nehémiássá« lett, segített erősíteni társa kezét és szívét. Itt a tanulság napjaink prédikátorai számára.” (Ellen G. White, *Sabbath School Worker*, 1904. március 29.; június 28.)

6 Hogyan viszonyult Nehémiás az anyagi javakhoz?

- „Attól a naptól fogva, melyen Júda földjére helytartójukul rendeltettem, Artaxerxész királynak huszadik esztendejétől fogva harminckettedik esztendejéig, azaz tizenkét esztendeig, sem én, sem az én atyámfiai a helytartónak járó kenyeret nem ettük. Holott az előbbi helytartók, akik előttem voltak, terhelték a népet és vettek tőlük kenyérért és borért negyven ezüst sikluson felül, sőt még legényeik is zsarnokoskodtak a népen. De én nem cselekedtem így Isten félelme miatt. Sőt még e kőfalon is dolgoztam, mezőt sem szereztünk, s minden legényem egybegyűlt ott a munkára. A zsidók, továbbá a másfélszáz főember, és akik jöttek hozzánk a körülöttünk lakó népek közül, az én asztalomnál ettek. Amit minden napra készítettek: egy ökröt, hat kövér juhot, és madarakat is készítettek nekem, minden tíz napra volt mindenféle bor bőségesen, és mindemellett sem kívántam be a helytartó kenyerét, mert nehéz volt a szolgálat ezen a népen. Emlékezzél meg rólam, én Istenem, javamra, mindarról, amit e néppel cselekedtem!” (Neh 5,14–19)

Nehémiás azok után szólt erről, miután nyíltan megfeddte a nép körében elhatalmasodott kizsákmányolást (vö. Neh 5,1–13). A maga adta kölcsönök teljes elengedését ajánlotta fel a szegények kiszolgáltatott, tehetetlen helyzetére való tekintettel. Hasonló cselekedetre bátorította és kérlelte a többi kölcsönadót is. Azt pedig feltétlenül követelte tőlük, hogy a kamatokat engedjék el, valamint a tulajdonokat, a családi, törzsi örökségeket, a szegények számára létfontosságú és a boldogulásukhoz nélkülözhetetlen alapot jelentő mezőket, szőlőket és olajkerteket, azonnal adják vissza.

Nehémiás nem igényelte a néptől a számára törvényes járandóságot, az úgynevezett „helytartó kenyérét” tizenkét éven át. Magas pozícióját a legkisebb mértékben sem használta fel a személyes gazdagodására. Ezenfelül személyesen részt vett a munkában, a kőfalon dolgozott, s bőséges vendéglátást biztosított a helytartó udvarában. Mindezért nem várt hálát az emberektől, „az Úrnak szolgált, nem embereknek” (Eféz 6,7).

„Nehémiás mindenkor Isten dicsőségét tartotta szem előtt a maga munkájában. Az előtte lévő kormányzók igazságtalanul bántak a néppel. (...) »De én nem cselekedtem így – jelentette ki Nehémiás –, az Isten félelme miatt.«” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1899. május 2.)

„Nehémiás (...) egyetlen gondolata az volt, hogy Istenért megy Júdeába és azért, hogy segítsen a bajbajutottakon. Úgy érzett irántuk, mint egy jó szülő a gyermekei iránt. Ezek az érzések vezették arra, hogy szembeszálljon az előkelőkkel. Éppen ez volt az oka annak, hogy ellenségei nem tudták letéríteni arról az útról, amelyen elindult, s a gazdagság vagy méltóság sem kísértette meg. (...) Nemcsak Isten szolgája volt, hanem a szó legigazibb értelmében a közösség szolgája is. Olyan közhivatalnok, akinek »pásztor« szíve van, s ez nagyon ritkán fordul elő.” (John White: *Vezesd népemet*, Harmat Kiadó, Bp., 1991, 67–68. o.)

„A világ szokásai nem jellemezhetik a hívőt. Nem követheti durvaságát, csalásait, zsarolását. A felebarát ellen elkövetett minden igazságtalan tett az arany szabály megsértése. Minden igazságtalanságot, amit Isten gyermekei ellen elkövetünk, szentjei személyében Krisztus ellen követjük el. Ha bármilyen vonatkozásban ki akarjuk használni mások tudatlanságát, gyengeségét vagy szerencsétlenségét, ezt a kísérletünket csalásként jegyzik fel a mennyei könyvekben. Aki igazán féli Istent, az inkább éjjel-nappal keményen dolgozik és a nyomorúság kenyerét eszi, mintsem hódoljon a nyereszkes szenvedélyének, amely nyomorgatja az özvegyet és árvát, s megfosztja az idegent jogaitól.

Az egyenességtől való legkisebb elhajlás ledönti a korlátokat, és felkészíti az ember szívét még nagyobb jogtalanságok elkövetésére. Amilyen mértékben jut az ember előnyhöz másnak a rovására, ugyanolyan mértékben csökken lelki érzékenysége Isten Lelke befolyása iránt. Az ilyen áron szerzett nyereség félelmes veszteséget jelent.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, A kizsákmányolás megfeddése c. fejelet.)

Az e heti adomány a családi napköziket támogatja.

Pál apostol, a hű sáfárság példaképe

Hogyan gazdálkodott sokféle talentumával az apostol?

1 Hogyan kamatoztatta az apostol értelmi képességeit Isten művében?

- „Én zsidó ember vagyok, születtem a ciliciai Tárzusban, fölneveltettem pedig ebben a városban a Gamáliei lábainál, tanítottam az atyák törvényének pontossága szerint, buzgó lévén az Istenhez, miként ti mindnyájan vagytok ma.” (Ap csel 22,3)
- „Athénben pedig, amikor [munkatársait] várta Pál, lelke háborgott, látván, hogy a város bálványokkal van tele. Vetekeedett azért a zsinagógában a zsidókkal és az istenfélő emberekkel, és a piacon mindennap azokkal, akiket előtalált. Némelyek pedig az epikureus és sztoikus filozófusok közül összeakadtak övele, és mondták: Mit akarhat ez a fecsegő* mondani?” (Ap csel 17,16–18; *lásd még*: 17,2; 18,4; 18,19; 19,8)
- „A mi Urunk hosszútűrését üdvösségnek tartjátok, amiképpen a mi szeretett atyánkfia, Pál is írt nektek a neki adott bölcsesség szerint. Szinte minden levelében is (...), amelyekben van-

* Pontosított fordítás szerint.

nak némely nehezen érthető dolgok, amiket a tudatlanok és állhatatlanok elcsúrnék-csavarnak, mint egyéb írásokat is, a maguk vesztré.” (2Pt 3,15–16)

.....

.....

.....

Pál apostol korának egyik tudósa volt. A bölcs Gamáliei „lábainál” (vö. Ap csel 5,34–39) értékes ismereteket szerzett, amelyek jó alapot jelentettek a későbbiekben ahhoz, hogy a Szentlélek támogatásával mintegy „formába öntse a kereszténységet”, lefektesse tanításainak az alapjait, hiszen az Újszövetség 27 iratának több mint a fele, 14 az ő nevéhez fűződik.

Az apostolok cselekedeteiről írott könyv visszatérő kifejezése a „vetekedés”, amely a görög kifejezés szerint ’megvitatást, érvelést, kifejtést’ jelent. A leírásból úgy tűnik, az apostol fáradhatatlanul érvelt, legjobb értelmi képességei latba vetésével próbálta meggyőzni honfitársait és a görögöket „az Istenben való hit és a mi Urunk, Jézus Krisztusban való hit felől” (Ap csel 20,21), vállalva a súlyos üldözéseket is.

„Pált azelőtt úgy ismerték, mint a zsidó vallás buzgó védelmezőjét, és Jézus követőinek fáradhatatlan üldözőjét. Bátorsága, önállósága és állhatatossága, veleszületett tulajdonságai és műveltsége bármely irányú tevékenységre képessé tették. Bámulatos élességgel világított meg dolgokat, és lesújtó, csipős bírálata az ellenfelet kellemetlen helyzetbe hozta. Most pedig a zsidóknak látniuk kellett, hogy ez a rendkívüli reményekre jogosító ifjú azokkal egyesült, akiket azelőtt üldözött, sőt bátran hirdeti Jézus nevét.

Az ütközetben elesett tábornok nagy vesztesége hadseregének, halála azonban nem jelent az ellenségnek erőtlőbbetet.

Ha azonban egy kiváló férfiú az ellenséghez pártol, nemcsak szolgálata hiányzik, hanem feltétlenül előnyhöz jutnak azok, akikhez csatlakozott. Ha az Úr társusi Saul a damaszkuszi úton egyszerűen agyonsújtja, akkor az üldöző hatalmat nagymértékben gátolta volna. Isten azonban gondviselésében nemcsak megkímélte Saul életét, hanem meg is térítette őt. Ezáltal az ellenfél egyik hőjét az ellentáborból Krisztus oldalára állította: Pált, a gyakorlott szónokot és szigorú kritikust, akinek határozott elvei voltak. Ez a rettenthetetlen és elvhű férfiú éppen azokkal a tehetségekkel rendelkezett, amelyekre a fiatal gyülekezetnek szüksége volt. (...)

Azok között, akik Pállal a piacon szembeálltak, volt néhány »epikureus és sztoikus filozófus«, de úgy ők, mint a többiek, akik érintkezésbe jutottak vele, csakhamar felismerték, hogy a tudásnak sokkal nagyobb kincse felett rendelkezik, mint ők. Tudományos felkészültsége a tudósok tiszteletét vívta ki, míg hatásos és logikus érvelése, valamint beszédének ereje egész hallgatósága figyelmét lebilincselte. Mindenki, aki csak hallotta őt, azonnal felismerte, hogy nem valami újonc, hanem azzal a tehetséggel rendelkezik, hogy a társadalom minden osztályának meggyőző bizonyítékokkal szolgáljon, és az általa képviselt tanokat alátámassza.

Az apostol bátor magatartással szállt szembe ellenfeleivel, és logikára logikával, filozófiára filozófiával, szónoklatra szónoklattal válaszolt.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Az előkészület napjai; Bérea és Athén c. fej.)

„Pál kiváló szellemi képességekkel rendelkezett, és az élete ritka bölcsesség erejét bizonyította. Olyan bölcsessége volt, amely képes a gyors meglátásokra és a szívbeli együttérzésre, az embereket egymáshoz közelíti, s azt a vágyat oltja beléjük, hogy felébredjenek jobbik természetüket, és értelmesebb életre vágyakozzanak.” (Ellen G. White: *Nevelés/Előtted az élet*, Nagy emberek élete c. fej.)

2 Hogyan használta az apostol a beszéd talentumát és ezzel összhangban milyen tanácsokat fogalmazott meg a leveleiben az „egészséges, feddhetetlen” beszéddel kapcsolatban (Tit 2,8)?

- **„Amikor pedig ő ezeket mondta a maga mentségére, Festus nagy fennszóval mondta: Bolond vagy te, Pál! A sok tudomány téged örülségbe visz. Ő pedig mondta: Nem vagyok bolond, nemes Festus, hanem igaz és józan beszédekot szólok. Mert tud ezekről a király, akihez bátorságosan is szólok: mert éppen nem gondolom, hogy ezek közül öelötte bármi is ismeretlen volna, mert nem valami zugolyában lett dolog ez. Hiszele, Agrippa király, a prófétáknak? Tudom, hogy hiszele. Agrippa pedig mondta Pálnak: Majdnem ráveszele engem, hogy kereszténnyé legyek. Pál pedig mondta: Kívánnám Istentől, hogy ne csak majdnem, hanem nagyon is, és ne csak te, hanem mindazok is, akik ma engem hallgatnak, lennétek olyanok, amilyen én is vagyok, e bilincsektől megválva.” (Ap csel 26,24–29)**
- **„A ti beszédeitek mindenkor kellemes legyen, sóval fűszerezett; hogy tudjátok, mi módon kell nektek kinek-kinek megfelelnetek.” (Kol 4,6, vö. Mk 9,50)**
- **„Semmi rothadt beszéd a szátokból ki ne származzék, hanem csak amely hasznos a szükséges építésre, hogy áldásos legyen a hallgatóknak.” (Eféz 4,29)**

.....

.....

.....

Pál teljesen tisztában volt a beszéd jelentőségével, hiszen a beszéddel érvelt, győzött meg embereket az igazságról, vezette el őket az igaz istenismeretre, s az élő Jézus Krisztushoz. Tanácsai alapján nyilvánvaló, hogy azt is pontosan tudta, hogy a legnagyobb

igazságok is erőtlenek, hatástalanok lesznek, ha azokat nem kedves, figyelmes, szeretetteljes szavakkal tolmácsolják. Az idézett igazsagszóból is láthatjuk, hogy ő maga is mindig e szerint járt el.

„Pál nem haragszik, és nem válaszol keményebben Festus sértésére, sőt tisztelettel szólítja meg. (...) Nem dicsekszik éles eszével, nem vitatkozik, nem akarja bizonyítani az okosságát. Beéri azzal a védekezéssel, hogy igaz és józan beszédet szól. Az igazságot szembeállítja mindenféle álnoksággal és csalással, a józanságot a haszontalan okoskodással és a csipkelődő elmésségekkel, mert ezek csak vitatkozást eredményeznek. Pál elébe megy Festus tévedésének. Ebből azonban arra lehet következtetni, hogy milyen a jó tanítási módszer: mert abban nemcsak hogy nincs semmiféle csalás, de nem is részegíti meg az emberek agyát felesleges kérdésekkel, nem hízeleg az ostoba kíváncsiságnak, nem fokozza tovább a mértéktelen tudásvágyat, hanem szerényen és biztosan építkezik.” (Kálvin János: *Az apostolok cselekedetei magyarázata*, II. köt., 288. o.)

3 Hogyan becsülte meg az apostol az idő talentumát?

- **„Semmitől sem vonogattam magam, ami hasznos, hogy hirdessem néktek és tanítsalak titeket nyilvánosan és házanként.”** (Ap csel 20,20)
 - **„A hétnek első napján pedig a tanítványok egybegyűltek a kenyér megszegésére, Pál prédikált nekik, mivelhogy másnap el akart menni és a tanítást megnyújtotta éjfélig. ...és sokáig, mind virradatig beszélgetve, úgy indult el.”** (Ap csel 20,7.11)
 - **„Hirdesd az ígét, állj elő vele alkalmas, alkalmatlan időben, ints, feddj, buzdíts teljes béketűréssel és tanítással!”** (2Tim 4,2)
-
-

Az láthatjuk az apostoli iratokban, hogy Pál élete szinte eltűnt, feloldódott a szüntelen szolgálatban. Egész lényét, minden idejét, erejét mások szolgálatára szentelte. Krisztus szeretete szorongatta, s ő valóban nem magának élt, hanem annak, aki érte meghalt és feltámasztatott (2Kor 5,14–15). Ami valóban hasznos, azt hirdette, alkalmas és neki alkalmatlan időben, tehát sokszor éjszakába nyúlóan is. Pál „mindeneknek mindenné lett, hogy minden módon megtartsom némelyeket” (1Kor 9,22), és ebbe még az éjszakai beszélgetések során nyert bizonyágtevési alkalmak megragadása is beletartozott.

Isten önfeláldozó szolgálója, aki fáradhatatlanul hirdeti és tanítja az Igét, súlyos terhet hordoz szívéen. Munkáját nem órák szerint méri. (...) Isten szolgálója: Jézus Krisztus munkatársa. Világosan felismeri, hogy munkája szent, tudja, milyen lankadatlan, önfeláldozó lelkület szükséges ahhoz, hogy eredményesen végezze. Nem gondol saját kényelmére vagy jólétére. Sőt, megfélemedezik magáról. Miközben az elveszett juhot keresi, észre sem veszi, hogy fáradt, fázik vagy éhes. Egyetlen cél lebeg szeme előtt: megmenteni az elvesztettet. (...)

Pál szíve szeretettől izzott a bűnösökért. Minden erejét belevetette a lélekmentés munkájába. Isten országának ő volt a legönmegtagadóbb és legkitartóbb munkása. Az elnyert áldásokat alkalmaknak tekintette, hogy másokkal megossza. Sohasem mulasztott el egyetlen lehetőséget sem, hogy az Üdvözítőről beszéljen vagy felsegítse az inségeseket. Helységről helysére járva prédikálta Krisztus evangéliumát, és gyülekezeteket alapított. Mindenütt, ahol meghallgatták, igyekezett lerontani a gonosz munkáját; férfiakat és nőket vezetett az életszentség, az igazság útjára. (...)

Az őszinte lelkipásztor szívében forrón él a vágy, hogy lelkeket mentsen. Idejét és erejét odaáldozza, és nem riad vissza a legfárasztóbb erőfeszítésektől sem, hiszen mások-

nak is hallaniuk kell azt az igazságot, amely lelkének olyan örömet, békét és boldogságot hozott.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Munka viszontagságok között; Megszentelt igehirdetés c. fejj.)

4 Hogyan viszonyult Pál az egészség talentumához, és mit tanított annak fontosságáról?

- „Hogy a kijelentések nagysága miatt el ne bizakodjam, tövis adatott nekem a testembe, a Sátán angyala, hogy gyötörjön engem, hogy felettébb el ne bizakodjam. Ezért háromszor könnyörögtem az Úrnak, hogy távozzék el ez tőlem, és ezt mondta nekem: Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által végeztetik el. Nagy örömet dicsekszem azért az én erőtlenségeimmel, hogy a Krisztus ereje lakozzék énbenem.” (2Kor 12,7–9)
- „Nem tudjátok-e, hogy ti Isten temploma vagytok, és Isten Lelke lakozik bennetek? Ha valaki az Isten templomát megrontja, megrontja azt az Isten. Mert az Istennek temploma szent, ezek vagytok ti.” (1Kor 3,16–17)
- „Avagy nem tudjátok-e, hogy a ti testetek a bennetek lakozó Szent Léleknek temploma, amelyet Istentől nyertetek, és nem a magatokéi vagytok? Mert áron vétettetek meg; dicsőítsétek azért az Istent a ti testetekben és lelketekben, amelyek az Istenéi.” (1Kor 6,19–20)

.....
.....
.....

Pál apostolnak valószínűleg szembetegsége volt, lehetséges, hogy a damaszkuszi úton átélt rendkívüli tapasztalata következ-

ményeként (Ap csel 9,3.8–9). Látása megromlására utalhat, hogy leveleit nem a saját kezével írta, hanem diktálta (Rm 16,22; 1Kor 16,21; Gal 6,11; Kol 4,18).

Az apostol számára az egészség nyilvánvalóan nem öncél volt, hanem eszköz, mások szolgálatának eszköze, annak feltétele. Ezért mindenképpen szeretett volna meggyógyulni belőle, egyrészt azért, hogy a szolgálatát végezhesse, másrészt, mert ő maga is sokakat meggyógyított Isten erejével (Ap csel 19,11–12). Így a betegsége kapcsán egyesekben a szolgálatának a hitelessége is megkérdőjeleződhetett.

Isten mégsem gyógyította meg őt, és Pál hitben fel tudta ezt dolgozni. Isten meg akarta őt őrizni attól, hogy „a kijelentések nagysága miatt elbizakodjon”. Isten csak azok által tud munkálkodni, akik alázatosak, s mivel Pál rendkívül tehetséges, nagy munkabírási ember volt, fennállt a veszély, hogy szem elől téveszti erejének forrását és magabizóvá válik. Betegsége által szüntelenül emlékezett Istentől való függésére, s ezután nem sorscsapásnak, hanem kegyelmi eszköznek tekintette azt.

„Isten ajándéka a testünk, hogy gondozzuk és a legjobb állapotban őrizzük meg az Ő szolgálatára és dicsőségére.” (Ellen G. White: *Counsels on Health*, 622. o.)

„Az egészség olyan áldás, amelynek értékét nem becsülik eléggé. Az élet ránk bízott szent örökség, amelyet egyedül Isten tud megőrizni számunkra, hogy az Ő dicsőségére használjuk fel. Teremtőnk, aki testünk csodálatos szerkezetét alkotta, gondoskodik róla, hogy egészségben tartsa, ha nem megyünk szembe a céljaival. Ő segít bennünket, hogy minden ránk bízott talentumot helyesen használjunk fel.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1892. június 20.)

„Testünk szent templomát tisztán kell megőriznünk, hogy Isten Szentlelke lakozhassék benne. Hűségesen vigyázzunk a

testünkre – mint az Úr tulajdonára –, mert az erőnkkel való minden visszaélés megrövidíti az időt, amelyet Isten dicsőségére használhatnánk fel. Gondoljunk arra, hogy oda kell szentelnünk mindenünket, lelkünket, testünket és szellemi képességeinket mennyei Atyánknak. Mindenünk az Ő megvásárolt tulajdona – ha helyesen, bölcsen használjuk fel erőinket a leg-hasznosabb szolgálatban és ügyelünk az egészségünkre, hogy elménk és izmaink összhangban dolgozhassanak, akkor a leg-értékesebb szolgálatot végezhetjük Istennek.” (Ellen G. White, *The Youth's Instructor*, 1898. április 7.)

5 Hogyan sáfárkodott az apostol az anyagi javak talentumával?

- „Sem ingyen kenyeret nem ettünk senkinél, hanem munkával és fáradsággal, éjjel-nappal dolgozva, hogy közületek senki-nek se legyünk terhére. Nem azért, mintha nem volna rá jogunk, hanem hogy magunkat például adjuk néktek, hogy minket kövessetek.” (2Thess 3,8–9)
- „Ha mi nektek a lelkieket vetettük, nagy dolog-e, ha mi a ti testi javaitokat aratjuk? Ha egyebek részesülnek a ti javaitokban, mért nem inkább mi? De mi nem élünk e szabadsággal, hanem mindent eltűrünk, hogy valami akadályt ne gördítsünk a Krisztus evangéliuma elé.” (1Kor 9,11–12)
- „Harmadízben is kész vagyok hozzátok menni, és nem leszek terhetekre, mert nem azt keresem, ami a tiétek, hanem titeket magatokat. Mert nem a gyermekek tartoznak kincseket gyűjteni a szülőknek, hanem a szülők a gyermekeknek.” (2Kor 12,14)

Pált az anyagiakkal kapcsolatban is a teljes önzetlenség és az evangélium továbbadásának nagy célja jellemezte. Nem azért kereste sátorkészítő munkával a kenyerét (Ap csel 18,3), mert ezt tartotta volna az általánosan helyes elvnek, hiszen határozottan leszögezte: „Ekképpen rendelte az Úr is, hogy akik az evangéliumot hirdetik, az evangéliumból éljenek.” (1Kor 9,14) Azért tette ezt, mert több esetben sem látta lelkileg érettnak a gyülekezeteket arra, hogy elfogadják adományait. Ugyanakkor a Filippibeli gyülekezet támogatását elfogadta (Fil 4,16).

„Thessalonikában találkozott az apostol olyan emberekkel, akik húzódoztak a fizikai munkától. Róluk írja később: »Némelyek rendetlenül élnek közületek, akik semmit nem dolgoznak, hanem nyugtalanok. Az ilyeneknek azonban rendeljük, és kérjük őket a mi Urunk Jézus Krisztusra, hogy csendesen munkálkodva, a maguk kenyerét egyék.«

Miközben Pál Thessalonikában dolgozott, különösen ügyelt arra, hogy az ilyen embereknek igazi példaképül szolgáljon. »Mert amikor nálatok voltunk – írja –, azt rendeltük néktek, hogy ha valaki nem akar dolgozni, ne is egyék.« (2Thess 3,10–12) (...)

Amikor Pál első ízben meglátogatta Korinthust, olyan emberek közé került, akik gyanúsán fogadták az idegenek szándékait. A tengerparton lakó görögök tapasztalt kereskedők voltak. Annyira begyakorolták magukat a fortélyos üzleti fogásokba, hogy végül is az volt a véleményük, hogy a haszon jelenti az üdvösséget, és a pénzszerzés minden körülmények között előnyös – akár tisztességes, akár görbe úton is.

Pál apostol ismerte jellemvonásaikat. Nem akart tehát alkalmat szolgáltatni olyan állításokra, hogy az evangéliumot pénzért prédikálja. Joggal igényelhetett volna támogatást korinthusi hallgatóitól, de nem élt ezzel a jogával, nehogy prédikátori munkásságát és eredményességét az az indokolatlan gyanú csorbítsa, hogy az evangéliumot nyereség ked-

véért prédikálja. Szerette volna a félreértés minden alapját elhárítani, nehogy üzenete veszítsen erejéből.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Munka viszontagságok között c. fejelet)

6 Milyen befolyást gyakorolt az apostol a kortársaira, és hogyan hat máig az életműve?

- **„Hála pedig Istennek, aki mindenkor diadalra vezet minket Krisztusban, és az ő ismeretének illatát minden helyen megjelenti általunk. Mert Krisztus jó illata vagyunk Istennek, mind az üdvözülők, mind az elkárhozók között. Ezeknek halál illata halálra, amazoknak pedig élet illata életre. És ezekre kicsoda alkalmas?” (2Kor 2,14–16)**
-
-
-

Pál apostol Istentől származó bizonyágtétele és megmentő szeretete közvetlenül is sok ezer embert vezetett megtérésre. Hogy közvetve – az írásain keresztül – hány millió ember megtérésében és megszentelődésében volt és van része szolgálatának, azt felbecsülni lehetetlen.

„Ki tudná felmérni Pál apostol élete munkájának eredményeit? Az összes áldásos befolyás között, amelyek enyhítik az emberiség szenvedéseit, vigasztalják a szomorúakat, féken tartják a gonoszt, felemelik emberek életét az önzésből és élvhajzásatból, s a halhatatlanság reménységével dicsőítik meg, mily sok köszönhető Pál és munkatársai fáradozásának, akik Isten Fiának evangéliumával megtették az akkor figyelemre se méltatott utazásaikat Ázsiából Európa partjaira! Mennyit ér az ilyen élet,

amely Isten eszköze lehetett mérhetetlenül sok áldott lépés megtételének elindításában? Mi lesz majd az értéke az örökkévalóságban, ahol tanúskodni tud munkája eredményéről?” (Ellen G. White: *Nevelés/Előtted az élet*, Nagy emberek élete c. fej.)

IGÉK MINDEN NAPRA

Január

1. hétfő	5Móz 4,9	
2. kedd	Zsolt 119,37	
3. szerda	Apcs 4,12; Jn 1,16	
4. csütörtök	Ésa 40,31; 58,14	
5. péntek	Zsid 2,11; Mt 19,25–26	Napnyugta: 16.06
6. szombat	1Pt 5,6	
7. vasárnap	Jsir 2,19	
8. hétfő	1Thessz 2,13	
9. kedd	Gal 6,5	
10. szerda	Jer 33,3	
11. csütörtök	1Kor 2,7–8	
12. péntek	Jel 14,12	Napnyugta: 16.14
13. szombat	Gal 2,16	
14. vasárnap	Rm 3,27	
15. hétfő	Eféz 1,3; 5; 7	
16. kedd	Jak 3,17	
17. szerda	1Krón 29,14	
18. csütörtök	2Kor 9,15	
19. péntek	Eféz 2,8	Napnyugta: 16.23
20. szombat	Zsolt 119,133; 169; 172	
21. vasárnap	Péld 4,18	
22. hétfő	Zsolt 123,2	
23. kedd	Neh 4,20	
24. szerda	2Móz 33,18	
25. csütörtök	Rm 4,20–21	
26. péntek	Zsolt 42,6	Napnyugta: 16.33
27. szombat	1Tim 6,12	
28. vasárnap	Mt 5,31; 33–34	
29. hétfő	Ésa 51,12–13	
30. kedd	2Tim 1,12	
31. szerda	Jel 2,10	

IGÉK MINDEN NAPRA

Február

1. csütörtök	Zsolt 68,20	
2. péntek	Kol 1,27	Napnyugta: 16.44
3. szombat	1Tim 6,9; 11/a	
4. vasárnap	Zsolt 119,97; 101	
5. hétfő	Eféz 4,25	
6. kedd	Jel 14,7; 1Kor 4,7	
7. szerda	Ésa 59,1–2	
8. csütörtök	Mk 4,40	
9. péntek	Jn 6,37	Napnyugta: 16.55
10. szombat	Rm 8,35; 37	
11. vasárnap	1Kor 6,20	
12. hétfő	Ésa 40,3; 60,22	
13. kedd	Zsolt 56,4	
14. szerda	Jn 3,19–21	
15. csütörtök	Rm 2,17–23	
16. péntek	Eféz 3,20–21	Napnyugta: 17.06
17. szombat	Ésa 42,21	
18. vasárnap	Jak 2,14	
19. hétfő	Mt 25,29	
20. kedd	Péld 3,1; 3–4	
21. szerda	Lk 12,35–37	
22. csütörtök	Rm 13,11–14	
23. péntek	Lk 24,36	Napnyugta: 17.17
24. szombat	Eféz 5,11–14	
25. vasárnap	Zsolt 116,12; 16–18	
26. hétfő	Mt 12,37	
27. kedd	2Kor 4,17–18	
28. szerda	Zsolt 24,6	

IGÉK MINDEN NAPRA

Március

1. csütörtök	Gal 2,20	
2. péntek	1Jn 3,8; 11	Napnyugta: 17.28
3. szombat	Péld 3,11–12	
4. vasárnap	2Tim 2,24–25	
5. hétfő	Mk 13,33	
6. kedd	Jer 4,14	
7. szerda	Mt 5,20; Rm 9,31	
8. csütörtök	1Tim 1,15	
9. péntek	Jn 20,27	Napnyugta: 17.38
10. szombat	Mk 4,40; Mt 14,31	
11. vasárnap	Rm 15,5; 7; 13	
12. hétfő	Ésa 60,1–2	
13. kedd	Ésa 8,12–13	
14. szerda	Rm 8,32	
15. csütörtök	Jn 17,3	
16. péntek	Rm 3,20; 1Kor 13,3	Napnyugta: 17.48
17. szombat	1Kor 3,9	
18. vasárnap	Zsolt 139,14; 17	
19. hétfő	Ésa 42,1–4	
20. kedd	1Kor 4,3–4	
21. szerda	Fil 3,9; 12	
22. csütörtök	Jer 10,23; Zsolt 39,8	
23. péntek	Jak 5,19–20	Napnyugta: 17.58
24. szombat	Jn 15,18–21	
25. vasárnap	Zsolt 119,5–6	
26. hétfő	5Móz 30,19–20	
27. kedd	Péld 20,30; 11,32	
28. szerda	Eféz 4,15	
29. csütörtök	Ésa 3,1	
30. péntek	1Tim 6,12	Napnyugta: 19.08
31. szombat	EF 6,11	